

ประกาศโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๔
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐)

.....

ตามที่ โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ได้ประกาศใช้หลักสูตร โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๔ โดยเริ่มใช้หลักสูตรดังกล่าวกับนักเรียนทุกระดับชั้นในปีการศึกษา ๒๕๖๔ เพื่อให้สอดคล้องรับกับนโยบายเร่งด่วนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ มีเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การสร้างวินัย การมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ยึดมั่น ในสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนการเรียนการสอนในวิชาประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง รวมถึงการสอนศีลธรรมแก่นักเรียน โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๔ สอดคล้องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การบริหารจัดการเวลาเรียน และปรับมาตรฐานและตัวชี้วัด สอดคล้องกับ คำสั่ง สพฐ. ที่ ๑๒๓๙/๖๐ และประกาศ สพฐ.ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๑ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้หลักสูตร โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๔ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๔ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ลงชื่อ

ลงชื่อ

(นายชิตชัย จิระตุวินนท์)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

(นางสุกัญญา ปัตเมฆ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หลักสูตรสถานศึกษา สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ พุทธศักราช ๒๕๖๑ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๓๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ หลักสูตรสถานศึกษา สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑ พุทธศักราช ๒๕๖๑ โดยให้โรงเรียนใช้หลักสูตรในปีการศึกษา ๒๕๖๑ โดยให้สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ให้ใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑, ๒, ๔ และ ๕ และปีการศึกษา ๒๕๖๓ ให้ใช้ในทุกชั้นปี โดยกำหนดให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ กำหนดจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย และกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีคุณภาพและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อยจึงได้ทำหลักสูตรโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช ๒๕๖๔ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๐) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และเป็นกรอบในการวางแผนและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และออกแบบการจัดการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด โครงสร้างเวลาเรียน ตลอดจนเกณฑ์การวัดและประเมินผล ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถกำหนดทิศทางการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน ในแต่ละระดับตามความพร้อมและจุดเน้น โดยมีกรอบแกนกลางเป็นแนวทางที่ชัดเจน เพื่อตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ มีความพร้อมในการก้าวสู่สังคมคุณภาพ มีความรู้อย่าแท้จริง และมีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนวซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา

ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงระดับสถานศึกษาจะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบและครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง วางแผนดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

(นางสุกัญญา ปัตเมฆ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

๑. วิสัยทัศน์.....	
๒. ปรัชญาของโรงเรียน.....	
๓. อัตลักษณ์ของโรงเรียน.....	
๔. เอกลักษณ์ของโรงเรียน.....	
๕. พันธกิจ.....	
๖. เป้าประสงค์.....	
๗. จุดเน้น.....	
๘. ยุทธศาสตร์โรงเรียน.....	
๙. วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้.....	
๑๐. คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	
๑๑. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน.....	
๑๒. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา.....	
๑๓. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้.....	
๑๔. ทำไมต้องเรียน.....	
๑๕. คุณภาพผู้เรียน.....	
๑๖. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้.....	
๑๗. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง.....	
๑๘. คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา.....	
๑๙. เกณฑ์การจบการศึกษา.....	
๒๐. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้.....	

๑. วิสัยทัศน์

โรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย “มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ที่ดี สำนึกในความเป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุข”

๒. ปรัชญาของโรงเรียน คุณธรรม นำวิชา พัฒนาสุข

คุณธรรม หมายถึง คุณธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา และตามหลักสากล ซึ่งต้องนำหน้าวิชาการ และเป็นตัวกำหนดทิศทางของการใช้ความรู้มุ่งทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีศีลธรรมประจำใจอีกทั้งสามารถลำดับค่านิยมได้อย่างถูกต้อง

นำวิชา หมายถึง การจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม โดยจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอยู่ในระดับขั้นนำหรือเป็นเลิศในด้านวิชาการ ให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ และทักษะกระบวนการต่างๆ มีความสามารถในการจัดการทั้งในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ หน้าที่การงานและความสัมพันธ์กับผู้อื่นทั้งรายบุคคล และรายกลุ่มบุคคล

พัฒนาสุข หมายถึง ความสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาอบรมไปพัฒนาชีวิตทั้งร่างกาย และจิตใจในการดำเนินชีวิต ปฏิบัติหน้าที่การงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

๓. อัตลักษณ์ของโรงเรียน

เรียนดี กิจกรรมเด่น เน้นการมีส่วนร่วม

๔. เอกลักษณ์ของโรงเรียน

การเรียนดี มีทักษะอาชีพ

๕. พันธกิจ

๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานสากล มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย และรับผิดชอบต่อสังคม
๒. ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
๓. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานสากล สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการอย่างยั่งยืน
๔. พัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา
๕. จัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพ เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน
๖. พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีระบบตามหลักธรรมาภิบาล
๗. พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
๘. ประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสร้างภาคีเครือข่าย เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

๖. เป้าประสงค์

๑. ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีความรู้ ความสามารถ ตามมาตรฐานสากล มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม บนพื้นฐานความเป็นไทย น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การดำรงชีวิต
๒. ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาศักยภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ และสามารถจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานสากล
๓. โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการตามมาตรฐานสากล ตอบสนองความถนัดและความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม
๔. โรงเรียนพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและนักเรียนใช้ในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ
๕. โรงเรียนมีการจัดกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่มีคุณภาพ ที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียนอย่างรอบด้าน
๖. โรงเรียนมีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีระบบตามหลักธรรมาภิบาล
๗. โรงเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
๘. ชุมชน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

๗. จุดเน้น

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑
๒. นักเรียนทุกคนมีทักษะการอ่าน การเขียนเชิงวิเคราะห์ สร้างสรรค์และใฝ่รู้ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
๓. นักเรียนเป็นผู้มีคุณลักษณะและทักษะของคนในศตวรรษที่ ๒๑ (ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา)
๔. นักเรียนทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รักความเป็นไทย และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๕. นักเรียนได้รับการพัฒนาเพิ่มศักยภาพในด้านภาษา คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี กีฬาและศิลปะ เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในระดับประเทศและต่างประเทศ
๖. หลักสูตรสถานศึกษาได้รับการพัฒนา และจัดกระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดการวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ
๗. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ การวิจัย การสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีขวัญกำลังใจในการทำงาน
๘. การบริหารและการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบตามหลักธรรมาภิบาล มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง เพื่อบริการประเมินคุณภาพภายนอก และส่งเสริมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและแหล่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
๙. สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชนกับทุกภาคส่วน

๘. ยุทธศาสตร์โรงเรียน

๑. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา
๓. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามมาตรฐานสากล
๔. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาด้วยหลักธรรมาภิบาล เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม
๕. พัฒนาอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๙. วิสัยทัศน์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล การอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทนอดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรมสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

๑๐. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลกตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย นิยมไทย ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของศาสนาเคารพเทิดทูนศาสนา แสดงความจงรักภักดีเทิดทูนพระเกียรติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริงประพฤติปฏิบัติ อย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเองและผู้อื่นรวมถึงต่อหน้าที่การงานและคำมั่นสัญญา ความประพฤติที่ตรงไปตรงมาและจริงใจในสิ่งที่ถูกที่ควร ถูกต้องตามทำนองคลองธรรมรวมไป ถึงการไม่คิดคดทรยศไม่คดโกงและไม่หลอกลวงนอกจากนี้แล้วความซื่อสัตย์สุจริตยังรวมไปถึงการ รักษาคำพูดหรือคำมั่นสัญญาและการปฏิบัติหน้าที่การงานของตนเองด้วยความรับผิดชอบและด้วย ความซื่อสัตย์ไม่แสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้องด้วยการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบซึ่ง ความซื่อสัตย์สุจริตนี้จะดำเนินไปด้วยความตั้งใจจริงเพื่อทำหน้าที่ของตนเองให้สำเร็จลุล่วงด้วยความ ะมัดระวังและเกิดผลดีต่อตนเองและสังคม

๓. มีวินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้ถูกต้องและเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ขอบบังคับ ข้อตกลง กฎหมายและศีลธรรมการรู้จักควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามข้อตกลง ขอบบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามนำมาซึ่งความสงบสุขในชีวิตของตน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคมและประเทศชาติ

๔. ใฝ่เรียนรู้หมายถึง การค้นคว้าหาความรู้หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

๕. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง การมีความพอดีในการบริโภค ใช้ทรัพยากรและเวลาว่างให้เป็นประโยชน์คำนึงถึงฐานะและเศรษฐกิจคิดก่อนใช้จ่ายตามความเหมาะสมรู้จักการเพิ่มพูนทรัพย์ด้วยการเก็บและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ดูแลรักษาบูรณทรัพย์ของตนเอง มีการเก็บออมเงินไว้ตามสมควร

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง การศึกษาเรียนรู้เพื่อหาข้อเท็จจริง ซึ่งอาจพัฒนาไปสู่ความจริงในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้หรือต้องการหาคำตอบเพื่อนำคำตอบที่ได้นั้นมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การยกระดับความรู้การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน หรือนำมาสรุปเป็นความจริงได้

๗. รักความเป็นไทย หมายถึง เข้าใจหวงแหนความเป็นไทยซึ่งถือเป็นต้นทุนทางสังคมทำให้ทุกศาสนาสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติโดยต้องมีการดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริต และมโนสุจริตเป็นคุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับการเข้าสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ความมีกิริยามารยาท การปรับตัว ความตรงต่อเวลา ความสุภาพ การมีสัมมาคารวะ การพูดจาไพเราะ และอ่อนน้อมถ่อมตน

๘. มีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลเกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่า หรือการให้คุณค่าแก่การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งสาธารณะที่ไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเจ้าของ หรือเป็นสิ่งที่คนในสังคมเป็นเจ้าของร่วมกันเป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้จากความรู้สึกนึกคิด หรือการกระทำที่แสดงออกมาได้แก่การหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มการถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวม ในวิสัยที่ตนสามารถทำได้และการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

๑๑. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและ สังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์การคิดสังเคราะห์การคิดอย่างสร้างสรรค์การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้มา ใช้ในการป้องกันและแก้ไข ปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคม

ด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมและการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสารการทำงานการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย
โครงสร้างเวลาเรียนระดับประถมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน : ชั่วโมง/ปี					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖
●กลุ่มสาระการเรียนรู้ / รายวิชาพื้นฐาน						
ภาษาไทย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
คณิตศาสตร์	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี						
- วิทยาศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
- เทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ)	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
ประวัติศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
สุขศึกษาและพลศึกษา	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
ศิลปะ	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
การงานอาชีพ	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
ภาษาต่างประเทศ	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๘๐	๘๐	๘๐
รวมเวลาเรียน (รายวิชาพื้นฐาน)	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐
● รายวิชาเพิ่มเติม						
ภาษาอังกฤษ - อ่านเขียน	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
ภาษาอังกฤษ - ฟังพูด	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
ภาษาไทยเสริม	๔๐	๔๐	๔๐			
คณิตศาสตร์เสริม				๔๐	๔๐	๔๐
วิทยาศาสตร์เสริม	๔๐	๔๐	๔๐			
ทักษะอาชีพ	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
การป้องกันการทุจริต	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
รวมเวลาเรียน (รายวิชาเพิ่มเติม)	๒๔๐	๒๔๐	๒๔๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
- กิจกรรมแนะแนว	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
- กิจกรรมนักเรียน						
ลูกเสือ/เนตรนารี	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
ชุมนุม	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
- กิจกรรมเพื่อสังคมและ						
สาธารณประโยชน์	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
รวมเวลา (กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน)	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
รวมเวลาทั้งหมด	๑,๒๐๐ ชั่วโมง			๑,๑๖๐ ชั่วโมง		

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านบางสะพานน้อย
โครงสร้างเวลาเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / รายวิชา / กิจกรรม	เวลาเรียน : ชั่วโมง/ปี		
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		
	ม.๑	ม.๒	ม.๓
●กลุ่มสาระการเรียนรู้ / รายวิชาพื้นฐาน			
ภาษาไทย	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)
คณิตศาสตร์	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			
- วิทยาศาสตร์	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)
- วิทยาการคำนวณ	๒๐ (๐.๕ นก.)	๒๐ (๐.๕ นก.)	๒๐ (๐.๕ นก.)
- การออกแบบและเทคโนโลยี	๒๐ (๐.๕ นก.)	๒๐ (๐.๕ นก.)	๒๐ (๐.๕ นก.)
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม			
- ประวัติศาสตร์	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)
- ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม			
- หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและ การดำเนินชีวิตในสังคม	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)
- ภูมิศาสตร์			
- เศรษฐศาสตร์			
สุขศึกษาและพลศึกษา	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)
ศิลปะ	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)	๘๐ (๒ นก.)
การงานอาชีพ	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)
ภาษาต่างประเทศ	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)	๑๒๐ (๓ นก.)
รวมเวลาเรียน (รายวิชาพื้นฐาน)	๘๘๐ (๒๒ นก.)	๘๘๐ (๒๒ นก.)	๘๘๐ (๒๒ นก.)
● รายวิชาเพิ่มเติม			
ภาษาอังกฤษเสริม	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)
คณิตศาสตร์เสริม	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)
วิทยาศาสตร์เสริม	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)
ทักษะอาชีพ	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)
การป้องกันการทุจริต	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)	๔๐ (๑ นก.)
รวมเวลาเรียน (รายวิชาเพิ่มเติม)	๒๐๐ (๕ นก.)	๒๐๐ (๕ นก.)	๒๐๐ (๕ นก.)
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			
- กิจกรรมแนะแนว	๔๐	๔๐	๔๐
- กิจกรรมนักเรียน			
ลูกเสือ/เนตรนารี	๓๐	๓๐	๓๐
ชุมนุม	๔๐	๔๐	๔๐
- กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	๑๐	๑๐	๑๐
รวมเวลา (กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน)	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
รวมเวลาทั้งหมด	๑,๒๐๐ ชั่วโมง		

โครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาพื้นฐาน

ระดับชั้น	รหัสวิชา	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง / ปี	หน่วยกิต
ระดับประถมศึกษา				
ประถมศึกษาปีที่๑	ส๑๑๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘๐ ชั่วโมง	๒.๐
	ส๑๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
	ส๑๑๒๐๑	การป้องกันการทุจริต	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
ประถมศึกษาปีที่๒	ส๑๒๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘๐ ชั่วโมง	๒.๐
	ส๑๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
	ส๑๒๒๐๑	การป้องกันการทุจริต	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
ประถมศึกษาปีที่๓	ส๑๓๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘๐ ชั่วโมง	๒.๐
	ส๑๓๑๐๒	ประวัติศาสตร์	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
	ส๑๓๒๐๑	การป้องกันการทุจริต	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
ประถมศึกษาปีที่๔	ส๑๔๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘๐ ชั่วโมง	๒.๐
	ส๑๔๑๐๒	ประวัติศาสตร์	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
	ส๑๔๒๐๑	การป้องกันการทุจริต	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
ประถมศึกษาปีที่๕	ส๑๕๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘๐ ชั่วโมง	๒.๐
	ส๑๕๑๐๒	ประวัติศาสตร์	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
	ส๑๕๒๐๑	การป้องกันการทุจริต	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
ประถมศึกษาปีที่๖	ส๑๖๑๐๑	สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘๐ ชั่วโมง	๒.๐
	ส๑๖๑๐๒	ประวัติศาสตร์	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
	ส๑๖๒๐๑	การป้องกันการทุจริต	๔๐ ชั่วโมง	๑.๐
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น				
มัธยมศึกษาปีที่ ๑	ส๒๑๑๐๑	สังคมศึกษา ๑	๖๐ ชั่วโมง	๑.๕
	ส๒๑๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๑	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
	ส๒๑๑๐๓	สังคมศึกษา ๒	๖๐ ชั่วโมง	๑.๕
	ส๒๑๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๒	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
	ส๒๑๒๐๑	การป้องกันการทุจริต ๑	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
	ส๒๑๒๐๒	การป้องกันการทุจริต ๒	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
มัธยมศึกษาปีที่ ๒	ส๒๒๑๐๑	สังคมศึกษา ๓	๖๐ ชั่วโมง	๑.๕
	ส๒๒๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๓	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
	ส๒๒๑๐๓	สังคมศึกษา ๔	๖๐ ชั่วโมง	๑.๕
	ส๒๒๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๔	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
	ส๒๒๒๐๑	การป้องกันการทุจริต ๓	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
	ส๒๒๒๐๒	การป้องกันการทุจริต ๔	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
มัธยมศึกษาปีที่ ๓	ส๒๓๑๐๑	สังคมศึกษา ๕	๖๐ ชั่วโมง	๑.๕
	ส๒๓๑๐๒	ประวัติศาสตร์ ๕	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
	ส๒๓๑๐๓	สังคมศึกษา ๖	๖๐ ชั่วโมง	๑.๕
	ส๒๓๑๐๔	ประวัติศาสตร์ ๖	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
	ส๒๓๒๐๑	การป้องกันการทุจริต ๕	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕
	ส๒๓๒๐๒	การป้องกันการทุจริต ๖	๒๐ ชั่วโมง	๐.๕

๑๔. ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคมการปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศและสังคมโลก

๑๕. คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑. มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
๒. มีทักษะกระบวนการและมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบการอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียนและได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
๓. มีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง
๔. รู้และเข้าใจในแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นสูงต่อไป

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. มีความรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมรวมทั้งการเมืองการปกครอง และสภาพเศรษฐกิจโดยเน้นความเป็นประเทศไทย
๒. มีความรู้แลความเข้าใจในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธีและพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น
๓. ปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศรวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาค ต่างๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิดเรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
๒. มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิดและขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม

- ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์ และ
ภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์
๓. รู้และเข้าใจแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตสามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนิน
ชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

๑๖. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่
ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่
ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือ
ศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงาม และธำรง
รักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลก
อย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้
ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้
ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจ หลักการของ
เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส.๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความ
จำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้
วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการ
เปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ
วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและ
ธำรงความเป็นไทย

สาระที่๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑๗. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

สาระมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกพุทธประวัติ หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือโดยสังเขป	➤ พุทธประวัติ ◆ ประสูติ ◆ ตรัสรู้ ◆ ปรีณิพพาน
	๒. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนดในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ สามเณรบัณฑิต ◆ วัณณุปถชาดก ◆ สุวัณณสามชาดก ◆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ◆ เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม) ➤ โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว ○ เบญจศีล ◆ ทำความดี ○ เบญจธรรม ○ สังคหวัตถุ ๔ ○ กตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่ และครอบครัว ○ มงคล ๓๘ - ทำตัวดี - ว่าง่าย- รับผิดชอบต่อแม่ - ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจัดการและเจริญปัญญา)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		➤ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ อตตํ หิ อตตโน นาโถ ตนแลเป็นที่พึ่งของตน ◆ มาตา มิตตํ สเก ฆเร มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน
	๓. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	➤ ฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติ ◆ ฟังเพลงและร้องเพลงอย่างมีสติ ◆ เล่นและทำงานอย่างมีสติ ◆ ฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การถามและการเขียน

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	➤ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถาน ◆ การพัฒนาทำความสะอาด ◆ การบริจาค ◆ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา
	๒. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	➤ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ
	๓. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	➤ ประวัติโดยสังเขปของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ◆ วันมาฆบูชา ◆ วันวิสาขบูชา ◆ วันอาสาฬหบูชา ◆ วันอัฐมีบูชา ➤ การบูชาพระรัตนตรัย

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน	◆ การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เช่น - กตัญญูกตเวทีและเคารพรับฟังคำแนะนำของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ และครู - รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ การไหว้ผู้ใหญ่ - ปฏิบัติตาม ข้อตกลง กติกา กฎระเบียบ ของครอบครัวและโรงเรียน - มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน - มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น - มีระเบียบ วินัย มีน้ำใจ ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
	๒. ยกตัวอย่างความสามารถและความดีของตนเอง ผู้อื่นและบอกผลจากการกระทำนั้น	◆ ลักษณะความสามารถและลักษณะ ความดีของตนเองและผู้อื่น เช่น - ความกตัญญูกตเวที - ความมีระเบียบวินัย - ความรับผิดชอบ - ความขยัน - การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือผู้อื่น - ความซื่อสัตย์สุจริต - ความเมตตากรุณา ◆ ผลของการทำความดี เช่น - ภาคภูมิใจ - มีความสุข - ได้รับการชื่นชม ยกย่อง

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษา
ไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน	◆ โครงสร้างของครอบครัวและความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว ◆ โครงสร้างของโรงเรียน ความสัมพันธ์ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในโรงเรียน
	๒. ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัวและโรงเรียน	◆ ความหมายและความแตกต่างของอำนาจตามบทบาท สิทธิ หน้าที่ในครอบครัวและโรงเรียน ◆ การใช้อำนาจในครอบครัวตามบทบาท สิทธิหน้าที่
	๓. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียนตามกระบวนการประชาธิปไตย	◆ กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัว เช่น การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในครอบครัว การรับฟังและแสดงความคิดเห็น ◆ กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยในโรงเรียน เช่น เลือกหัวหน้าห้อง ประธาน ชุมนุม ประธานนักเรียน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	◆ สินค้าและบริการที่ซื้อขายในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ ยาสีฟัน ◆ สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน เช่น มีผู้ให้หรือการใช้ของแลกของ ◆ สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ ◆ ใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า
	๒. ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม	◆ การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ◆ ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินที่ไม่เกินตัว ◆ ประโยชน์ของการออม ◆ โทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว ◆ วางแผนการใช้จ่าย
	๓. ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด	◆ ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ เสื้อผ้า อาหาร ◆ ทรัพยากรส่วนรวม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ นักเรียน สาธารณูปโภคต่าง ๆ ◆ วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้อง และประหยัดและคุ้มค่า

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. อธิบายเหตุผลความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต	◆ ความหมาย ประเภทและความสำคัญของการทำงาน ◆ เหตุผลของการทำงาน ◆ ผลของการทำงานประเภทต่างๆ ที่มีต่อครอบครัวและสังคม ◆ การทำงานอย่างสุจริตทำให้สังคมสงบสุข

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑.บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	◆ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบสุริยคติที่ปรากฏในปฏิทิน ◆ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบจันทรคติในปฏิทิน ◆ ช่วงเวลาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เช้าวันนี้ ตอนเย็น
	๒. เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น	◆ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น รับประทานอาหารเช้า นอน เข้านอน เรียนหนังสือ เล่นกีฬา ฯลฯ ◆ ใช้คำบอกช่วงเวลา แสดงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้
	๓. บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง	◆ วิธีการสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ◆ การบอกเล่าประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างสั้นๆ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่าตายาย	◆ ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของอดีตกับปัจจุบันที่เป็นรูปธรรมและใกล้ตัวเด็ก เช่น การใช้ควาย ไถนา รถไถนา เตารีด ถนน เกรียน - รถอีแต๋น ◆ สาเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ตามกาลเวลา
	๒. บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน	◆ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การย้ายบ้าน การหย่าร้าง การสูญเสียบุคคลในครอบครัว

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
อ้างความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของ สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และปฏิบัติตน ได้ถูกต้อง	◆ ความหมายและความสำคัญของ สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์) ◆ การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพ ศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ◆ เอกลักษณ์อื่นๆ เช่น แผนที่ประเทศ ไทย ประเพณีไทย อาหารไทย (อาหาร ไทยที่ต่างชาติดียกย่อง เช่น ต้มยำกุ้ง ผัดไทย) ที่มีความภาคภูมิใจ และมี ส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ไว้
	๒. บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรม ในชุมชน	◆ ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด พิพิธภัณฑ์ มัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ◆ คุณค่าและความสำคัญของแหล่ง วัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้
	๓. ระบุสิ่งที่ตนรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่น	◆ ตัวอย่างสิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจใน ท้องถิ่น เช่น สิ่งของ สถานที่ ภาษาถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรม ฯลฯ ที่เป็น สิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียน และเป็นรูปธรรม ชัดเจน ◆ คุณค่าและประโยชน์ของสิ่งต่างๆ เหล่านั้น

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. จำแนกสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	◆ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเอง ตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นที่บ้านและที่โรงเรียน
	๒. ระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศ ของสิ่งต่างๆ	◆ ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศ ของสิ่งต่างๆรอบตัว เช่น ที่อยู่อาศัย บ้านของเพื่อนบ้าน ถนน ต้นไม้ พุ่มนา ไร่ สวน ที่ราบ ภูเขา แหล่งน้ำ ◆ ทิศหลัก (เหนือ ตะวันออก ใต้ ตะวันตก) และที่ตั้งของสิ่งต่างๆ รอบตัว
	๓. ใช้แผนผังแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆในห้องเรียน	◆ แผนผังแสดงตำแหน่งสิ่งต่างๆในห้องเรียน
	๔. สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน	◆ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน เช่น กลางวัน กลางคืน ความร้อนของอากาศ ฝน-เมฆ-ลม

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	๑. บอกสิ่งแวดล้อมที่เกิดตามธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์	◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ เช่น ภูมิอากาศที่มีผลต่อลักษณะที่อยู่อาศัยและเครื่องแต่งกาย
	๒. สังเกตและเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเพื่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	◆ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ◆ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
	๓. มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้านและห้องเรียน	◆ การปฏิบัติตนในการรักษาสิ่งแวดล้อมในบ้านและห้องเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
สาระมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม
เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ	◆ พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของ ชาติไทย
	๒. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการ ออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	➤ สรุปพุทธประวัติ ◆ ประสูติ ○ เหตุการณ์หลังประสูติ ○ แรกนาขวัญ ○ การศึกษา ○ การอภิเษกสมรส ○ เทวทูต ๔ ○ การออกผนวช
	๓. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	◆ สามเณรราहुล ◆ วรุณชาดก ◆ วานรินทชาดก ◆ สมเด็จพระญาณสังวร (ศุข ใภ่เถื่อน) ◆ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๔. บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนา ที่ตนนับถือตามที่กำหนด	พระรัตนตรัย ◆ ศรัทธา โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว ◦ เบญจศีล ◆ ทำความดี ◦ เบญจธรรม ◦ หิริ-โอตตปปะ ◦ สังคหวัตถุ ๔ ฆราวาสธรรม ๔
	๕.ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลใน ครอบครัวและในโรงเรียนตามหลักศาสนา	- ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคล ในครอบครัว และในโรงเรียน (ตามสาระในข้อ๔)
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือ การพัฒนาจิตตามแนวศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- ฝึกสวดมนต์ ไหว้พระและแผ่เมตตา - รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ - ฝึกสมาธิเบื้องต้น - ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเรียน
	๗. บอกชื่อศาสนา ศาสดา และความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นๆ	- ชื่อศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ ◆ พระพุทธศาสนา ◦ ศาสดา : พระพุทธเจ้า ◦ คัมภีร์ : พระไตรปิฎก ◆ ศาสนาอิสลาม ◦ ศาสดา : มุฮัมมัด ◦ คัมภีร์ : อัลกุรอาน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		กตัญญูกตเวทิต่อครู อาจารย์ และโรงเรียน มงคล ๓๘ - กตัญญู - สงเคราะห์ญาติพี่น้อง - ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) - พุทธศาสนาสุภาสิต - นิ มิตรดี สาธุ รูปปานั กตัญญู กตเวทิตา ความกตัญญูกตเวทิต่เป็นเครื่องหมายของคนดี - พุทธมาติ มาตามิตร มารดาบิดาเป็นพรหมของบุตร
	๕.ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียนตามหลักศาสนา	- ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว และในโรงเรียน (ตามสาระในข้อ๔)
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- ฝึกสวดมนต์ ไหว้พระและแผ่เมตตา - รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ - ฝึกสมาธิเบื้องต้น - ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ -ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเรียน
	๗. บอกชื่อศาสนา ศาสดา และความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นๆ	-ชื่อศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ของศาสนาต่าง ๆ ◆ พระพุทธศาสนา ◦ ศาสดา : พระพุทธเจ้า ◦ คัมภีร์ : พระไตรปิฎก ◆ ศาสนาอิสลาม ◦ ศาสดา : มุฮัมมัด ◦ คัมภีร์ : อัลกุรอาน ◆ คริสต์ศาสนา ◦ ศาสดา : พระเยซู ◦ คัมภีร์ : ไบเบิล ◆ ศาสนาฮินดู ◦ ศาสดา : ไม่มีศาสดา คัมภีร์ : พระเวท พราหมณะ อุปนิษัท อารัณยกะ

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	➤ การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ ◆ การพนมมือ ◆ การไหว้ ◆ การกราบ ◆ การนั่ง ◆ การยืน การเดิน
	๒. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	◆ การเข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพุทธศาสนา ◆ ระเบียบพิธีการบูชาพระรัตนตรัย ◆ การทำบุญตักบาตร

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	♦ ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในครอบครัว โรงเรียน สถานที่สาธารณะ เช่น โรงภาพยนตร์ โบราณสถาน ฯลฯ
	๒. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย	♦ มารยาทไทย เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การทักทาย การรับประทาน
	๓. แสดงพฤติกรรมในการยอมรับความคิดเห็น เชื่อและการปฏิบัติของบุคคลอื่นที่แตกต่างกันโดยปราศจากอคติ	♦ การยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม ในเรื่อง ความคิด ความเชื่อ ความสามารถและการปฏิบัติตนของบุคคลอื่นที่ แตกต่างกัน เช่น -บุคคลย่อมมีความคิดที่มีเหตุผล -การปฏิบัติตนตามพิธีกรรมตามความเชื่อของบุคคล -บุคคลย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน -ไม่พูดหรือแสดงอาการดูถูกรังเกียจผู้อื่นในเรื่องของรูปร่างหน้าตา สีผิว สีผิว ที่แตกต่างกัน
	๔. เคารพในสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น	♦ สิทธิส่วนบุคคล เช่น -สิทธิแสดงความคิดเห็น -สิทธิเสรีภาพในร่างกาย -สิทธิในทรัพย์สิน

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษา
ไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. อธิบายความสัมพันธ์ของตนเอง และ สมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่ง ของชุมชน	◆ ความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกใน ครอบครัวกับชุมชน เช่น การช่วยเหลือ กิจกรรมของชุมชน
	๒. ระบุผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจ ในโรงเรียน และชุมชน	◆ ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจ ในโรงเรียน และชุมชน เช่น ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ระบุทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	- ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในครอบครัวและโรงเรียน เช่น ดินสอและกระดาษที่ผลิตจากไม้ รวมทั้งเครื่องจักรและแรงงานการผลิต - ผลของการใช้ทรัพยากรในการผลิตที่หลากหลายที่มีต่อราคา คุณค่าและประโยชน์ของสินค้าและบริการ รวมทั้งสิ่งแวดล้อม
	๒. บอกที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว	- การประกอบอาชีพของครอบครัว - การแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม - รายได้และรายจ่ายในภาพรวมของครอบครัว - รายได้และรายจ่ายของตนเอง
	๓. บันทึกการรับรายจ่ายของตนเอง	- วิธีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองอย่างง่าย - รายการของรายรับที่เป็นรายได้ที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม - รายการของรายจ่ายที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม
	๔. สรุปผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม	- ที่มาของรายได้ที่สุจริต - การใช้จ่ายที่เหมาะสม - ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้ - การออมและผลดีของการออม - การนำเงินที่เหลือมาใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ เช่น การช่วยเหลือสาธารณกุศล

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. อธิบายการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่างๆ	◆ ความหมายและความสำคัญของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ◆ ลักษณะของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยไม่ใช้เงิน รวมทั้ง การแบ่งปัน การช่วยเหลือ ◆ ลักษณะการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยการใช้เงิน
	๒. บอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย	◆ ความหมายและบทบาทของผู้ซื้อและผู้ขาย ผู้ผลิตและผู้บริโภคพอสังเขป ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ทำให้สังคมสงบสุข และประเทศมั่นคง

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ใช้คำระบุเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	◆ คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ เดือนนี้ เดือนหน้า เดือนก่อน ◆ วันสำคัญที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน ◆ ใช้คำบอกช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต แสดงเหตุการณ์ได้

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง	♦ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้วที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย ♦ สุนัข ตั๋วทะเบียนบ้าน ♦ ใช้คำที่บอกช่วงเวลาแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตตนเอง ♦ ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน	♦ วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การสอบถามพ่อแม่ ผู้รู้ ♦ วิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ประเพณี ในชุมชนจากอดีต ถึงปัจจุบัน ♦ สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน
	๒. อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน	♦ การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนในชุมชนทางด้านต่างๆ ♦ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
 อารงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	◆ บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติ ในอดีตที่ควรนำมาเป็นแบบอย่าง ◆ ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ
	๒. ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	◆ ตัวอย่างของวัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ ◆ คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทย ที่มีต่อสังคมไทย ◆ ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. ระบุสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียน	◆ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียน
	๒. ระบุตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในแผนที่ แผนที่ รูปถ่ายและลูกโลก	◆ ตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆที่ปรากฏในแผนที่ แผนที่ รูปถ่ายและลูกโลก เช่น ภูเขา ที่ราบ แม่น้ำ ต้นไม้ ทะเล
	๓. สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์	◆ ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ เช่น ข้างขึ้น ข้างแรม ฤดูกาลต่างๆ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	๑. อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	◆ ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นในการดำเนินชีวิต
	๒. จำแนกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ใช้แล้วหมดไป ที่ใช้แล้วหมดไป และสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้อย่างคุ้มค่า	◆ ประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ - ใช้แล้วหมดไป เช่น อากาศ แสงอาทิตย์ - ใช้แล้วหมดไป เช่น แร่ ถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ - สร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้ เช่น น้ำ ดิน ป่าไม้ สัตว์ป่า ◆ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า
	๓. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์	◆ ความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์
	๔. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	◆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อโรงเรียน ◆ การรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓
สาระมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย	◆ ความสัมพันธ์ของพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การสวดมนต์ การทำบุญ ใ้ส่บาตร การแสดง ความเคารพ การใช้ภาษา ◆ พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทยอันเกิดจากความศรัทธา เช่น วัด ภาพวาด พระพุทธรูป วรรณคดี สถาปัตยกรรมไทย
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ การบำเพ็ญเพียร ◆ ผจญมาร ◆ ตรัสรู้ ◆ ปฐมเทศนา ◆ ปรินิพพาน
	๓. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	◆ สามเณรสังกัจจาย ◆ อารามทูลกลชาดก ◆ มหาวาณิชชาดก ◆ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) ◆ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
	๔. บอกความหมาย ความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	◆ ความสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น เป็นแหล่งอ้างอิงของหลักธรรมคำสอน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
	๕. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	-พระรัตนตรัย ♦ ศรัทธา -โอวาท ๓ ♦ ไม่ทำชั่ว ◦ เบญจศีล ♦ ทำความดี ◦ เบญจธรรม ◦ สติ-สัมปชัญญะ ◦ สังคหวัตถุ ๔ ◦ ขรรยาวาสธรรม ๔ ◦ อตถะ ๓ (อัตตัตถะ, ปรัตถะ, อุภยัตถะ)
		กตัญญูทวาทต่อชุมชน, สิ่งแวดล้อม มงคล ๓๘ - รู้จักให้ - พุดไฟเราะ - อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ♦ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญ ปัญญา) พุทธศาสนสุภาษิต ♦ ททมาโน ปิโย โหติ ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก ♦ โมกโข กลยาณียา สารุ เปล่งวาจาไพเราะให้สำเร็จประโยชน์
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	- ฝึกสวดมนต์ ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย และแผ่เมตตา - รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ - รู้ประโยชน์ของการฝึกสติ - ฝึกสมาธิเบื้องต้นด้วยการนับลมหายใจ - ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้
	๗. บอกชื่อ ความสำคัญและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลของศาสนาอื่นๆ	- ชื่อและความสำคัญของศาสนวัตถุ ศาสนสถานและ ศาสนบุคคล ในพระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม คริสต์ศาสนา ศาสนาฮินดู - การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถานและศาสนบุคคลในศาสนาอื่น ๆ

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวก ศาสนสถาน ศาสนวัตถุของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	➤ ฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ ◆ การลุกขึ้นยืนรับ ◆ การต้อนรับ ◆ การรับ – ส่งสิ่งของแก่พระภิกษุ ◆ มรรยาทในการสนทนา ◆ การสำรวมกิริยามารยาท - การแต่งกายที่เหมาะสมเมื่ออยู่ในวัดและพุทธสถาน ◆ การดูแลรักษาศาสนวัตถุและศาสนสถาน
	๒. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	◆ การอาราธนาศีล ◆ การสมาทานศีล ◆ เครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา การจัดโต๊ะหมู่บูชา
	๓. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	➤ ความเป็นมาของการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ➤ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ◆ ขั้นตอนเตรียมการ ◆ ขั้นตอนพิธีการ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. สรุปรายละเอียดและปฏิบัติตาม ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัวและ ท้องถิ่น	◆ ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว เช่น การแสดงความเคารพและการเชื่อฟัง ผู้ใหญ่ การกระทำกิจกรรมร่วมกัน ในครอบครัว ◆ ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมประเพณีทางศาสนา ประเพณี เกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ประโยชน์ของ การปฏิบัติตามประเพณีและ วัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่น
	๒. บอกพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของ ตนเอง และผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรม ที่หลากหลาย	◆ พฤติกรรมของตนเองและเพื่อนๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การทักทาย การทำความเคารพ การปฏิบัติตาม ศาสนพิธี การรับประทานอาหาร การใช้ ภาษา (ภาษาถิ่นกับภาษาราชการ และ ภาษาอื่นๆ ฯลฯ) ◆ สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ในปัจจุบันของนักเรียน และผู้อื่นแตกต่างกัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. อธิบายความสำคัญของวันหยุดราชการที่สำคัญ	◆ วันหยุดราชการที่สำคัญ เช่น - วันหยุดเกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์ เช่น วันจักรี วันรัฐธรรมนูญ วันฉัตรมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันสงกรานต์ วันพีฆมงคล
	๔. ยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน	◆ บุคคลที่มีผลงานเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน ◆ ลักษณะผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่น

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษา
ไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. ระบุบทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย	◆ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน ◆ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย
	๒. วิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการการตัดสินใจในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง	◆ การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง
	๓. ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและกลุ่ม	◆ การตัดสินใจของบุคคลและกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน - การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน เช่น การเลือกหัวหน้าห้อง การเลือกคณะกรรมการห้องเรียน - การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน เช่น เลือกประธานนักเรียน เลือกคณะกรรมการนักเรียน ◆ การเปลี่ยนแปลงในชุมชน เช่น การเลือกผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. อบจ. ◆

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต	◆ สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่ เรียกว่า ปัจจัย ๔ ◆ สินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์อาจเป็นสินค้าที่จำเป็นหรือไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ◆ ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการที่สนองความต้องการของมนุษย์ ◆ หลักการเลือกสินค้าที่จำเป็น ◆ ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค
	๒. วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง	◆ ใช้บัญชีรับจ่ายวิเคราะห์การใช้จ่ายที่จำเป็นและเหมาะสม ◆ วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง ◆ วางแผนการแสวงหารายได้ที่สุดจจริตและเหมาะสม ◆ วางแผนการนำเงินที่เหลือจ่ายมาใช้อย่างเหมาะสม
	๓. อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ	◆ ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค ◆ ความหมายของสินค้าและบริการ ◆ ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เกิดจากความหายากของทรัพยากรกับความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. บอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน	◆ สินค้าและบริการที่ภาครัฐทุกระดับจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน เช่น ถนน โรงเรียน สวนสาธารณะ การสาธารณสุข การบรรเทาสาธารณภัย
	๒. บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี	◆ ความหมายและความสำคัญของภาษีที่รัฐนำมาสร้างความเจริญและให้บริการแก่ประชาชน ◆ ตัวอย่างของภาษี เช่น ภาษีรายได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม ฯลฯ ◆ บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเสียภาษี
	๓. อธิบายเหตุผลการแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	◆ ความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. เทียบศักราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	- ที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน เช่น พุทธศักราช คริสต์ศักราชอย่างสังเขป (ถ้าเป็นมุสลิมควรเรียนฮิจเราะห์ศักราชด้วย) - วิธีการเทียบ พ.ศ. เป็น ค.ศ. หรือ ค.ศ. เป็น พ.ศ. - ตัวอย่างการเทียบศักราช ในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ปีเกิดของนักเรียน เป็นต้น
	๒. แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	- วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน และชุมชนโดยใช้หลักฐาน และแหล่งข้อมูล ที่เกี่ยวข้อง - ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน	◆ ปัจจัยการตั้งถิ่นฐานของชุมชนซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม เช่น ความเจริญทางเทคโนโลยี การคมนาคม ความปลอดภัย ◆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน ทั้งปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางสังคม
	๒. สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน	◆ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ชุมชนของตนที่เกิดจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม
	๓. เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ	◆ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนอื่นๆ ที่มีความเหมือนและความต่างกับชุมชนของตนเอง

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
 อารมณ์ความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้ สถาปนาอาณาจักรไทย	◆ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้า อู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า จุฬาโลกมหาราช ผู้สถาปนา อาณาจักรไทย สุโขทัย อโยธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตามลำดับ
	๒. อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณีย กิจของพระมหากษัตริย์ ในรัชกาลปัจจุบัน โดยสังเขป	◆ พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระ พระบรมราชินีนาถโดยสังเขป
	๓. เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทย ที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	◆ วีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วน ปกป้องประเทศชาติ เช่น ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก สมเด็จพระ นเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตาก สินมหาราช

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. สำรวจข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียนและชุมชนโดยใช้แผนผัง แผนที่ และรูปถ่าย เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง	◆ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในชุมชน ◆ แผนที่ แผนผัง และรูปถ่าย ◆ ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง
	๒. วาดแผนผังเพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน	◆ ตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน เช่น สถานที่ราชการ ตลาด โรงพยาบาล ไปรษณีย์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	๑. เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน	◆ สิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน - สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ - สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
	๒. อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในการสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ และการประกอบอาชีพ	◆ การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เช่น การคมนาคม บ้านเรือน และการประกอบอาชีพในชุมชน ◆ การประกอบอาชีพที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในชุมชน
	๓. อธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์	◆ ความหมายและประเภทของมลพิษโดยมนุษย์ ◆ สาเหตุของการเกิดมลพิษที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์
	๔. อธิบายความแตกต่างของลักษณะเมืองและชนบท	◆ ลักษณะของเมืองและชนบท เช่น สิ่งปลูกสร้าง การใช้ที่ดิน การประกอบอาชีพ
	๕. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน	◆ ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน
	๖. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน	◆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชน ◆ การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
สาระมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม
เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวม จิตใจของศาสนิกชน	- พระพุทธศาสนา ในฐานะที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ - เป็นศูนย์รวมการทำความดี และพัฒนาจิตใจ เช่น ฝึกสมาธิ สวดมนต์ ศึกษาหลักธรรม - เป็นที่ประกอบศาสนพิธี (การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า การเวียนเทียน การทำบุญ) - เป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม เช่น การจัดประเพณีท้องถิ่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ชุมชน และการส่งเสริมพัฒนาชุมชน
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่บรรลุนิพพานถึง ประกาศธรรม หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ ตรัสรู้ ◆ ประกาศธรรม ได้แก่ ◦ โปรดชฎิล ◦ โปรดพระเจ้าพิมพิสาร ◦ พระอัครสาวก แสดงโอวาทปาฏิโมกข์
	๓. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและ ศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	◆ พระอัฐเวฬุสสปะ ◆ กุฎิพุทธชาดก ◆ มหาอุกกุสชาดก ◆ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก ◆ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
	๔. แสดงความเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติ ตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ใน	พระรัตนตรัย ศรัทธา ๔

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	พระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ พระพุทธ - พุทธคุณ ๓ ◆ พระธรรม - หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ - ไตรสิกขา ◆ ศีล สมาธิ ปัญญา - โอวาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว ○ เบญจศีล ○ ทุจจิต ๓ ◆ ทำความดี - เบญจธรรม - สุจจิต ๓ - พรหมวิหาร ๔ - กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ - มงคล ๓๘ - เคารพ - ถ่อมตน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) ➤ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ สุขา สงฆสส สามคคี - ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข ◆ โลโกปตมมกิกา เมตตา - เมตตาธรรม คำจุนโลก
	๕. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชนตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	- ตัวอย่างการกระทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว ในโรงเรียน และในชุมชน
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ สวดมนต์ไหว้พระสรรเสริญคุณพระรัตนตรัย และแผ่เมตตา - รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา - รู้วิธีปฏิบัติของการบริหารจิตและเจริญปัญญา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ - ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์ - ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์	◆ หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ - เบญจศีล – เบญจธรรม - ทุจจิต ๓ – สุจจิต ๓ - พรหมวิหาร ๔ - มงคล ๓๘ - เคารพ - ถ่อมตน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน พุทธศาสนสุภาษิต : ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข เมตตาธรรมล้ำจุนโลก - กตัญญูกตเวทิต่อประเทศชาติ
	๘. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	◆ ประวัติศาสตร์ ○ พระพุทธเจ้า ○ มุฮัมมัด ○ พระเยซู

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. อภิปรายความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	◆ ความรู้เบื้องต้นและความสำคัญของศาสนสถาน ◆ การแสดงความเคารพต่อศาสนสถาน ◆ การบำรุงรักษาศาสนสถาน
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด	◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ ◆ การยืน การเดิน และการนั่งที่เหมาะสมในโอกาสต่างๆ
	๓. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	◆ การอาราธนาศีล ◆ การอาราธนาธรรม ◆ การอาราธนาพระปริตร ◆ ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน	♦ การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของชุมชน เช่น การรณรงค์การเลือกตั้ง ♦ แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน เช่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สาธารณสมบัติ โบราณวัตถุและโบราณสถาน การพัฒนาชุมชน
	๒. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	♦ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้นำ - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ตามหรือสมาชิก - การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการทำงานเป็นกลุ่ม
	๓. วิเคราะห์สิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	♦ สิทธิพื้นฐานของเด็ก เช่น สิทธิที่จะมีชีวิต สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิที่จะมีส่วนร่วม
	๔. อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น	♦ วัฒนธรรมในภาคต่างๆ ของไทย ที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร
	๕. เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน	♦ ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน ♦ แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. อธิบายอำนาจอธิปไตยและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย	- อำนาจอธิปไตย - ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
	๒. อธิบายบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง	บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ทั้งก่อนการเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง หลังการเลือกตั้ง
	๓. อธิบายความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	- สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย - ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	- สินค้าและบริการที่มีอยู่หลากหลายในตลาดที่มีความแตกต่างด้านราคาและคุณภาพ - ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีมากมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ซื้อ ผู้ขาย และตัวสินค้า เช่น ความพึงพอใจของผู้ซื้อ ราคา สินค้า การโฆษณา คุณภาพของสินค้า
	๒. บอกสิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค	- สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค - สินค้าและบริการที่มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ - หลักการและวิธีการเลือกบริโภค
	๓. อธิบายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง	- หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง - การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต เช่น การแต่งกาย การกินอาหาร การใช้จ่าย

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน	♦ อาชีพ สินค้าและบริการต่างๆ ที่ผลิตในชุมชน ♦ การพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนทาง ด้านเศรษฐกิจ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย การกู้หนี้ยืมสิน ♦ การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการใช้สิ่งของที่ผลิตในชุมชน
	๒. อธิบายหน้าที่เบื้องต้นของเงิน	♦ ความหมายและประเภทของเงิน ♦ หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ ♦ สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. นับช่วง เวลา เป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	◆ ความหมายและช่วงเวลาของทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ◆ การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ เพื่อทำความเข้าใจช่วงเวลาในเอกสาร เช่น หนังสือพิมพ์
	๒. อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป	◆ เกณฑ์การแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ◆ ยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ ไทยเช่นสมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์
	๓. แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น	◆ ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง ◆ ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นของตน ◆ การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป	- พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทยโดยสังเขป - หลักฐานการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป
	๒. ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ	หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทยโดยสังเขป

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป	- การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป - พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป - ประวัติ และผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พระยาลิไทยโดยสังเขป)
	๒. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย	ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดก
	๓. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	◆ ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตนเอง
	๒. ระบุแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	◆ แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตน
	๓. อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด	◆ ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	๑. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด	◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด
	๒. อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง	◆ การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง เช่น การตั้งถิ่นฐาน การย้ายถิ่น
	๓. นำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด	◆ การจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
สาระมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาชาติไทย	◆ มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนา - มรดกทางด้านรูปธรรม เช่น ศาสนสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม - มรดกทางด้านจิตใจ เช่น หลักธรรมคำสั่งสอน ความเชื่อ และคุณธรรมต่างๆ ◆ การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาติไทย - พัฒนาด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวนา ๔ (กาย ศีล จิต ปัญญา) ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) และอริยสัจสี่ - พัฒนาจิตใจ เช่น หลักโอวาท ๓ (ละความชั่ว ทำดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์) และการบริหารจัดการและเจริญปัญญา
	๒. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์จนถึงพุทธกิจสำคัญหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ สรุปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ โปรดพระพุทธบิดา (เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์) ◆ พุทธกิจสำคัญ ได้แก่ โลกัตถจริยา ญาติตถจริยา และพุทธตถจริยา
	๓. เห็นคุณค่า และประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	◆ พระโสณโกฬวิริยะ ◆ จูฬเสนฐิชาดก ◆ วัณณาโรหชาดก ◆ สมเด็จพระสังฆราช (สา) ◆ อาจารย์เสถียร โพธิ์นันทะ
	๔. อธิบายองค์ประกอบ และความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	➢ องค์ประกอบของพระไตรปิฎก ◆ พระสุตตันตปิฎก ◆ พระวินัยปิฎก ◆ พระอภิธรรมปิฎก - ความสำคัญของพระไตรปิฎก

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. จัดพิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถืออย่างเรียบง่าย มีประโยชน์ และปฏิบัติตนถูกต้อง	◆ การจัดพิธีกรรมที่เรียบง่าย ประหยัด มีประโยชน์ และถูกต้องตามหลักทางศาสนาที่ตนนับถือ
	๒. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และอภิปรายประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	◆ การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ประกอบศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา ◆ พิธีถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน ◆ ระเบียบพิธีในการทำบุญงานมงคล ◆ ประโยชน์ของ การเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา
	๓. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด	◆ การกราบพระรัตนตรัย ◆ การไหว้บิดา มารดา ครู/อาจารย์ ผู้ที่เคารพนับถือ ◆ การกราบศพ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. ยกตัวอย่างและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี	◆ สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ ◆ หน้าที่ของพลเมืองดี เช่น เคารพ เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ◆ คุณลักษณะของพลเมืองดี เช่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความรับผิดชอบ เสียสละ
	๒. เสนอวิธีการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก	◆ เหตุการณ์ที่ละเมิดสิทธิเด็กในสังคมไทย ◆ แนวทางการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก ◆ การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในสังคมไทย
	๓. เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมไทย	◆ วัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทย ◆ คุณค่าของวัฒนธรรมกับการดำเนินชีวิต
	๔. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	◆ ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของตน ◆ การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษา
ไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. อธิบายโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น	◆ โครงสร้างการปกครองในท้องถิ่น เช่น อบต. อบจ. เทศบาล และการปกครองพิเศษ เช่น พัทยา กทม. ◆ อำนาจหน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น
	๒. ระบุบทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น	◆ บทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น เช่นนายก อบต. นายกเทศมนตรี นายก อบจ. ผู้ว่าราชการ กทม.
	๓. วิเคราะห์ประโยชน์ที่ชุมชน จะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	◆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบริการสาธารณประโยชน์ในชุมชน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ	◆ ความหมายและประเภทของปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย ที่ดิน แรงงาน ทุนและผู้ประกอบการ ◆ เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการ ◆ ปัจจัยอื่นๆ เช่น ราคาน้ำมัน วัตถุดิบ ◆ พฤติกรรมของผู้บริโภค ◆ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือแหล่งผลิตสินค้าและบริการในชุมชน
	๒. ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่างๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน	◆ หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมต่างๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน เช่น การประหยัดพลังงานและค่าใช้จ่ายในบ้าน โรงเรียน การวางแผนการผลิตสินค้าและบริการเพื่อลดความสูญเสียทุกประเภท การใช้ปัญญาท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน เช่น หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือโอท็อป
	๓. อธิบายหลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์	◆ หลักการและประโยชน์ของสหกรณ์ ◆ ประเภทของสหกรณ์โดยสังเขป ◆ สหกรณ์ในโรงเรียน (เน้นฝึกปฏิบัติจริง) ◆ การประยุกต์หลักการของสหกรณ์มาใช้ในการชีวิตประจำวัน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. อธิบายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร	♦ บทบาทหน้าที่ของธนาคารโดยสังเขป ♦ ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ยกู้ยืม ♦ การฝากเงิน / การถอนเงิน
	๒. จำแนกผลดีและผลเสียของการกู้ยืม	♦ ผลดีและผลเสียของการกู้ยืมเงินทั้งนอกระบบและในระบบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ เช่น การเสียดอกเบี้ย การลงทุน การซื้อของอุปโภคเพิ่มขึ้นที่นำไปสู่ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เป็นต้น

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย	♦ วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น ♦ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ♦ การนำเสนอความเป็นมาของท้องถิ่นโดยอ้างอิงหลักฐานที่หลากหลายด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเล่าเรื่องการเขียนอย่างง่าย ๆ การจัดนิทรรศการ
	๒. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ อย่างมีเหตุผล	♦ การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น เช่น มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด เพราะสาเหตุใด และมีผลกระทบอย่างไร ♦ แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นเพื่อตอบคำถามดังกล่าว เช่น เอกสาร เรื่องเล่า ตำนานท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		◆ การใช้ข้อมูลที่พบเพื่อตอบคำถามได้อย่างมีเหตุผล
	๓. อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น	◆ ตัวอย่างเรื่องราวจากเอกสารต่างๆ ที่สามารถแสดงนัยของความคิดเห็นกับข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ บทความจากเอกสารต่างๆ เป็นต้น ◆ ตัวอย่างข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่นที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง ◆ สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลในท้องถิ่น

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป	◆ การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป ◆ อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศาสนาและความเชื่อ ภาษา การแต่งกาย อาหาร
	๒. อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบัน โดยสังเขป	◆ การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย เช่น อาหาร ภาษา การแต่งกาย ดนตรี โดยระบุลักษณะ สาเหตุและผล ◆ อิทธิพลที่หลากหลายในกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติต่อสังคมไทยในปัจจุบัน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
ธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป	♦ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยาโดยสังเขป
	๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	♦ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา
	๓. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ	♦ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา การด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป
	๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	♦ ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์
		มหาราช ชาวบ้านบางระจัน ♦ ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม ♦ การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีโดยสังเขป ♦ พระราชประวัติ และผลงานของพระเจ้าตากสินมหาราชโดยสังเขป ♦ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพในภูมิภาคของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	◆ ลักษณะทางกายภาพของภูมิภาคตนเอง
	๒. อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน	◆ ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	๑. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน	◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน
	๒. วิเคราะห์อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิตในภูมิภาคของตน	◆ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิตในภูมิภาคของตน
	๓. นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายสิ่งแวดล้อมและเสนอแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน	◆ ผลจากการรักษาและการทำลายสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน ◆ แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
สาระมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม
เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธ- ศาสนา ในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ หรือ ความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ	พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ เช่น เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นรากฐาน ทางวัฒนธรรมไทย เป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นมรดก ทางวัฒนธรรมไทย และเป็นหลัก ในการพัฒนา ชาติไทย
	๒. สรุปรูปพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึง สังเวชนียสถาน หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	◆ สรุปรูปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ ปลงอายุสังขาร ◆ ปัจฉิมสาวก ◆ ปรินิพพาน ◆ การถวายพระเพลิง ◆ แจกพระบรมสารีริกธาตุ ◆ สังเวชนียสถาน ๔
	๓. เห็นคุณค่าและประพัตติตนตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และ ศาสนิกชน ตัวอย่างตามที่กำหนด	◆ พระราธะ ◆ ทีฆิตโกสลชาดก ◆ สัพพทาฐิชาดก ◆ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ◆ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระ ปรมาณูชิตชินโนรส
	๔. วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพ พระ รัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรม โอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรม ของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด	พระรัตนตรัย ศรัทธา ๔ ◆ พระพุทธ พุทธกิจ ๕ ◆ พระธรรม อริยสัจ ๔ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ ไตรสิกขา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		◆ ศิล สมาธิ ปัญญา - โองาท ๓ ◆ ไม่ทำชั่ว - เบญจศีล - อบายมุข ๖ - อกุศลมูล ๓ ◆ ทำความดี - เบญจธรรม - กุศลมูล ๓ - พละ ๔ - การวะ ๖ - กตัญญูกตเวทีต่อพระมหากษัตริย์ - มงคล ๓๘ - มีวินัย - การงานไม่มีโทษ - ไม่ประมาทในธรรม ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจัดการและเจริญปัญญา) - พุทธศาสนสุภาษิต ◆ สัจเจน กิตติ ปโปติ - คนจะได้เกียรติด้วยสัจจะ - ยถาวาที ตถาการิ - พูดเช่นไร ทำเช่นนั้น
	๕. ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	◆ ตัวอย่างการทำความดีของบุคคลในประเทศ
	๖. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา และบริหารจัดการเจริญปัญญา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	◆ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัย และแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึกเมื่อตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มีผลกระทบใจรับรู้ธรรมารมณ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	๗. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อแก้ปัญหาอบายมุขและ สิ่งเสพติด	หลักธรรม : อริยสัจ ๔ หลักกรรม โอวาท ๓ : เบญจศีล – เบญจธรรม อบายมุข ๖ อกุศลมูล ๓ กุศลมูล ๓
	๘. อธิบายหลักธรรมสำคัญของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	-หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่างๆ ◆ พระพุทธศาสนา: อริยสัจ ๔ โอวาท ๓ ฯลฯ ◆ ศาสนาอิสลาม : หลักศรัทธา หลักปฏิบัติ หลักจริยธรรม ◆ คริสต์ศาสนา : บัญญัติ ๑๐ ประการ -ศาสนพิธีของศาสนาต่างๆ
	๙. อธิบายลักษณะสำคัญของศาสนพิธีพิธีกรรมของศาสนาอื่นๆ และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องเข้าร่วมพิธี	- พระพุทธศาสนา ○ ศาสนพิธีที่เป็นพุทธบัญญัติ เช่น บรรพชา อุปสมบท ○ ศาสนพิธีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น ทำบุญพิธีเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ○ ศาสนาอิสลาม เช่น การละหมาด การถือศีลอด การบำเพ็ญฮัจญ์ ฯลฯ ○ คริสต์ศาสนา เช่น ศีลล้างบาป ศีลอภัยบาป ศีลกำลัง ศีลมหาสนิท ฯลฯ ศาสนาฮินดู เช่น พิธีศราทธ์ พิธีบูชาเทวดา

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในศาสนสถาน และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม	◆ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ภายในวัด เช่น เขตพุทธาวาส สังฆาวาส ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมภายในวัด
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	◆ การถวายของแก่พระภิกษุ ◆ การปฏิบัติตนในขณะฟังธรรม ◆ การปฏิบัติตนตามแนวทางของ พุทธศาสนิกชน เพื่อประโยชน์ต่อศาสนา
	๓. อธิบายประโยชน์ของการเข้าร่วมใน ศาสนพิธี พิธีกรรม และกิจกรรม ในวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	◆ ทบหนวนการอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตร ◆ พิธีทอดผ้าป่า ◆ พิธีทอดกฐิน ◆ ระเบียบพิธีในการทำบุญงานอวมงคล ◆ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ ◆ ประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี/พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา
	๔. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	➢ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ○ ขั้นตอนเตรียมการ ○ ขั้นตอนพิธีการ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน	◆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเช่น - กฎหมายจราจร - กฎหมายทะเบียนราษฎร - กฎหมายยาเสพติดให้โทษ - เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ. ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าว
	๒. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาและดำรงรักษาวัฒนธรรม อันดีงาม	◆ ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม ◆ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาที่มีผลต่อตนเองและสังคมไทย ◆ แนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมไทย
	๓. แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ	◆ ความหมายและสำคัญของมารยาทไทย ◆ มารยาทไทยและมารยาทสังคม เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การรับของส่งของ การรับประทานอาหาร การแสดงกิริยาอาการ การทักทาย การสนทนา การใช้คำพูด
	๔. อธิบายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย	◆ ประโยชน์และคุณค่าทางวัฒนธรรม ◆ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนภาคต่างๆ ในสังคมไทย ◆ แนวทางการรักษาวัฒนธรรม
	๕. ติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารในการเรียนรู้ได้เหมาะสม	◆ ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ เช่น วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่างๆ สถานการณ์จริง ◆ ประโยชน์จากการติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ◆ หลักการเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารจากสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่อที่ไร้พรมแดน

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษา
ไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล	♦ บทบาท หน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและรัฐบาล
	๒. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริม ประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ	♦ กิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริม ประชาธิปไตย ในท้องถิ่นและประเทศ
	๓. อภิปรายบทบาท ความสำคัญในการใช้ สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบ ประชาธิปไตย	♦ การมีส่วนในการออกกฎหมาย ระเบียบ กติกา การเลือกตั้ง ♦ สอดส่องดูแลผู้มีพฤติกรรมกระทำความผิด การเลือกตั้ง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบ ♦ ตรวจสอบคุณสมบัติ ♦ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบ ประชาธิปไตย

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายบทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ	♦ บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ เช่น คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีจรรยาบรรณ ความรับผิดชอบต่อสังคม วางแผนก่อนเริ่มลงมือทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดความผิดพลาด และการสูญเสีย ฯลฯ ♦ ทักษะคิดในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ♦ ประโยชน์ของการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ
	๒. อธิบายบทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน	♦ คุณสมบัติของผู้บริโภคที่ดี ♦ พฤติกรรมของผู้บริโภคที่บกพร่อง ♦ คุณค่าและประโยชน์ของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม
	๓. บอกวิธีและประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	♦ ความหมาย และความจำเป็นของทรัพยากร ♦ หลักการและวิธีใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ลดการสูญเสียทุกประเภท) ♦ วิธีการสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติรู้คุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ♦ วางแผนการใช้ทรัพยากร โดยประยุกต์เทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ และทันกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล	◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจอย่างสังเขป เช่น การแลก เปลี่ยนสินค้าและบริการรายได้และรายจ่าย การออมกับธนาคาร การลงทุน ◆ แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจ ◆ ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี ◆ สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย ◆ การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และรัฐบาล
	๒. ยกตัวอย่างการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น	◆ การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจเพื่อประสานประโยชน์ในท้องถิ่น เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย	◆ ความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ที่เหมาะสมกับนักเรียน ◆ การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวในท้องถิ่น เช่น ความเป็นมาของภูมินามของสถานที่ในท้องถิ่น
	๒. นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต	◆ ตัวอย่างหลักฐานที่เหมาะสมกับนักเรียนที่นำมาใช้ในการศึกษาเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทย สมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระราชหัตถเลขาของรัชกาลที่ ๔ หรือรัชกาลที่ ๕ กฎหมายสำคัญ ฯลฯ (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) ◆ สรุปข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทั้งความจริงและข้อเท็จจริง ◆ การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเล่าเรื่อง การจัดนิทรรศการ การเขียนรายงาน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน	◆ ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ◆ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยโดยสังเขป ◆ ตัวอย่างความเหมือนและความต่างระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง
	๒. บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป	◆ ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป ◆ สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน ◆ ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป	◆ การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ ◆ พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขปตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปประเทศ และสมัยประชาธิปไตย ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้านต่างๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา
	๒. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์	
	๓. ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆสมัยรัตนโกสินทร์	

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๔. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	โลกมหาราช สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทาง ภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทาง กายภาพของประเทศไทย ด้วยแผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ และภาพจาก ดาวเทียม	◆ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่ รูปถ่ายทาง อากาศ และภาพจากดาวเทียม) ที่แสดงลักษณะ ทางกายภาพของประเทศไทย
	๒. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติ ใน ประเทศไทย เพื่อเตรียมพร้อม รับมือ ภัยพิบัติ	◆ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทาง กายภาพ กับภัยพิบัติในประเทศไทย เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว วาตภัย สึนามิ ภัยแล้ง ดินถล่ม และโคลนถล่ม ◆ การเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์
 วิธีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	๑. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทย	♦ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ในประเทศไทย ♦ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
	๒. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน และผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง	♦ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทย ♦ ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่มีต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน
	๓. นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และเสนอแนวทางในการจัดการที่ยั่งยืนในประเทศไทย	♦ ผลจากการรักษาและการทำลายสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ♦ แนวทางการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนโดยมีจิตสำนึกรู้คุณค่า

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
สาระมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย	◆ การสังคายนา ◆ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาดนและครอบครัว	➢ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น ◆ ศาสนาประจำชาติ ◆ สถาบันหลักของสังคมไทย ◆ สภาพแวดล้อมที่กว้างขวาง และครอบคลุมสังคมไทย ◆ การพัฒนาดนและครอบครัว
	๓. วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ สรุปและวิเคราะห์ พุทธประวัติ - ประสูติเทวทูต ๔ - การแสวงหาความรู้ - การบำเพ็ญทุกรกิริยา
	๔. วิเคราะห์และประพาดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	➢ พุทธสาวก พุทธสาวิกา ◆ พระมหากัสสปะ ◆ พระอุบาลี ◆ อนาถบิณฑิกะ ◆ นางวิสาขา ➢ ชาดก ◆ อัมพชาดก ◆ ติตติราชาดก
	๕. อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	➢ พระรัตนตรัย , พุทธคุณ ๙ ,อริยสัจ ๔ ◆ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) - ชั้น ๕ - ธาตุ ๔ ◆ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) - หลักกรรม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- ความหมายและคุณค่า - อบายมุข ๖
		◆ นิโธธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) - สุข ๒ (กายิก, เจตสิก) - คิหิสุข ◆ มงคล ๓๘ - ไม่คบคนพาล - คบบัณฑิต - บูชาผู้ควรบูชา ◆ พุทธศาสนสุภาษิต ➢ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) ◆ ไตรสิกขา ◆ กรรมฐาน ๒ ◆ ปธาน ๔ ◆ โภค ๓ ◆ มงคล ๓๘ - ไม่คบคนพาล - คบบัณฑิต - บูชาผู้ควรบูชา ➢ พุทธศาสนสุภาษิต ➢ ยัม เว เสวติ ตาติโส คบคนเช่นใดเป็นคนเช่นนั้น ➢ อตตนา โจทยตตานัม จงเตือนตน ด้วยตน ➢ นิสมม กรณัม เสยโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี ➢ ทูรวาสา ฆรา ทุกขา เรือนที่ครองไม่ตายน่าทุกข์มาให้
	๖. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ –	➢ โยนิโสมนสิการ ◆ วิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม ◆ วิธีคิดแบบคุณ – โทษและทางออก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	
	๗. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	♦ สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา ♦ วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา การฝึกบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ ♦ นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	๘. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข	♦ หลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ ๕)
	๙. วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ	♦ ศาสนิกชนของศาสนาต่างๆ มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอน ของศาสนาที่ตนนับถือ
	๑๐. ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	♦ การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ
	๑๑. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง	♦ ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์หรือมีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	♦ การบำเพ็ญประโยชน์ และการบำรุงรักษาวัด
	๒. อธิบายจรรยาวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ	♦ วิถีชีวิตของพระภิกษุ ♦ บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น การแสดงธรรม ปาฐกถาธรรม การประพฤติตนให้เป็นแบบอย่าง ♦ การเข้าพบพระภิกษุ ♦ การแสดงความเคารพ การประนมมือ การไหว้ การกราบ การเคารพพระรัตนตรัย การฟังเจริญพระพุทธมนต์ การฟังสวดพระอภิธรรม การฟังพระธรรมเทศนา
	๓. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	♦ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน นับถือ
	๔. จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง	การจัดโต๊ะหมู่บูชา แบบ หมู่ ๔ หมู่ ๕ หมู่ ๗ หมู่ ๙ การจุดธูปเทียน การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา คำอาราธนาต่างๆ
	๕. อธิบายประวัติ ความสำคัญ และ ปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง	♦ ประวัติดและความสำคัญของวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ ♦ ระเบียบพิธี พิธีเวียนเทียน การปฏิบัติตนในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	◆ กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล - กฎหมายการคุ้มครองเด็ก - กฎหมายการศึกษา - กฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค - กฎหมายลิขสิทธิ์ ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล
	๒. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	◆ บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ เช่น เคารพกติกาสังคม - ปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์
	๓. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	◆ ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ◆ วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน
	๔. แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น	◆ วิธีปฏิบัติตนในการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น ◆ ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันโดยสังเขป	หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และ สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน
	๒. วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของ อำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน	♦ การแบ่งอำนาจ และการถ่วงดุลอำนาจ อธิปไตยทั้ง ๓ ฝ่าย คือนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน
	๓. ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ ปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง	♦ การปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของ เศรษฐศาสตร์	♦ ความหมายและความสำคัญของ เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น ♦ ความหมายของคำว่าทรัพยากรมีจำกัดกับ ความต้องการมีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือกและค่าเสียโอกาส

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๒. วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ	◆ ความหมายและความสำคัญของการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ ◆ หลักการในการบริโภคที่ดี ◆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค ◆ ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมดังกล่าว
	๓. อธิบายความเป็นมาหลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย	◆ ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งโครงการตามพระราชดำริ ◆ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิต ◆ ความสำคัญ คุณค่าและประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง	◆ ความหมาย ประเภท และความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ ◆ บทบาทหน้าที่และความสำคัญของธนาคารกลาง ◆ การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน
	๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ	◆ ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและกัน การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ◆ ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ประเทศ และเสนอแนวทางแก้ไข
	๓. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน	◆ ความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทาน ◆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน
	๔. อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	◆ ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา ◆ กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป ◆ ตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์	◆ ความสำคัญของเวลา และช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ ◆ ความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต ◆ ตัวอย่างการใช้เวลา ช่วงเวลาและยุคสมัย ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
	๒. เปรียบศักราชตามระบบต่างๆที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์	◆ ที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. ◆ วิธีการเทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่างการเทียบ ◆ ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆ ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย
	๓. นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	◆ ความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์ และวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ◆ ตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย ทั้งหลักฐานขั้นต้น และหลักฐานขั้นรอง (เชื่อมโยงกับ มฐ.ส ๔.๓) เช่น ข้อความ ในศิลาจารึกสมัยสุโขทัย เป็นต้น ◆ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นตนเองในสมัยใดก็ได้ (สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์) และเหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	♦ ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านต่างๆ ♦ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
	๒. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	♦ ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น แหล่งมรดกโลกในประเทศต่างๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ♦ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในดินแดนไทยที่มีต่อพัฒนาการของสังคมไทยในปัจจุบัน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป	สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป
	๒. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่างๆ	♦ รัฐโบราณในดินแดนไทย เช่น ศรีวิชัย ตามพรลิงค์ ทวารวดี เป็นต้น
	๓. วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน	♦ รัฐไทย ในดินแดนไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช สุพรรณภูมิ เป็นต้น ♦ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยภายในและ ปัจจัยภายนอก) ♦ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		♦ วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย วรรณกรรม ประเพณีสำคัญ ศิลปกรรมไทย ♦ วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย วรรณกรรม ประเพณีสำคัญ ศิลปกรรมไทย ♦ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น การชลประทาน เครื่องสังคโลก ♦ ความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	♦ ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	๒. อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์(ละติจูดและลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก	♦ พิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) ♦ เส้นแบ่งเวลา ♦ การเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก
	๓. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	♦ สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย โอเชียเนีย

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์
วิถีการ ดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีป เอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	♦ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและศาสนาในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและ ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีป เอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	♦ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผล ต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมใน ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย
	๓. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทาง กายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	♦ ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นใน ทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
	๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลียและโอเชียเนียที่ยั่งยืน	♦ แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชีย ทวีป ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
สาระมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน	♦ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านและการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน	♦ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
	๓. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ	♦ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น ♦ รากฐานของวัฒนธรรม ♦ เอกลักษณ์และ มรดกของชาติ
	๔. อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือกับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม	♦ ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม
	๕. วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	♦ สรุปและวิเคราะห์ พุทธประวัติ การผจญมาร การตรัสรู้ การสั่งสอน
	๖. วิเคราะห์และประพาดิตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	♦ พระสารีบุตร ♦ พระโมคคัลลานะ ♦ นางขุชชุตตรา ♦ พระเจ้าพิมพิสาร

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๗. อธิบายโครงสร้าง และสาระสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	◆ มิตตวินทุกชาดก ◆ ราโชวาทชาดก ◆ โครงสร้าง และสาระสังเขปของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก
	๘. อธิบายธรรมคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม	พระรัตนตรัย ◆ ธรรมคุณ ๖ อริยสัจ ๔ ◆ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) ขั้น ๕ - อายตนะ ◆ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) หลักกรรม - สมบัติ ๔ - วิบัติ ๔ อกุศลกรรมบถ ๑๐ อบายมุข ๖ ◆ นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) สุข ๒ (สามีส, นีรามิส) ◆ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) ○ บุปพณิมิตของมัชฌิมาปฏิปทา ○ ตรุณธรรม ๖ ○ กุลจิรัฏฐิติธรรม ๔ ○ กุศลกรรมบถ ๑๐ ○ สติปัฏฐาน , ○ มงคล ๓๘

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- ประพาศธรรม - เว้นจากความชั่ว - เว้นจากการดื่มน้ำเมา พุทธศาสนสุภาษิต ◆ สุขุข ปุณฺณสฺส อัจฉริโย การสั่งสมบุญนำสุขมาให้ ◆ ปุชโก ลมเต ปุชํ วนทโก ปฏินทณํ ผู้บูชาเขา ย่อมได้รับการบูชาตอบ ผู้ไหว้เขาย่อมได้รับการไหว้ตอบ ◆ กมฺมุนา วตตตี โลโก สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม ◆ กลฺยาณการี กลฺยาณํ ปาปการี จ ปาปํ ทำดีได้ดี ทำชั่ว ได้ชั่ว
	๙. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบอุบายปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบบรรณธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโส-มนสิการ ๒ วิธี คือ วิธีคิดแบบอุบายปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบบรรณธรรมสัมพันธ์
	๑๐. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	◆ สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา ◆ รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน เน้นอานาปานสติ ◆ นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๑๑.วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	♦ การปฏิบัติตนตามหลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ ข้อ ๘.)

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	การเป็นลูกที่ดี ตามหลักทศเบื่องหน้า ในทศ ๖
	๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	มรรยาทของศาสนิกชน -การต้อนรับ(ปฏิสันถาร) -มรรยาทของผู้เป็นแขก -ฝึกปฏิบัติระเบียบพิธี ปฏิบัติต่อพระภิกษุ การ ยืน การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การ รับสิ่งของ -การแต่งกายไปวัด การแต่งกายไปงานมงคล งานอวมงคล
	๓. วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธีและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	-การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม -การทำบุญตักบาตร -การถวายภัตตาหารสิ่งของที่ควรถวายและ สิ่งของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ -การถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน -การถวายผ้าอาบน้ำฝน -การจัดเครื่องไทยธรรม เครื่องไทยทาน -การกรวดน้ำ ,การทอดกฐิน,การทอดผ้าป่า
	๔.อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	♦ หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องในวันมาฆบูชา วิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		♦ ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา วันเทโวโรหณะ
	๕. อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจของกันและกัน	ศาสนาพิธี พิธีกรรม แนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ	♦ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว เช่น - กฎหมายเกี่ยวกับความสามารถของผู้เยาว์ - กฎหมายบัตรประจำตัวประชาชน - กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก เช่น การหมั้น การสมรส การรับรองบุตร การรับบุตรบุญธรรม และมรดก ♦ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศ - กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร และกรอกแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา - กฎหมายแรงงาน
	๒. เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	♦ สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ♦ แนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๓. วิเคราะห์บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม	♦ บทบาท ความสำคัญและความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันเศรษฐกิจ สถาบันทางการเมืองการปกครอง
	๔. อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	♦ ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย วัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย	♦ กระบวนการในการตรากฎหมาย ♦ ผู้มีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย ♦ ขั้นตอนการตรากฎหมาย ♦ การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตรากฎหมาย
	๒. วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน	♦ เหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงสำคัญของระบอบ การปกครองของไทย ♦ หลักการเลือกข้อมูล ข่าวสาร

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม	◆ ความหมายและความสำคัญของการลงทุนและการออมต่อระบบเศรษฐกิจ ◆ การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุน ภาคครัวเรือน ◆ ปัจจัยของการลงทุนและการออมคือ อัตราดอกเบี้ย รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ค่าของเงิน เทคโนโลยี การคาดเดาเกี่ยวกับอนาคต ◆ ปัญหาของการลงทุนและการออมในสังคมไทย
	๒. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ	◆ ความหมาย ความสำคัญ และหลักการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ◆ สำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่น ว่ามีการผลิตอะไรบ้าง ใช้วิธีการผลิตอย่างไร มีปัญหาด้านใดบ้าง ◆ มีการนำเทคโนโลยีอะไรมาใช้ที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการ ◆ นำหลักการผลิตมาวิเคราะห์การผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
	๓. เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	◆ หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น ◆ ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๔. อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค	♦ การรักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค ♦ กฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ♦ การดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค ♦ แนวทางการปกป้องสิทธิของผู้บริโภค

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ	♦ ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ
	๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย	♦ หลักการและผลกระทบการพึ่งพาอาศัยกัน และการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย
	๓. วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	♦ การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น น้ำมัน ป่าไม้ ทองคำ ถ่านหิน แร่ เป็นต้น
	๔. วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า	♦ การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่างๆ	♦ วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่างๆ อย่างง่าย ๆ เช่น การศึกษาภูมิหลังของผู้ทำ หรือผู้เกี่ยวข้อง สาเหตุ ช่วงระยะเวลา รูปลักษณ์ของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น ♦ ตัวอย่างการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเอง หรือหลักฐานสมัยอยุธยา (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) ♦ ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ในสมัยอยุธยา และธนบุรี (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) เช่น ข้อความบางตอน ในพระราชพงศาวดารอยุธยา / จดหมายเหตุชาวต่างชาติ ♦ การแยกแยะระหว่างข้อมูลกับความคิดเห็น รวมทั้งความจริงกับข้อเท็จจริงจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ♦ ตัวอย่างการตีความข้อมูลจากหลักฐานที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี ♦ ความสำคัญของการวิเคราะห์ข้อมูล และการตีความทางประวัติศาสตร์
	๒. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	
	๓. เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ	

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย	♦ ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่างๆ ในทวีปเอเชีย (ยกเว้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้) ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป ♦ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย (ยกเว้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)
	๒. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย	♦ ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย เช่น แหล่งมรดกโลกในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย ♦ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
 อารมณ์ความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีในด้านต่างๆ	◆ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา ◆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา ◆ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ◆ การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ และการ กู้เอกราช ◆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา เช่น การควบคุมกำลังคน และ ศิลปวัฒนธรรม ◆ การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ การ กู้เอกราช และการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี ◆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรี ◆ วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย เช่น -สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ -พระสุริโยทัย -พระนเรศวรมหาราช -พระนารายณ์มหาราช -สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช -พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช(ด้วง) -สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท (บุญมา)
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา	
	๓. ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าว ต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	- ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา - การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียมในการสืบค้นลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา
	๒. อธิบายมาตราส่วน ทิศและสัญลักษณ์	การแปลความหมาย มาตราส่วน ทิศและสัญลักษณ์ในแผนที่
	๓. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์
วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีป ยุโรป และทวีปแอฟริกา	♦ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูก และเลี้ยงสัตว์ แหล่งประมง การกระจายของภาษาและ ศาสนาในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและ ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีป ยุโรป และทวีปแอฟริกา	♦ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทาง ประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
	๓. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทาง กายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	♦ ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นใน ทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา
	๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และทวีป แอฟริกาที่ยั่งยืน	♦ แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและ ทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
สาระมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก	♦ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก และการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเหล่านั้นในปัจจุบัน
	๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรม และความสงบสุขแก่โลก	♦ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขให้แก่โลก
	๓. อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ การพัฒนาอย่างยั่งยืน	♦ สัมมนาพระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน (ที่สอดคล้องกับหลักธรรมในสาระการเรียนรู้ข้อ ๖)
	๔. วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	♦ ศึกษาพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ เช่น ○ ปางมารวิชัย ○ ปางปฐมเทศนา ○ ปางลีลา ○ ปางประจักษ์วันเกิด ♦ สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ ○ ปฐมเทศนา ○ โอวาทปาฏิโมกข์
	๕. วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดก/เรื่องเล่าและ ศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	♦ พระอัญญาโกณฑัญญะ ♦ พระมหาปชาบดีเถรี ♦ พระเขมาเถรี ♦ พระเจ้าปเสนทิโกศล ♦ นันทิวิสาขชาดก ♦ สุวัณณหังสชาดก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๖. อธิบายสังฆคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	พระรัตนตรัย ◆ สังฆคุณ ๙ อริยสัจ ๔ ◆ ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้) ชั้น ๕ -ไตรลักษณ์ ◆ สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) หลักกรรม -วิภังค์ ๓ -ปปัญจธรรม ๓ (ตัณหา มานะ ทิฐิ) ◆ นิโรธ (ธรรมที่ควรบรรลุ) อัธะ ๓ ◆ มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) มรรคมรรค ๘ ปัญญา ๓ สัพพัญญูธรรม ๗ บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ อุบาสกธรรม ๗ มงคล ๓๘ - มีศิลปวิทยา - พบสมณะ - พังธรรมตามกาล - สนทนาธรรมตามกาล พุทธศาสนสุภาษิต ◆ อตตะ หเว ชิตํ เสยฺโย ชนตณนํนํแลตฺถิเกว ◆ ธมฺมจารี สุขํ เสติ ผู้ประพฤติธรรมย่อมอยู่เป็นสุข ◆ ปมาโท มจฺจุโน ปทํ ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย ◆ เรื่องนำรู้จากพระไตรปิฎก : พุทธ ปณิธาน ๔ ในมหาปริณิพพานสูตร
	๗. เห็นคุณค่า และวิเคราะห์การปฏิบัติตามหลักธรรมในการพัฒนาตน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานและการมีครอบครัว	◆ สุตสฺสํ ลภเต ปญฺญํ ผู้ฟังด้วยดีย่อมได้ปัญญา ◆ การปฏิบัติตามหลักธรรม (ตามสาระการเรียนรู้ ข้อ ๖.)

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๘. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย หรือ การพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	♦ พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ๒ วิธี คือ วิธีคิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย
	๙. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	♦ สวดมนต์แปล และแผ่เมตตา ♦ รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา ♦ ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานนัยอานาปานสติ ♦ นำวิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญา ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
	๑๐. วิเคราะห์ความแตกต่างและยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่นๆ	วิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนศาสนาอื่นๆ

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวก และปฏิบัติตนต่อสาวก ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	◆หน้าที่ของพระภิกษุในการปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย และจริยวัตรอย่างเหมาะสม ◆การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุในงานศาสนพิธีที่บ้าน ◆การสนทนา การแต่งกาย มรรยาทการพูดกับพระภิกษุตามฐานะ
	๒. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนา ตามที่กำหนด	การเป็นศิษย์ที่ดี ตามหลักทศบั้งชา ในทศ ๖ ของพระพุทธศาสนา
	๓. ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี	การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธตามพุทธปณิธาน ๔ ในมหาปริณิพพานสูตร
	๔. ปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรมได้ถูกต้อง	◆พิธีทำบุญ งานมงคล งานอวมงคล ◆การนิมนต์พระภิกษุ การเตรียมที่ตั้งพระพุทธรูปและเครื่องบูชา การวางด้ายสายสิญจน์ การปลุกเสกอาสนะ การเตรียมเครื่องรับรอง การจุดธูปเทียน - ข้อปฏิบัติในวันเฝ้าพระ การถวายข้าวพระพุทธ การถวายไทยธรรม การกรวดน้ำ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๕. อธิบายประวัติวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	ประวัติวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ◆ วันวิสาขบูชา (วันสำคัญสากล) ◆ วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ ◆ หลักปฏิบัติตน : การฟังพระธรรมเทศนา การแต่งกายในการประกอบ ศาสนพิธีที่วัด การงดเว้นอบายมุข ◆ การประพฤติปฏิบัติในวันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ
	๖. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือ แสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนา ที่ตนนับถือ	การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายความแตกต่างของการกระทำ ความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง	◆ ลักษณะการกระทำความผิดทางอาญา และโทษ ◆ ลักษณะการกระทำความผิดทางแพ่ง และโทษ ◆ ตัวอย่างการกระทำความผิดทางอาญา เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ◆ ตัวอย่างการทำความผิดทางแพ่ง เช่น การทำผิดสัญญา การทำละเมิด
	๒. มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่น ตามหลักสิทธิมนุษยชน	◆ ความหมาย และความสำคัญของสิทธิมนุษยชน ◆ การมีส่วนร่วมคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยตาม วาระและโอกาสที่เหมาะสม
	๓. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับ วัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม	◆ ความสำคัญของวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมสากล ◆ การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาไทยที่เหมาะสม ◆ การเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม
	๔. วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในประเทศ และเสนอแนวคิดในการลดความขัดแย้ง	◆ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เช่น การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ ◆ สาเหตุปัญหาทางสังคม เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหาการทุจริต ปัญหาอาชญากรรม ฯลฯ ◆ แนวทางความร่วมมือในการลดความขัดแย้งและการสร้างความสมานฉันท์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	๕. เสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก	ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำรงชีวิตให้มีความสุข เช่น การอยู่ร่วมกันอย่างมีขนัตติธรรมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จักมองโลกในแง่ดี สร้างทักษะทางอารมณ์ รู้จักบริโภคด้วยปัญญา เลือกรับ-ปฏิเสธข่าวและวัตถุต่างๆ ปรับปรุงตนเองและสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายระบอบการปกครองแบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน	- ระบอบการปกครอง แบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน เช่น การปกครองแบบเผด็จการ การปกครองแบบประชาธิปไตย - เกณฑ์การตัดสินใจ
	๒. วิเคราะห์ เปรียบเทียบระบอบการปกครองของไทยกับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย	ความแตกต่าง ความคล้ายคลึงของการปกครองของไทย กับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย
	๓. วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ	- บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ - อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล - บทบาทสำคัญของรัฐบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน - ความจำเป็นในการมีรัฐบาลตามระบอบประชาธิปไตย
	๔. วิเคราะห์ประเด็น ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทยและเสนอแนวทางแก้ไข	- ประเด็น ปัญหาและผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย - แนวทางการแก้ไขปัญหา

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	◆ ความหมายและประเภทของตลาด ◆ ความหมายและตัวอย่างของอุปสงค์และอุปทาน ◆ ความหมายและความสำคัญของกลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ ◆ หลักการปรับและเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการ
	๒. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	◆ สำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาท้องถิ่นทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ◆ วิเคราะห์ปัญหาของท้องถิ่นโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
	๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์	◆ แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่างๆ ◆ หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์ ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการและระบบของสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ	♦ บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ♦ บทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล เช่นการผลิตสินค้าและบริการสาธารณะที่เอกชนไม่ดำเนินการ เช่นไฟฟ้า ถนน โรงเรียน -บทบาทการเก็บภาษีเพื่อพัฒนาประเทศ ของรัฐในระดับต่างๆ -บทบาทการแทรกแซงราคาและการควบคุมราคาเพื่อการแจกจ่ายและการจัดสรรในทางเศรษฐกิจ ♦ บทบาทอื่นของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจในสังคมไทย
	๒. แสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย และกิจกรรมทาง เศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ	♦ นโยบาย และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล
	๓. อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	♦ บทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ♦ ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ♦ กลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ
	๔. อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด	♦ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด ความหมายสาเหตุและแนวทางแก้ไขภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด
	๕. วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงาน และแนวทางแก้ปัญหา	♦ สภาพและสาเหตุปัญหาการว่างงาน ♦ ผลกระทบจากปัญหาการว่างงาน ♦ แนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงาน

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์	◆ ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง ◆ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตน ◆ วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
	๒. ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่ตนสนใจ	

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่างๆ ในโลกโดยสังเขป	◆ ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่างๆ ของโลก (ยกเว้นเอเชีย) ที่มีผลต่อพัฒนาการโดยสังเขป ◆ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่างๆ ของโลก (ยกเว้นเอเชีย) โดยสังเขป ◆ อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ◆ ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ เช่น สงครามโลกครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ สงครามเย็น องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ
	๒. วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนความพยายามในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง	

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและ
 อารงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัย รัตนโกสินทร์ในด้านต่างๆ	♦ การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานี ของไทย ♦ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและ ความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ♦ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยใน ราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและ ความมั่นคงของชาติ ♦ พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ทางด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตามช่วงสมัยต่างๆ ♦ เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่มี ผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การทำ สนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยรัชกาลที่ ๔ การ ปฏิรูปประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕ การเข้าร่วม สงครามโลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ โดย วิเคราะห์สาเหตุปัจจัย และผลของเหตุการณ์ ต่างๆ ♦ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัย รัตนโกสินทร์ ♦ บทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลง การปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัย รัตนโกสินทร์	
	๓. วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย สมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการ พัฒนาชาติไทย	
	๔. วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัย ประชาธิปไตย	

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ โดยเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล	♦ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ ♦การเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้
	๒. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	♦สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์
วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีป อเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	♦ ทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและ สังคม เช่น พื้นที่เพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ แหล่ง ประมง การกระจายของภาษาและศาสนาใน ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้
	๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและ ปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีป อเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	♦ ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทาง ประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีป อเมริกาใต้
	๓. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทาง กายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีป อเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้	♦ ประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นใน ทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้
	๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติ และการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และ ทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน	♦ แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน
	๕. ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศที่มี ผลต่อการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อม	♦ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ♦ ความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการ จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

๑๘. คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๑๐๑ สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๘๐ ชั่วโมง จำนวน ๒.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความหมาย ความสำคัญ ประวัติศาสตร์ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนมีส่วนร่วมหรือบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ การเป็นพุทธมามกะ การเป็นศาสนิกชนของศาสนา การตัดสินใจและทำกิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียนตามกระบวนการประชาธิปไตย การจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมที่บ้านและชั้นเรียน ประโยชน์ในการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน ความสามารถและความดีของตนเองและผู้อื่น โครงสร้างบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัว การใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด เหตุผลความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างประหยัด เหตุผลความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์ สร้างขึ้นที่บ้านและที่โรงเรียน ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่างๆรอบตัว ทิศหลักและที่ตั้งของสิ่งต่างๆที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน แขนงต่าง ๆ ในห้องเรียน บอกสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ สังเกตและ เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนอย่าง เหมาะสม การปฏิบัติตนในการรักษาสิ่งแวดล้อมในบ้านและห้องเรียน โดยใช้กระบวนการสังเกต การสืบเสาะหาความรู้ การเปรียบเทียบ แยกแยะสิ่งต่างๆรอบตัว การอธิบาย ระบุ หรือยกตัวอย่าง การใช้แผนผังง่าย ๆ การอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการ และการนำเสนอ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ที่อยู่ อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง สามารถปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓, ป.๑/๔

ส ๒.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒

ส ๓.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒ , ป.๑/๓

ส ๕.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓, ป.๑/๔

รวมทั้งหมด ๒๓ ตัวชี้วัด

ส ๑.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒ , ป.๑/๓

ส ๒.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓

ส ๓.๒ ป.๑/๑

ส ๕.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๑๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปี น้ำหนัก ๒.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี = ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	พระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ป.๑/๑	๑.การศึกษาเกี่ยวกับพุทธ ประวัติศึกษาเกี่ยวกับ ประวัติ ของพระพุทธเจ้า ตั้งแต่ประสูติ จนถึง ปรินิพพาน เพื่อให้ทราบถึงต้น กำเนิดและความเป็นมาของ พระพุทธศาสนา ๒.การศึกษาประวัติศาสตร์ของ ศาสนาต่างๆช่วยให้เข้าใจ ใจความเป็นมาของศาสนาต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น	๔	๔
๒	แบบอย่างที่ดี	ส ๑.๑ ป.๑/๒	๑.ชื่นชมและบอกแบบอย่างการ ดำเนินชีวิตและข้อคิดประวัติ สาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสน ชน ตัวอย่างจะทำให้ได้ หลักธรรมและข้อคิดที่สามารถ นำไปใช้ในการดำ เนินชีวิตอย่าง ถูกต้องเพื่อให้เกิด ความสุขทั้ง ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและ ประเทศชาติ	๖	๔
๓	หลักธรรมนำ ความสุข	ส ๑.๑ ป.๑/๓ ป.๑/๔	๑.การปฏิบัติตนตามหลักธรรม คำสอนของศาสนาจะส่งผลให้ เกิดความสุข ความเจริญในชีวิต และ ทำให้ตนเอง ครอบครัว และสังคมมีความสุข	๖	๔
๔	ชาวพุทธที่ดี	ส ๑.๒ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓	๑.พุทธศาสนิกชนที่ดีนอกจาก การนำหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาไปเป็นแนวทาง ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเราควร ที่จะบำรุงพระพุทธศาสนาให้คง อยู่และเจริญรุ่งเรืองต่อไปโดย การบำเพ็ญ	๖	๔

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			ประโยชน์ต่อวัดและศาสนสถาน และแสดงตน เป็นพุทธมามกะ ๒. ศาสนิกชนของแต่ละศาสนา มีหน้าที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อ ศาสนาที่ตนนับถือ		
๕	ความสัมพันธ์ ของสมาชิกใน ครอบครัวและ โรงเรียน	ส ๒.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๒	๑ การอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นสมาชิกในสังคมต้องปฏิบัติตนเป็นคนดีโดยเริ่มตั้งแต่การปฏิบัติตนเป็นคนดีของครอบครัวและโรงเรียนในวัยเด็ก ซึ่งเป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตต่อไปในอนาคต ๒. คนทุกคนมีความสามารถในแต่ละด้านแตกต่างกันไปการใช้ความสามารถที่ตนมีอยู่เพื่อกระทำ ความดีจะส่งผลให้ตนเองเป็นผู้มีจิตใจที่ดีเป็นที่ชื่นชมจากผู้อื่นและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	๔	๒
๖	สมาชิกที่ดีใน ครอบครัวและ โรงเรียน	ส ๒.๒ ป.๑/๑	๑.ครอบครัว โรงเรียน ประกอบด้วยสมาชิกที่ดำรงชีวิตและประกอบกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันซึ่ง แต่ละคนจะมีบทบาทและหน้าที่และสิทธิแตกต่างกันไปการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่และสิทธิตนเองได้รับอย่างเหมาะสมจะทำให้ทุกคนอยู่ ร่วมกันในครอบครัวและโรงเรียนได้อย่างมีความสุข	๖	๔

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๗	การทำความดี	ส ๒.๑ ป.๑/๒	๑.คนทุกคนมีความสามารถในการ แต่ละด้านแตกต่างกันไปการใช้ ความสามารถที่ตนมีอยู่เพื่อ กระทำ ความดีจะส่งผลให้ ตนเองเป็นผู้มีจิตใจที่ดีเป็นที่ชื่น ชมจากผู้อื่นและอยู่ร่วมกันกับ ผู้อื่นได้อย่างมี ความสุข	๔	๖
๘	ประชาธิปไตย ใน ครอบครัว และ โรงเรียน	ส ๒.๒ ป.๑/๓	๑.การปฏิบัติกิจกรรมใน ครอบครัวและโรงเรียน โดยใช้ กระบวนการประชาธิปไตยเป็น การปลูกฝัง และวางพื้นฐานการ ใช้ชีวิตตามกฎระเบียบของ สังคมเพื่อให้อยู่ร่วมกันด้วย ความสงบสุข	๖	๕
๙	สินค้าและ บริการใน ชีวิตประจำวัน	ส ๓.๑ ป.๑/๑ ป.๑/๓	๑.ในการดำรงชีวิตประจำวัน เราต้องใช้สินค้าและใช้บริการซึ่ง เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวก ต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตการรู้จัก ใช้สินค้าและบริการอย่างรู้ คุณค่าจะทำให้ได้ใช้ประโยชน์ใน การใช้มากที่สุด ๒.ทรัพยากรเป็นสิ่งที่มนุษย์ นำมาใช้ประโยชน์เพื่อการดำรง ชีวิตประจำวันทรัพยากรบาง ชนิดที่ใช้แล้วหมดไปเราจึงควร ใช้อย่างประหยัดและให้เกิด ประโยชน์คุ้มค่าที่สุดเพื่อให้มี ทรัพยากรไว้ใช้ต่อไปในอนาคต	๖	๔
๑๐	จ่ายเป็นออมได้ ไม่ขัดสน	ส ๓.๑ป.๑/๒	๑. เงินมีความสำคัญในการใช้ จ่ายเพื่อการดำรงชีวิตการใช้เงิน อย่างเหมาะสมกับรายได้จะทำ ให้มีเงินเหลือเก็บไว้ใช้ในยาม จำเป็น	๖	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๒.การรู้จักเก็บออมเงินโดยการวางแผนการใช้จ่ายและสะสมเงินที่เหลือใช้อยู่เสมอจะทำให้ตนเองและครอบครัวมีความมั่นคงมีเงินไว้ใช้จ่ายในอนาคต		
๑๑	ทำงานดีมีความสุข	ส ๓.๒ป.๑/๑	๑.การทำงานมีทั้งประเภทที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ และประเภทที่ก่อให้เกิดรายได้โดยการได้รับเงิน เป็นการตอบแทนจากการทำงานซึ่งการทำงานที่ สุจริตและไม่ก่อโทษหรือผลกระทบต่องูอื่นจะทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม	๖	๒
๑๒	สิ่งต่างๆรอบตัว	ส ๕.๑ ป.๑/๑ ส ๕.๒ ป.๑/๑	๑.สิ่งต่างๆรอบตัวเราเรียกว่าสิ่งแวดล้อม ๒.สิ่งแวดล้อมจำแนกได้เป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆคือ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ๓.สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ระหว่างกันตัวเรามีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและต้องพึ่งพาอาศัยสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา	๔	๕
๑๓	ตำแหน่งระยะทิศ และแผนผัง	ส ๕.๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓	๑.สิ่งต่าง ๆ มีตำแหน่งที่เป็นสมบัติติดตัวถ้าเป็นสิ่งมีชีวิตเรียกว่าที่อยู่ถ้าเป็นสิ่งไม่มีชีวิตเรียกว่าที่ตั้ง ๒.สิ่งต่าง ๆ มีระยะกับสิ่งอื่น ๆ เสมอเช่นบ้านกับ โรงเรียนมีระยะทาง ๒ กิโลเมตร ระยะใกล้หรือไกลมีความสัมพันธ์กับการเกิดซ้ำหรือเร็วการมีหรือไม่มีการได้รับหรือไม่ได้รับ	๘	๗

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๓. สิ่งต่าง ๆ มีทิศเป็นสมบัติติดตัว ทิศหลักที่ใช้เป็นสากล กำหนดตามดวงอาทิตย์ได้แก่ ทิศ ตะวันออก ทิศตะวันตก ทิศเหนือ ทิศใต้ทิศมี ความสำคัญต่อการเดินทางและการกำหนดเป้าหมาย		
๑๔	สิ่งแวดล้อมกับการเปลี่ยนแปลง	ส ๕.๑ ป.๑/๔ ส ๕.๒ ป.๑/๒ ป.๑/๓	๑.แผนผังสามารถแสดงห้องเรียนทั้งห้องให้เป็นกระดาดแผ่นเดียวได้ ๒.แผนผังบอกให้ทราบว่าสิ่งใดบ้างรวมทั้ง ตำแหน่งระยะ และทิศของสิ่งต่างๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ๓. ภูมิประเทศ ดิน แหล่งน้ำ สัตว์ป่าและ ภูมิอากาศ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติสิ่งเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ๔. ภูมิประเทศและภูมิอากาศ เป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่สัมพันธ์กับมนุษย์ตลอดเวลา ๕. ภูมิประเทศเป็นลักษณะธรรมชาติของแผ่นดินที่มนุษย์เกี่ยวข้องและใช้ประโยชน์มากที่สุด ๖. ภูมิอากาศเป็นลักษณะของธรรมชาติของสิ่งที่อยู่บนท้องฟ้าจะมีสภาพแตกต่างกันไปตามฤดูกาล ๗. สิ่งต่าง ๆ เป็นสิ่งแวดล้อมล้วนมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน สิ่งต่าง ๆ ในธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา	๘	๔

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๘.การเข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบตัว เรา ทำให้เราจัดระเบียบ สิ่งแวดล้อมทั้งที่บ้านและ โรงเรียนให้น่าอยู่ ๙.เราสามารถมีส่วนร่วมในการ จัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านและชั้น เรียนเพื่อให้มีการเปลี่ยนแปลง ไป ในทางที่ดีได้โดยเริ่มจากเรื่อง ง่ายๆใกล้ๆตัว		
รวมระหว่างปี				๘๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๘๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

.....

ศึกษารวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้องความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย สถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สิ่งที่คุณรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่น โดยใช้การอธิบาย กระบวนการคิดวิเคราะห์ การสังเกต การเปรียบเทียบ กระบวนการกลุ่ม การสำรวจ ตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ สามารถนำเสนอ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย มีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓

ส ๔.๒ ป.๑/๑, ป.๑/๒

ส ๔.๓ ป.๑/๑, ป.๑/๒, ป.๑/๓

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัส สด๑๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	วันเวลาและ เรื่องราวทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ป.๑/๑, ป.๑/๒ ป.๑/๓	๑.ชื่อ วัน เดือน ปีตามระบบ สุริยคติและจันทรคติที่ปรากฏใน ปฏิทินช่วงเวลาใน ชีวิตประจำวัน ๒.เหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นในชีวิตประจำ วันใช้คำ บอกช่วงเวลาแสดงลำดับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ๓. วิธีการสืบค้นประวัติความ เป็นมาของตนและครอบครัว อย่างง่าย ๆ และบอกเล่าประวัติ ความ เป็นมาของตนเองและ ครอบครัว	๑๔	๒๐
๒	การดำเนินชีวิต	ส ๔.๒ ป.๑/๑ ป.๑/๒	๑.การเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อมสิ่งของเครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตในอดีตและ ปัจจุบัน ๒. สาเหตุและผลของการ เปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆตามวัน เวลา ๓.เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นใน ครอบครัว เช่น การย้ายถิ่นฐาน	๑๓	๒๕
๓	ชาติไทย	ส ๔.๓ ป.๑/๑ ป.๑/๒ ป.๑/๓	๑ ความหมายความสำคัญของ สัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย ที่เป็นความภูมิใจและมีส่วนร่วม ที่จะอนุรักษ์ได้แก่ชาติศาสนา พระมหากษัตริย์และเอกลักษณ์ อื่นๆ เพลงชาติไทย ภาษาไทย อาหารไทย วัฒนธรรมประเพณี ไทย	๑๓	๒๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๒.แหล่งวัฒนธรรมในชุมชนรวมไปถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่าง เช่นแหล่งเรียนรู้แหล่งท่องเที่ยว ๓.สิ่งที่เป็นความภูมิใจในท้องถิ่นคุณค่าและประโยชน์ของสิ่งต่างๆ ที่เป็นสิ่งใกล้ตัวและเป็นรูปธรรมชัดเจน		
รวมระหว่างปี				๔๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๔๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๒๑๐๑ สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๘๐ ชั่วโมง จำนวน ๒.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความสำคัญของพระพุทธศาสนา พุทธประวัติเชื้อศาสนา ศาสดา ความหมายและความสำคัญ
ของ หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น ๆ ชื่นชมและเห็นคุณค่าของการปฏิบัติตนตามหลักธรรม
และ พิธีกรรมของศาสนา ปฏิบัติตนตามกฎ กติกาของสังคม ยอมรับและเคารพในสิทธิของผู้อื่น ระบุทรัพยากร
ในท้องถิ่น บอกที่มาของรายได้รายจ่าย บันทึกรายรับรายจ่าย สรุปผลดีของการออม อธิบายการแลกเปลี่ยน
สินค้า และบอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ใช้ค่า ที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต / ปัจจุบัน และอนาคต
สืบค้นและ อธิบายถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน ชื่นชมบุคคลในท้องถิ่นที่ท
าคุณประโยชน์ ต่อส่วนรวม ปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีและธ ารงรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น ระบุ
สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ กับที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียน ตำแหน่งและลักษณะทาง
กายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในแผนที่ แผนที่ แผนผัง รูปถ่าย และลูกโลก สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง
โลก ดวงอาทิตย์และดวง จันทร์ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ ช้างขึ้น ช้างแรม ฤดูกาลต่าง ๆ อธิบายความสำคัญ
ของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นในการดำเนินชีวิต จำแนกประเภทของ
ทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า อธิบายความสำคัญระหว่างฤดูกาลกับการดำเนิน
ชีวิตของมนุษย์ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อโรงเรียน มีส่วนร่วมในการรักษาและฟื้นฟู
สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสำรวจ ทักษะการสังเกต ทักษะ
การสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสรุปย่อ
เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มี
จิตสาธารณะ รักความเป็นไทย มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวัน และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป. ๒/๑, ป. ๒/๒, ป. ๒/๓, ป. ๒/๔,ป. ๒/๕,ป. ๒/๖,ป. ๒/๗

ส ๑.๒ ป. ๒/๑ , ป. ๒/๒

ส ๒.๑ ป. ๒/๑,ป. ๒/๒ ,ป. ๒/๓,ป. ๒/๔

ส ๒.๒ ป. ๒/๑ , ป. ๒/๒

ส ๓.๑ ป. ๒/๑ , ป. ๒/๒, ป.๒/๓

ส ๓.๒ ป. ๒/๑ , ป. ๒/๒

ส ๕.๑ ป. ๒/๑ , ป. ๒/๒,ป.๒/๓

ส ๕.๒ ป. ๒/๑,ป. ๒/๒, ป. ๒/๓,ป. ๒/๔

รวมทั้งหมด ๒๗ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๑๒๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปี น้ำหนัก ๒.๐ หน่วย
 กิต สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ศาสนาน่ารู้	ส ๑.๑ ป.๒/๑ ป.๒/๒ ป.๒/๗	ศาสนาทุกศาสนาล้วนแต่มีความ สำคัญและเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว จิตใจให้กระทำความดีซึ่งศาสนิก ชนทุกคนพึงศึกษาประวัติ ศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือ และนำแบบอย่างที่ดีไปเป็นแนว ปฏิบัติตน	๖	๓
๒	หลักธรรมนำ ความสุข	ส ๑.๑ ป.๒/๔	การเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติ ตามหลักธรรม โอวาท ๓ ด้วย การไม่ทำชั่ว ทำความดีทำจิตใจ ให้ บริสุทธิ์ยอมทำให้ผู้ปฏิบัติ ดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้อง	๘	๗
๓	เราทำความดี	ส ๑.๑ ป.๒/๓ ป.๒/๕	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำ สอนของศาสนาที่ตนนับถือและ การศึกษาการทำความดีของ บุคคล จากตัวอย่างต่างๆ รวมทั้งเห็นคุณค่าของการทำ ความดีเหล่านั้น ช่วยให้พัฒนา ตนเพื่อการอยู่ร่วม กันได้อย่าง สงบสุขในสังคม	๘	๔
๔	ชาวพุทธที่ดี	ส ๑.๑ ป.๒/๖ ส ๑.๒ ป.๒/๑ ป.๒/๒	ชาวพุทธที่ดีพึงปฏิบัติตนตาม มรรยาทชาวพุทธศาสน พิธีพิธี กรรม และวันสำคัญทางศาสนา ได้ ถูกต้อง และสวดมนต์แผ่ เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของ สมาธิ	๖	๕
๕	กฎของการอยู่ ร่วมกัน	ส ๒.๑ ป.๒/๑ ป. ๒/๓ ป. ๒/๔	ข้อตกลง กฎระเบียบ กฎหมาย เป็นสิ่งที่กำหนดขึ้นเป็นข้อ ปฏิบัติหรือข้อบังคับในการอยู่ ร่วมกัน	๘	๗

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			เพื่อให้คนจำนวนมากสามารถอยู่ ร่วมกันได้โดยไม่ขัดแย้งกัน โดย จะต้องยอมรับความคิด ความ เชื่อ และการปฏิบัติของบุคคล อื่นที่แตกต่างกันโดยปราศจาก อคติตลอดทั้งต้องเคารพในสิทธิ เสรีภาพ ของตนเองและผู้อื่น		
๖	เด็กดีมีมารยาท	ส ๒.๑ ป.๒/๒	การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย เกี่ยวกับความ เคารพ การยืน การเดิน การฟัง การทักทาย การแต่งกายอย่างเหมาะสมยอม ทำให้เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีเป็น ที่ยอมรับของสังคม	๖	๖
๗	ชุมชนของเรา	ส ๒.๒ ป.๒/๑ ป.๒/๒	สมาชิกทุกคนในชุมชนมี ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมีการ ช่วยเหลือในกิจกรรมของชุมชน การดำเนินงานในโรงเรียนและ ชุมชนจะเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพโดยผู้มีอำนาจใน การตัดสินใจ	๖	๖
๘	สินค้าและ บริการ กับการ ใช้จ่ายอย่าง เหมาะสม	ส ๓.๑ ป. ๒/๑ ป.๒/๒ ป.๒/๓ ป.๒/๔	สินค้าและบริการล้วนมาจาก ทรัพยากรจึงควรใช้ให้เกิด ประโยชน์ที่คุ้มค่ามากที่สุดการรู้ ที่มาของรายได้และรู้จักบันทึก รายรับและรายจ่ายของครอบครัว ทำให้วางแผนการใช้จ่ายได้ อย่างเหมาะสมกับรายได้รวมทั้ง สามารถเก็บออมเงินเพื่อใช้จ่าย ในยามจำเป็น	๘	๑๐
๙	การแลกเปลี่ยน สินค้าและ บริการ	ส ๓.๒ ป.๒/๑ ป.๒/๒	การแลกเปลี่ยนสินค้าและ บริการสามารถทำได้ทั้งใช้เงิน เป็นสื่อกลางและไม่ใช้เงินทั้งผู้ซื้อ และผู้ขายต่างก็มีบทบาทสำคัญ และมีความสัมพันธ์กัน	๖	๖

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๐	สิ่งแวดล้อม รอบตัว	ส ๕.๑ ป.๒/๑ ส ๕.๒ ป.๒/๑ ป.๒/๒ ป.๒/๔	สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว และ ทรัพยากรธรรมชาติมีคุณค่าและ มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของ มนุษย์และสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ดังนั้น ทุกคนจึงควรใช้ ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่ หมดไปและที่ใช้แล้วหมดไปได้ อย่างคุ้มค่าและมีส่วนร่วมในการ ฟื้นฟูปรับปรุงสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียนและชุมชน	๖	๗
๑๑	ตำแหน่งและ ลักษณะทาง กายภาพ	ส ๕.๑ ป.๒/๒	การสำรวจหรือศึกษาเกี่ยวกับ ลูกโลก แผนที่ แผนที่ และ ภาพถ่าย ซึ่งเป็นเครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษา ตำแหน่งและลักษณะทาง กายภาพของสิ่งต่าง ๆ ในโลก	๖	๕
๑๒	ความสัมพันธ์ ของโลก ดวง อาทิตย์ และดวง จันทร์	ส ๕.๑ ป.๒/๓ ส ๕.๒ ป.๒/๓	โลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์มี ความสัมพันธ์ กันทำให้เกิด ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ซึ่ง ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของ มนุษย์ต่างๆ ของมนุษย์ส่งผลให้ เกิดมลพิษ นอกจากนั้นยังมี ความ แตกต่างกันของเมืองและ ชนบท	๖	๔
รวมระหว่างปี				๘๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๘๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

.....

ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ระยะเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเอง โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของ คนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่น หรือประเทศชาติยกตัวอย่างวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทยที่ ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้ โดยใช้การอธิบาย กระบวนการคิดวิเคราะห์การสังเกต การเปรียบเทียบ กระบวนการกลุ่มการ สืบค้น ตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนใน ลักษณะการบูรณาการ สามารถนำเสนอ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย มีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๒/๑, ป.๒/๒

ส ๔.๒ ป.๒/๑, ป.๒/๒

ส ๔.๓ ป.๒/๑, ป.๒/๒

รวมทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

วิชาประวัติศาสตร์ ๑๒๑๐๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

น้ำหนัก ๑.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนนระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	จากวันวานสู่วัน พรุ่งนี้	ส ๔.๑ ป.๒/๑	คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน อนาคต และ วันสำคัญ ที่ปรากฏในปฏิทิน ทำให้ สามารถระบุ เวลา และลำดับ ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	๔	๑๐
๒	ฉันเป็นใคร	ส ๔.๑ ป.๒/๒	การสืบค้นเรื่องราวของตนเอง และครอบครัวจะต้องใช้ หลักฐานที่เกี่ยวข้องเป็นเครื่อง ยืนยัน และใช้เส้นเวลาลำดับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัว หรือในชีวิตของตนเอง	๖	๑๒
๓	ชีวิตที่ เปลี่ยนแปลง	ส ๔.๒ ป.๒/๑ ป.๒/๒	การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการ เปลี่ยนแปลงของชุมชนตนจาก อดีตถึงปัจจุบัน จะทำให้ สามารถ อธิบายผลกระทบของ การเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิต ของคนในชุมชน	๙	๑๕
๔	คนดีในท้องถิ่น	ส ๔.๓ ป.๒/๑	บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ต่อ ท้องถิ่น และประเทศชาติ สมควรได้รับการยกย่องและควร นำมาเป็นแบบอย่างที่ดี	๙	๑๕
๕	วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาที่น่า ภูมิใจ (๑)	ส ๔.๓ ป. ๒/๒	การอนุรักษ์วัฒนธรรมและ ประเพณีเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ จะต้องช่วยกันอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่ กับ สังคมไทยสืบต่อไป	๘	๑๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๖	วัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาที่น่า ภูมิใจ (๒)	ส ๔.๓ ป. ๒/๒	การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้อง ช่วยกันอนุรักษ์ให้คงอยู่คู่กับ สังคมไทย สืบต่อไป	๔	๘
รวมระหว่างปี				๔๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๔๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๓๓๑๐๑ สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๒.๐ หน่วยกิต

อธิบาย สรุป บอกความหมาย และความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย พุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสนา ที่ตนนับถือตามที่กำหนด ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ บอกชื่อ ความสำคัญและ ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลของศาสนาอื่นๆ แสดงความเคารพพระ รัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่ เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด และปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวก ศาสนสถาน ศาสนวัตถุของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง บอก อธิบาย ระบุสรุป ประโยชน์และปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่น พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของตนเอง และผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย ความสำคัญขอวันหยุดราชการที่สำคัญ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย ยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตนการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและกลุ่มวิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทน ออกเสียง บอก อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ ความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษีและเหตุผลการแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง จำแนกและวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิตการใช้จ่ายของ ตนเอง และสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในการสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ และการประกอบอาชีพ สาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์ความแตกต่างของลักษณะเมืองและชนบท ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน สืบหาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียนและชุมชนโดยใช้แผนผัง แผนที่ และรูปถ่าย เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง วาดแผนผังเพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่ สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสำรวจ ทักษะการสังเกต ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสรุปย่อเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ รักความเป็นไทย มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓, ป.๓/๔, ป.๓/๕, ป.๓/๖, ป.๓/๗

ส ๑.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๒.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓, ป.๓/๔

ส ๒.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๓.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๓.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๕.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒

ส ๕.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓, ป.๓/๔, ป.๓/๕, ป.๓/๖

รวมทั้งหมด ๓๑ ตัวชี้วัด

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

รหัสวิชา ส ๑๓๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปี

น้ำหนัก ๒.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ศาสนาของเรา	ส ๑.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒	พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ ตนนับถือมีความสำคัญต่อการ สร้างสรรค์วัฒนธรรมอันเกิดจาก ความศรัทธาการศึกษาพุทธ ประวัติและประวัติศาสตร์ของ ศาสนาอื่นย่อมทำให้ได้คุณธรรม อันเป็นแบบอย่างไปประยุกต์ ปฏิบัติ	๖	๘
๒	เครื่องยึดเหนี่ยว ใจ	ส ๑.๑ ป.๓/๔ ป.๓/๕ ป.๓/๖ ป.๓/๗	การแสดงความเคารพพระ รัตนตรัยและการปฏิบัติตนตาม หลักธรรมโอวาท ๓ ใน พระพุทธศาสนาย่อม ทำให้การ ดำเนินชีวิตไปในทางที่ถูกต้อง การสวด มนต์แผ่เมตตา การมี สติเป็นพื้นฐานของสมาธิ ศาสนิกชนทุกคนพึงปฏิบัติตน ต่อศาสนวัตถุศาสนสถาน และ ศาสนบุคคลของศาสนาอื่นอย่าง เหมาะสม	๖	๖
๓	แบบอย่างที่ดี	ส ๑.๑ ป.๓/๓	การศึกษาประวัติสาวก ชาดก และศาสนิกชน ตัวอย่างยอมทำ ให้ได้ข้อคิดและคติธรรมอันเป็น แบบอย่างที่ดีที่สามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	๖	๔
๔	ชาวพุทธที่ดี	ส ๑.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓	พุทธศาสนิกชนทุกคนพึงปฏิบัติ ตนอย่างเหมาะสมต่อ สาวกศา สนสถานศาสนา-วัตถุของศาสนา ปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรม วัน	๖	๔

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			สำคัญทางศาสนาและแสดงตน เป็นพุทธมามกะ		
๕	วิถีชีวิตของเรา	ส ๒.๑ ป.๓/๑ ป. ๓/๒ ป.๓/๑ ป.๓/๔	การศึกษาประเพณีและ วัฒนธรรมในครอบครัวท้องถิ่น การดำเนินชีวิตของผู้คนในแต่ ละวัฒนธรรม ความสำคัญของ วันหยุดราชการ ตลอดจน ประวัติและผลงานของบุคคลที่ ทำประโยชน์ให้กับชุมชน หรือ ท้องถิ่นและคุณค่าของการทำ ความดียอมเป็นประโยชน์ต่อ การดำเนินชีวิตและการอยู่ ร่วมกันใน สังคม	๖	๔
๖	หลัก ประชาธิปไตย	ส ๒.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓	การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน เป็นผลจาก การตัดสินใจของบุคคลและกลุ่ม คน โดย วิธีการออกเสียง โดยตรงและตัวแทนออกเสียง นอกจากนั้นสมาชิกในชุมชนทุก คนยังต้องมีบทบาทหน้าที่ในการ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตาม กระบวนการ ประชาธิปไตย	๑๐	๕
๗	สินค้าและบริการ กับการดำรงชีวิต	ส ๓.๑ ป.๓/๑	สินค้าและบริการที่ตอบสนอง ความต้องการของมนุษย์มีอยู่ หลายประเภทซึ่งจะต้องรู้ หลักการเลือกซื้อสินค้าและ บริการที่จำเป็นก่อนตัดสินใจ เลือกซื้อสินค้า	๑๐	๖
๘	การวางแผนการ ใช้ จ่ายเงินของ ตนเอง	ส ๓.๑ ป.๓/๒	ประชาชนทุกคนต้องรู้จักวางแผนการ ใช้จ่ายเงินของตนและมี หน้าที่เสียภาษีให้แก่รัฐทั้ง ทางตรงและทางอ้อมเพื่อรัฐจะ ได้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการ พัฒนาประเทศ	๖	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๙	การผลิตและ การแข่งขัน ทางการค้า	ส ๓.๑ ป.๓/๓	ทรัพยากรที่เรานำมาใช้ในการ ผลิตสินค้าและบริการมีอยู่อย่าง จำกัด การแข่งขันทางการค้ามี ผลทำให้ ราคาสินค้าลดลง	๖	๕
๑๐	สิ่งต่างๆรอบตัว เรา	ส ๕.๑ ป.๓/๑ ป.๓/๒	แผนที่แผนผัง และภาพถ่ายมี ความสำคัญในการใช้หาข้อมูล ทางภูมิศาสตร์ในชุมชน แสดง ที่ตั้งของ สถานที่สำคัญใน บริเวณโรงเรียนและชุมชน นอกจากนั้นยังเป็นข้อมูลทำให้รู้ ความสัมพันธ์ของ ลักษณะทาง กายภาพกับลักษณะของสังคม ของชุมชน	๘	๕
๑๑	มนุษย์กับ สิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ ป.๓/๑ ป.๓/๒ ป.๓/๓ ป.๓/๔ ป.๓/๕	สภาพแวดล้อมในชุมชนจากอดีต ถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป มีการพึ่งพาสีงแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติในการสนอง ความต้องการ พื้นฐานของมนุษย์ และการประกอบอาชีพกิจกรรม ต่าง ๆ ของมนุษย์ส่งผลให้เกิด มลพิษนอกจากนั้นยังมีความ แตกต่างกันของเมืองและชนบท	๑๐	๘
รวมระหว่างปี				๘๐	๗๐
ปลายปี					๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๘๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๓๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

เทียบเคียงกราฟที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชน พระนามและพระราชกรณียกิจโดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย อธิบาย สรุป ลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ในรัชกาลปัจจุบันโดยสังเขป เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมของ ชุมชนตนเองกับชุมชนอื่นๆ เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสำรวจ ทักษะการสังเกต ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสรุปย่อ เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๓/๑, ป.๓/๒

ส ๔.๒ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

ส ๔.๓ ป.๓/๑, ป.๓/๒, ป.๓/๓

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

รหัสวิชา ส ๑๓๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี
 สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ศักราชในชีวิตประจำวัน	ส ๔.๑ ป.๓/๑	การเทียบศักราชตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จะช่วยให้ลำดับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นได้ถูกต้อง	๓	๖
๒	เรื่องราวสำคัญของโรงเรียนและชุมชน	ส ๔.๑ ป.๓/๒	การสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากหลักฐาน และแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างมีระบบ ขั้นตอนช่วยให้สามารถลำดับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชนได้สอดคล้องกับความเป็นจริง	๕	๑๐
๓	ถิ่นฐานไทย (๑)	ส ๔.๒ ป.๓/๑	ปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคมมี ผลต่อการตั้งถิ่นฐาน และการพัฒนาการของชุมชนในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย	๑๐	๑๕
๔	ถิ่นฐานไทย (๒)	ส ๔.๒ ป.๓/๒	ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นวิถีการดำเนินชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ ของชุมชนที่เกิดจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคมของแต่ละชุมชน	๕	๑๐
๕	พระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	ส ๔.๓ ป. ๓/๒	พ่อขุนศรีอินทราทิตย์สมเด็จพระรามาธิบดี ที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเป็นพระมหากษัตริย์ที่ได้กอบกู้แผ่นดินและสร้างสรรค์ความเจริญมั่นคงจนทำให้ชาติไทยจนถึงปัจจุบัน	๘	๑๒

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๖	ร่มเกล้าชาวไทย	ส ๔.๓ ป. ๓/๒	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นศูนย์รวมใจของคนไทยได้ทรงทำคุณประโยชน์ต่อสังคมไทย และประเทศชาติหลายประการเพื่อประเทศชาติมั่นคงและคนไทยอยู่เย็นเป็นสุข	๓	๗
๗	บรรพบุรุษไทย	ส ๔.๓ ป. ๓/๓	ท้าวเทพสตรีท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก และสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นบรรพบุรุษของไทยที่ได้ปกป้องประเทศชาติให้เป็นเอกราชและสร้างความมั่นคงของชาติไทย วีรกรรมของบรรพบุรุษเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตาม	๖	๑๐
รวมระหว่างปี				๔๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๔๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๔๑๐๑ สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปี จำนวน ๒.๐ หน่วยกิต

อธิบาย อภิปราย และสรุปพุทธประวัติตั้งแต่บรรลุนิพพานจนถึงประกาศธรรม หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับ ถือนับถือตามที่กำหนด ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน ประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนา ที่ตนนับถือ แสดงความเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติ ได้อย่างสมานฉันท์ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง มีมรรยาท ของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและ ชุมชนตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนตามแบบอย่างการ ดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด และเห็นคุณค่าและ สวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ ตนนับถือตามที่กำหนด อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น อำนาจอธิปไตยและความสำคัญของระบอบ ประชาธิปไตย บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตาม ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วิเคราะห์สิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตาม กฎหมาย เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน และปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี บอก อธิบาย ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ สิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของ ตนเองในฐานะผู้บริโภค หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง ความสัมพันธ์ ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน และหน้าที่เบื้องต้นของเงิน ระบุดีการแห่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย ลักษณะทาง กายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด การเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่ เกิดจากการเปลี่ยนแปลง สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทาง กายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด นำเสนอแนวทางการจัดการ สิ่งแวดล้อมในจังหวัด โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสำรวจ ทักษะการสังเกต ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสรุปย่อ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ รักความเป็นไทย มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๔/๑ , ป.๔/๒ , ป.๔/๓ , ป.๔/๔ , ป.๔/๕ , ป.๔/๖ , ป.๔/๗ , ป.๔/๘

ส ๑.๒ ป.๔/๑ , ป.๔/๒ , ป.๔/๓

ส ๒.๑ ป.๔/๑ , ป.๔/๒ , ป.๔/๓ , ป.๔/๔ , ป.๔/๕

ส ๒.๒ ป.๔/๑ , ป.๔/๒ , ป.๔/๓

ส ๓.๑ ป.๔/๑ , ป.๔/๒ , ป.๔/๓

ส ๓.๒ ป.๔/๑ , ป.๔/๒

ส ๕.๑ ป.๔/๑ , ป.๔/๒ , ป.๔/๓

ส ๕.๒ ป.๔/๑ , ป.๔/๒ , ป.๔/๓

รวมทั้งหมด ๓๐ ตัวชี้วัด

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

รหัสวิชา ส ๑๔๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปี

น้ำหนัก ๒.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา และพุทธประวัติ	ส ๑.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๘	๑. พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ คนไทยส่วนใหญ่นับถือ และมี ความผูกพันอยู่กับวิถีชีวิตของ พุทธศาสนิกชน เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยว จิตใจให้พุทธศาสนิกชนทำความดี ตามหลักธรรม ส่งผลให้สังคมเกิด ความสงบสุข ๒. พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาของ พระพุทธศาสนาการแสวงหา หนทางแห่งการพ้นทุกข์และเผย แผ่พระพุทธศาสนาส่งผลให้ พุทธศาสนิกชนมีหลักธรรมที่ใช้ สำหรับการดำรงชีวิต	๔	๔
๒	หลักธรรม ของศาสนา	ส ๑.๑ ป.๔/๔ ป.๔/๗	๑. พระอรุณเวลกัสสปะ เป็นพุทธ สาวกที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มี บริวารมากและช่วยในการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา ๒. ชาดกเป็นนิทานทาง พระพุทธศาสนาที่เป็นเรื่องราว ของพระพุทธเจ้าในอดีตชาติมี ข้อคิดสอนใจที่สามารถนำมาใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ๓. พุทธศาสนิกชนตัวอย่างเป็น บุคคลที่น่าหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนามาปฏิบัติในการ ดำเนินชีวิต	๔	๔

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๓	เชื่อมั่นในการ ทำความดี	ส ๑.๑ ป.๔/๓ ป.๔/๕ ป.๔/๗	๑. พระรัตนตรัย คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่เคารพ สูงสุดของชาวพุทธ ๒. ไตรสิกขาเป็นหลักธรรมที่ ปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง ๓. โอวาท ๓ เป็นหลักธรรมที่ถือ เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา คือ การไม่ทำความชั่ว การทำความดี ๔. พุทธศาสนสุภาษิตเป็นคติธรรม ทางพระพุทธศาสนาที่เป็นข้อคิด เพื่อให้นำไปปฏิบัติในการดำเนิน ชีวิต ๕. การนำหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนามาปฏิบัติจะทำให้ อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่าง สมานฉันท์ ๖. การทำความดีของตนเอง บุคคลใน ครอบครัว โรงเรียน และ ชุมชน ตามหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาจะทำให้สังคม สงบสุข ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมี ความสุข	๖	๖
๔	ศาสนิกชนที่ดี	ส ๑.๑ ป ๔/๖ ส ๑.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป ๔/๓	การปฏิบัติตามหน้าที่และมารยาท ชาวพุทธอย่างถูกต้องและ เหมาะสมเป็นการสืบทอด พระพุทธศาสนาให้คงอยู่สืบไป	๖	๒
๕	การบริหารจิต และเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ป.๔/๖	การบริหารจิตและเจริญปัญญา เป็นการฝึกจิตให้เกิดความสงบ มี สมาธิแน่วแน่อยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การบริหารจิตและเจริญปัญญา สามารถฝึกได้หลายวิธีเช่น สวด มนต์ไหว้พระ แผ่เมตตา ฝึกให้มี สมาธิในการทำกิจกรรมต่าง ๆ	๔	๒

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๖	ศาสนพิธี	ส ๑.๒ ป.๔/๓	ศาสนพิธีเป็นพิธีกรรมทาง พระพุทธศาสนาที่พุทธศาสนิกชน ควรปฏิบัติให้ถูกต้องและ เหมาะสมเพื่อแสดงถึงความเคารพ และศรัทธาในพระรัตนตรัย	๔	๒
๗	ประวัติศาสตร์ ของศาสนาต่าง ๆ ที่คนไทยนับถือ	ส ๑.๑ ป.๔/๘	ศาสดาเป็นผู้ก่อตั้งศาสนาศาสดา ของพระพุทธศาสนา คือ พระพุทธเจ้า ศาสดาของ ศาสนา อิสลาม คือ นบีมุฮัมมัด ศาสดา ของ ศาสนาคริสต์คือ พระเยซู	๖	๓
๘	การอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุขตาม วิถีประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๕	๑. การปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตยจะช่วยให้ สังคมมีความสุข ๒. ผู้นำที่ดีควรมีความรับผิดชอบ และเป็นแบบอย่างที่ดีของสมาชิก ผู้ตามควรมีความรับผิดชอบในงาน ที่ได้รับมอบหมาย ถ้าผู้นำและผู้ ตามปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ งานที่ทำจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ๓. ปัญหาความขัดแย้งเกิดได้จาก หลายสาเหตุการลดปัญหาความ ขัดแย้งด้วยสันติวิธีจะทำให้ทุกคน อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมี ความสุข	๔	๕
๙	สิทธิพื้นฐาน ของเด็ก	ส ๒.๑ ป.๔/๓	สิทธิของเด็กคือสิทธิที่เด็กพึงได้รับ ตาม กฎหมาย คือ สิทธิที่จะมีชีวิต สิทธิที่จะมีส่วนร่วม สิทธิที่จะได้รับ การปกป้องสิทธิที่จะได้รับการ พัฒนา	๔	๒
๑๐	การเมืองการ ปกครองของไทย	ส ๒.๒ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๑. ชาตินไทยมีสถาบัน พระมหากษัตริย์มายาวนาน พระมหากษัตริย์ไทยทรงเป็นศูนย์ รวมจิตใจ	๖	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			ของคนไทยพระองค์ทรงยึดหลักทศพิธราชธรรมในการปกครองประเทศส่งผลให้ชาติไทยเป็นชาติที่สงบสุขเรื่อยมา ๒. ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมีกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ๓. การเลือกตั้งเป็นบทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาธิปไตย		
๑๑	วัฒนธรรมไทย	ส ๒.๑ ป.๔/๔	วัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งดีงามที่ปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาเพื่อแสดงถึงความเจริญงอกงามคนไทยทุกคนจึงควรอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยให้อยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป	๔	๒
๑๒	การเลือกซื้อสินค้าและบริการ	ส ๓.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒	๑. ผู้บริโภคควรเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีคุณภาพเพื่อให้ได้รับความคุ้มค่า ๒. ผู้บริโภคควรทราบสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภคเพื่อให้สามารถปฏิบัติตนในการเลือกซื้อและใช้สินค้าและบริการได้อย่างถูกต้อง	๔	๕
๑๓	เศรษฐกิจพอเพียงและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ	ส ๓.๑ ป.๔/๓ ส ๓.๒ ป.๔/๑	๑. การนำหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันจะทำให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ๒. ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนจะทำให้เศรษฐกิจในชุมชนมีการพัฒนาและเป็นการช่วยเหลือกันเพื่อให้คนในชุมชนมีรายได้	๖	๗

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๔	หน้าที่เบื้องต้น ของเงิน	ส ๓.๒ ป.๔/๒	๑. เงินเป็นสื่อกลางในการ แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการและ ใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย ๒. การซื้อสินค้าหรือบริการ ระหว่างประเทศจะใช้สกุลเงินที่ แตกต่างกัน	๔	๔
๑๕	การใช้แผนที่ และภาพถ่ายเพื่อ การเรียนรู้จังหวัด	ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๑. จังหวัดเป็นหน่วยการปกครอง ส่วนภูมิภาค ที่รวมเอาอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และชุมชน ต่างๆ เข้าด้วยกันทำให้มีอาณาเขต กว้างขวางและมีสิ่งต่าง ๆ หลากหลายอยู่ภายในจังหวัด ๒. สิ่งทั้งหลายภายในจังหวัด จะมี ความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างเป็น ระบบ เป็นเหตุและปัจจัยแก่การ เกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลง ๓. การศึกษาเรียนรู้จังหวัดจ าเป็น ต้องอาศัยเครื่องมือที่มีศักยภาพ ได้แก่แผนที่ ภาพถ่าย ทางอากาศ และภาพจากดาวเทียมที่สามารถ แสดงข้อมูลและสาระทางพื้นที่ ของจังหวัดได้	๔	๕
๑๖	มนุษย์กับ สภาพแวดล้อม ทางกายภาพของ ชุมชนในจังหวัด	ส ๕.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๑. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ หิน แร่ ภูมิประเทศ ดิน น้ำ ภูมิอากาศ พืช สัตว์ของ แต่ละ จังหวัดทำให้การดำเนินชีวิต แตกต่างกัน ๒. การรู้จักและเข้าใจระบบ ความสัมพันธ์ของลักษณะทาง กายภาพ จะเป็นฐานคิดสำคัญใน การปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ของมนุษย์ ให้สามารถดำเนินชีวิต ได้อย่างร่มเย็นเป็นสุข	๖	๙

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๗	การเปลี่ยนแปลง และการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติ ในจังหวัด	ส ๕.๒ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๑. การเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อมจะส่งผลกระทบต่อมนุษย์ ทั้งในด้านบวกและด้านลบ ๒. มนุษย์ต้องพึ่งพาอาศัยและใช้ ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติตลอดเวลา รวมทั้งมนุษย์ยังเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเกิดการ เปลี่ยนแปลงและท้ายที่สุดมนุษย์ จะเป็นผู้รับผลจากการ เปลี่ยนแปลงดังกล่าว มนุษย์จึง ต้องตระหนักและมีส่วนร่วมดูแล รักษาให้สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติคงสภาพอยู่ ได้ยาวนานที่ เรียกว่า การ อนุรักษ์	๖	๓
รวมระหว่างปี				๘๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๘๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๔๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

.....

นับช่วง เวลา เป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ บอก และอธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป การตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษา ความเป็นมาของท้องถิ่น ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสำรวจ ทักษะการสังเกต ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสรุปย่อ เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๔/๑ , ป.๔/๒ , ป.๔/๓

ส ๔.๒ ป.๔/๑ , ป.๔/๒

ส ๔.๓ ป.๔/๑ , ป.๔/๒ , ป.๔/๓

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัส ส ๑๔๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	เวลาและเหตุการณ์	ส ๔.๑ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๑. การแบ่งยุคสมัยที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ต้องอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โดยหลักฐานทางประวัติศาสตร์แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทได้แก่หลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง การนับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษเป็นสิ่งสำคัญในการใช้ทำความเข้าใจช่วงเวลาปรากฏในเอกสาร	๑๔	๑๕
๒	การตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของมนุษย์ในดินแดนไทย	ส ๔. ๒ ป.๔/๑ ป.๔/๒	๑. ยุคหิน ยุคโลหะ เป็นยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ยุคสมัยประวัติศาสตร์เป็นยุคที่มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นหลักอ้างอิงเรื่องราวความเป็นมาของมนุษย์ชาติอย่างชัดเจน ๒. การศึกษาเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของมนุษย์ยุคประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยจะทำให้ทราบพัฒนาการของมนุษย์ยุคประวัติศาสตร์และทราบความเป็นมาของชาติไทยได้ดียิ่งขึ้น	๑๔	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๓	ความเป็นมาของ ชาติไทย	ส ๔.๓ ป.๔/๑ ป.๔/๒ ป.๔/๓	๑. พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัยมี ประวัติอันยาวนานมีบุคคล สำคัญๆ หลายท่านที่ทำ คุณประโยชน์แก่ประเทศชาติ หลายท่านอาทิ พ่อขุนศรีอินทรา ทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาที่ ๑ นอกจากนั้นยังมีภูมิปัญญาไทยที่ มีคุณค่าที่น่าภาคภูมิใจและควร ค่าแก่การอนุรักษ์	๑๑	๑๐
รวมระหว่างปี				๔๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๔๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๕๑๐๑ สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๘๐ ชั่วโมง

จำนวน ๒.๐ หน่วยกิต

อธิบาย วิเคราะห์สรุปความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาชาติไทย องค์ประกอบ และความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนา ที่ตนนับถือ พุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์จนถึงพุทธกิจสำคัญ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่ กำหนด จัดพิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถืออย่างเรียบง่าย มีประโยชน์ และปฏิบัติตนถูกต้อง ปฏิบัติตนในศาสนา พิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และอภิปรายประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม เห็นคุณค่า และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด อธิบาย วิเคราะห์ระบุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น ประโยชน์ที่ชุมชน จะได้รับจากองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ยกตัวอย่าง และปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี เสนอ วิธีการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต ในสังคมไทย และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ หลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์บทบาทหน้าที่เบื้องต้น ของธนาคาร ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการท ากิจกรรม ต่างๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน และจำแนกผลดีและผลเสียของการกักขัง อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน วิเคราะห์ สิ่งแวดล้อมทาง กายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิตในภูมิภาคของตน สืบค้นและอธิบายข้อมูล ลักษณะทางกายภาพในภูมิภาคของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษา และทำลายสิ่งแวดล้อม และเสนอแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสำรวจ ทักษะการสังเกต ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสรุปย่อ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ รักความเป็นไทย มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔, ป.๕/๕, ป.๕/๖, ป.๕/๗

ส ๑.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๒.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔

ส ๒.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๓.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๓.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒

ส ๕.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒

ส ๕.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

รวมทั้งหมด ๒๗ ตัวชี้วัด

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

รหัสวิชา ส ๑๕๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๒.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ศาสนานำชีวิต	ส๑.๑ ป๕/๑ ส๑.๑ ป๕/๒ ส๑.๑ ป๕/๓	พระพุทธศาสนาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม เป็นหลักในการพัฒนาชาติไทย พุทธประวัติเป็น การศึกษาเรื่องราวความเป็นมาของพระพุทธเจ้าตั้งแต่เหตุการณ์ หลังประสูติจนถึงโปรดพุทธบิดา พุทธกิจ พุทธสาวก และชาดก เพื่อนำไปเป็นหลักและแบบอย่าง ในการดำเนินชีวิต	๖	๖
๒	การพัฒนาจิตตามแนวทางของพระพุทธศาสนา	ส๑.๑ ป๕/๔ ส๑.๑ ป๕/๖	การสวดมนต์ไหว้พระสรรเสริญคุณพระรัตนตรัยแผ่เมตตา และการพัฒนาจิตตามแนวทางของพระพุทธศาสนาเป็นการฝึกจิตให้มีสติสัมปชัญญะ เกิดสมาธิ และปัญญา (ดูในหน่วย ๖ ของแผน)	๖	๖
๓	หน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี	ส๒.๑ ป๕/๑ ส๒.๑ ป๕/๒	พลเมืองดีจะต้องปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ในฐานะพลเมืองดี เสนอวิธีการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่นจากการละเมิด สิทธิเด็กเป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบต่อสังคม	๑๐	๙
๔	เศรษฐกิจพอเพียง	ส๓.๑ ป๕/๑ ส๓.๑ ป๕/๒	เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยเพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้มีจิตพอเพียงด้านทุจริต	๑๐	๘

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๕	ภูมิภาคของเรา	ส๕.๑ ป๕/๑ ป๕/๒	แผนที่เป็นเครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ เพื่อหาตำแหน่ง ระยะ และทิศของสิ่งต่างๆ ในภูมิภาค ของตนเอง	๘	๗
๖	สิ่งแวดล้อมที่มี อิทธิพลต่อการ ตั้งถิ่นฐานและ การย้ายถิ่นฐาน	ส๕.๒ ป๕/๑	ภูมิลักษณะเป็นลักษณะเด่นของ ภูมิภาคต่างๆ ที่ประกอบด้วย ลักษณะทางธรรมชาติเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม	๖	๕
๗	หลักธรรมนำชีวิต	ส๑.๑ ป๕/๕ ส๑.๑ ป๕/๗	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระรัตนตรัย ไตรสิกขา หลักธรรมโอวาท ๓ พุทธศาสน สุภาพศีล และหลักธรรมเพื่อ พัฒนาตนเองและสิ่งแวดล้อม เป็นหลักคำสอนให้ทุกคนงดเว้น จากการทำความชั่ว ส่งเสริมการ ทำความดี และพัฒนาจิตใจให้ บริสุทธิ์ด้วยตนเองและบุคคลอื่น มีความละเอียดและไม่ทนต่อการ ทุจริต	๘	๗
๘	หน้าที่และ มารยาทของ ชาวพุทธ	ส๑.๒ ป๕/๑ ส๑.๑ ป๕/๒ ส๑.๒ ป๕/๓	หน้าที่ชาวพุทธ ต้องรู้จักการจัด พิธีกรรมที่เรียบง่าย ประหยัด และมีประโยชน์ ถูกต้องตาม หลักธรรมพระพุทธศาสนา มารยาทของชาวพุทธเป็นการ ปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสม เพื่อจรรโลงวัฒนธรรมที่ดีงามของ พระพุทธศาสนา	๖	๕
๙	การปกครองส่วน ท้องถิ่นของไทย	ส๒.๑ ป๕/๓ ส๒.๑ ป๕/๔ ส๒.๒ ป๕/๑ ส๒.๒ ป๕/๒ ส๒.๒ ป๕/๓	การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทย ประกอบด้วย องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การ บริหารส่วนตำบล และ การ ปกครองพิเศษ คือ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา	๖	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๐	สหกรณ์และ ธนาคาร	ส๓.๑ ป๕/๓ ส๓.๒ ป๕/๑ ส๓.๒ ป๕/๒	สหกรณ์ เป็นหลักการของกลุ่ม บุคคลที่ต้องการทำกิจกรรม ร่วมกันด้วยความสมัครใจ มีหลัก ประชาธิปไตย ศึกษาแก้ปัญหา ร่วมกันและให้การช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน ธนาคารเป็นสถาบัน ทางการเงินที่ให้บริการรับฝาก เงิน ถอนเงินและให้การกู้ยืมเงิน รู้จักการคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ ส่วนรวม	๘	๗
๑๑	สิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติและการ จัดการสิ่งแวดล้อม	ส๕.๒ ป๕/๒ ป๕/๓	สภาพแวดล้อมทางกายภาพมี ความสำคัญต่อการตั้งถิ่นฐาน และการย้ายถิ่นฐานของ ประชากรและมีอิทธิพลต่อวิถี ชีวิตและการสร้างสรรค์ วัฒนธรรม	๖	๕
รวมระหว่างปี				๘๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๘๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๕๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

นับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน ประวัติความเป็นมาของ ตนเอง เวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีตปัจจุบันและอนาคต เทียบศักราชที่สำคัญตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นับช่วงเวลาเป็น ทศวรรษ ศตวรรษและสหัสวรรษ ยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป ประเภทหลักฐานที่ใช้ ศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น ข้อมูลจากแหล่งต่างๆเพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล อิทธิพล ของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรี ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา ประวัติ ผลงาน และภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยธนบุรีและอยุธยาที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้ โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสำรวจ ทักษะการสังเกต ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสรุปย่อ เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓

ส ๔.๒ ป.๕/๑, ป.๕/๒

ส ๔.๓ ป.๕/๑, ป.๕/๒, ป.๕/๓, ป.๕/๔

รวมทั้งหมด ๙ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๑๕๑๐๒ รายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ความเป็นมา ของท้องถิ่น	ส๔.๑ ป๕/๑ ส๔.๑ ป๕/๒ ส๔.๑ ป๕/๓	การศึกษาประวัติศาสตร์สามารถ ศึกษาได้จากหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ต่างๆ ที่ปรากฏ ตามแหล่งข้อมูลในท้องถิ่นนั้นๆ มาตรวจสอบและนำเสนอความ เป็นมาของท้องถิ่นด้วยวิธีการ ต่างๆ	๑๐	๒๐
๒	อาณาจักรอยุธยา	ส๔.๓ ป๕/๑ ส๔.๓ ป๕/๒ ส๔.๓ ป๕/๓ ส๔.๓ ป๕/๔	อยุธยาเป็นเมืองหลวงใน ประวัติศาสตร์ชาติไทยมีความ เจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และได้สืบทอดภูมิปัญญาให้แก่ ลูกหลานไทยได้สืบทอดจนถึง ปัจจุบัน	๑๐	๒๐
๓	การสร้างสรรค์ อารยธรรม	ส๔.๒ ป๕/๑ ส๔.๒ ป๕/๒	อารยธรรมตะวันออกและอารย ธรรมตะวันตกมีอิทธิพลต่อ สังคมไทยในด้านการนับถือ ศาสนา ด้านภาษา ด้านอาหาร ด้านสถาปัตยกรรม นาฏศิลป์ และวรรณกรรม	๑๐	๑๕
๔	อาณาจักรธนบุรี	ส๔.๓ ป๕/๑ ส๔.๓ ป๕/๓ ส๔.๓ ป๕/๔	อาณาจักรธนบุรีสถาปนาสืบเนื่อง ต่อจากอาณาจักรอยุธยา มีสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชเป็น พระมหากษัตริย์พระองค์เดียวที่ ทรงครองราชย์และมีความ เจริญรุ่งเรืองทางด้านภูมิปัญญาที่ สืบทอดจากอาณาจักรอยุธยา	๑๐	๑๕
รวมระหว่างปี				๔๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๔๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๖๑๐๑ สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

จำนวน ๒.๐ หน่วยกิต

อธิบายหลักธรรมสำคัญของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป ลักษณะสำคัญของศาสนพิธีพิธีกรรมของศาสนาอื่น ๆ และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องเข้าร่วมพิธีความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในศาสนสถานและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ประโยชน์ของการเข้าร่วมใน ศาสนพิธีพิธีกรรม และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาตามที่ กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ หรือ ความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด สรูปพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขาร จนถึงสังเขปนิยสถาน หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและประพฤติตนตามแบบอย่างการ ดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด ชื่นชมการทำความดี ของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตเห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา และบริหารจัดการเจริญปัญญา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของ ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อแก้ปัญหาอบายมุขและ สิ่งเสพติด มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ อธิบาย และอภิปรายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทยบทบาท ความสำคัญ ในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของ ครอบครัวและชุมชน วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาและธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสมถูกกาลเทศะ ติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูลข่าวสารในการเรียนรู้ได้เหมาะสม เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นและรัฐบาล มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริม ประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ บอก อธิบายบทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ บทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน ความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาการ และรัฐบาล วิธีและประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ยกตัวอย่างการรวมกลุ่ม ทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย ด้วยแผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ และภาพ จากดาวเทียม ความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติ ในประเทศไทย เพื่อเตรียมพร้อม รับมือ ภัยพิบัติ วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมใน ประเทศไทย วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน และผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และเสนอ แนวทางในการจัดการที่ยั่งยืนในประเทศไทย โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสำรวจ ทักษะการสังเกต ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสรุปย่อเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ รักความเป็นไทย มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ป.๖/๑ ,ป.๖/๒ , ป.๖/๓ ,ป.๖/๔ , ป.๖/๕ , ป.๖/๖ ,ป.๖/๗ , ป.๖/๘ ,ป.๖/๙

ส ๑.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒ , ป.๖/๓ ,ป.๖/๔

ส ๒.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒ , ป.๖/๓ ,ป.๖/๔ , ป.๖/๕

ส ๒.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒ , ป.๖/๓

ส ๓.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒ , ป.๖/๓

ส ๓.๒ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๕.๑ ป.๖/๑, ป.๖/๒

ส ๕.๒ ป.๖/๑ ,ป.๖/๒, ป.๖/๓

รวมทั้งหมด ๓๑ ตัวชี้วัด

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

รหัสวิชา ส๑๖๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๘๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๒.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ศาสนาต่าง ๆ	ส๑.๑ ป๖/๑ ป๖/๒	ศาสนาทุกศาสนามีความสำคัญ ต่อผู้นับถือการศึกษาประวัติของ ศาสนา และหลักธรรมคำสอน ของศาสนาจะทำให้เกิดความ ศรัทธาและสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	๖	๓
๒	หลักธรรมนำ ความสุข	ส๑.๑ ป๖/๔ ป๖/๗ ป๖/๘	พระรัตนตรัยมีความสำคัญซึ่งทุก คนพึงแสดงความเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลัก ไตรสิกขาและหลักธรรม โอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนาซึ่งจะส่งผล ต่อผู้ปฏิบัติดำเนินชีวิตอย่าง ถูกต้องและสามารถแก้ปัญหา ต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง	๖	๗
๓	เรียนรู้สิ่งที่ดี	ส๑.๑ ป๖/๓ ป๖/๕ ป๖/๖	พุทธศาสนิกชนทุกคนควรนำ คุณธรรมอัน เป็นแบบอย่างของ พุทธสาวก ชาดก ศาสนิกชน ตัวอย่างไปประยุกต์ปฏิบัติและ พัฒนาจิตตามแนวทางของ พระพุทธศาสนา	๖	๓
๔	ศาสนิกชนที่ดี และศาสนพิธีน่ารู้	ส๑.๑ ป๖/๙ ส๑.๒ ป๖/๑ ป๖/๒ ป๖/๓ ป๖/๔	ศาสนพิธีพิธีกรรมของศาสนาต่าง ก็มีลักษณะสำคัญ ศาสนิกชนพึง ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อต้อง เข้าร่วมพิธีอย่างมีมารยาทชาว พุทธทุกคนต้องแสดงตนเป็น พุทธมามกะ เข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรมและกิจกรรมในวัน สำคัญทางศาสนาตามที่กำหนด และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	๔	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๕	กิจกรรม ประชาธิปไตย	ส๑.๒ ป๖/๑ ป๖/๒ ป๖/๓	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ รัฐบาล ต่างก็มีบทบาทหน้าที่ สำคัญในการบริหารราชการ แผ่นดินและการบริหารส่วน ท้องถิ่น ประชาชนทุกคนควรมี ส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ ส่งเสริมประชาชนไทยในท้องถิ่น และประเทศใช้สิทธิเลือกตั้งตาม ระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะส่งผล ต่อความมั่นคงการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	๖	๕
๖	กฎหมายน่ารู้	ส๒.๑ ป๖/๑	กฎหมายเป็นข้อบังคับให้สมาชิก ในสังคม ปฏิบัติหรือละเว้นการ ปฏิบัติการปฏิบัติตนตาม บทบัญญัติของกฎหมายย่อมทำ ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้	๔	๕
๗	วัฒนธรรมและ การเปลี่ยนแปลง	ส๒.๑ ป๖/๒ ป๖/๓ ป๖/๔	วัฒนธรรมเป็นแบบแผนในการ ดำเนินชีวิตของคนในสังคม วัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นมี ความแตกต่างกันและมีการ เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา จึง ควรธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดี งาม และแสดงออกถึงมรดก ไทยได้อย่างเหมาะสม	๖	๖
๘	ข้อมูลข่าวสาร และเหตุการณ์	ส๒.๑ ป๖/๕	การรับรู้ข่าวสารและเหตุการณ์ ต่างๆที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง เหมาะสมนั้นจะต้องมีหลักในการ เลือกรับจึงจะเกิดประโยชน์	๖	๓
๙	ผู้ผลิตที่มีความ รับผิดชอบและ ผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน	ส๓.๑ ป๖/๑ ป๖/๒ ป๖/๓	ผู้ผลิตย่อมต้องมีบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อการผลิต ผู้บริโภคต้องรู้บทบาทหน้าที่ของ ตนเองและบริโภค อย่างรู้เท่าทัน ทั้งนี้ทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค จะต้องใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน	๖	๙

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๐	ความสัมพันธ์ ทางเศรษฐกิจ	ส๓.๒ ป๖/๑ ป๖/๒	หน่วยเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ กันทั้งในระดับหน่วยครัวเรือน หน่วยธุรกิจ หน่วยรัฐบาล นอกจากนั้นผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาลยังม ความสัมพันธ์กันซึ่งการรวมกลุ่ม ทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่นมีผล ต่อการพัฒนาท้องถิ่น	๖	๖
๑๑	เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์	ส๕.๑ ป๖/๑	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ประกอบด้วยแผนที่ ภาพถ่าย ชนิดต่างๆ มีความสำคัญต่อ การศึกษาและค้นคว้าลักษณะ สำคัญและสังคมของประเทศ	๖	๔
๑๒	ลักษณะทาง กายภาพของ ประเทศไทย	ส๕.๑ ป๖/๑ ป๖/๒	ลักษณะทางกายภาพมี ความสัมพันธ์กับปรากฏการณ์ ทางธรรมชาติการศึกษาลักษณะ ทางกายภาพและภูมิลักษณะที่มี อิทธิพลต่อภูมิสังคมของประเทศ ไทย สามารถหาข้อมูลได้จาก เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	๖	๕
๑๓	ลักษณะทาง กายภาพกับ ปรากฏการณ์ทาง ธรรมชาติ	ส๕.๑ ป๖/๒	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะทางกายภาพกับ ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติทำให้ เข้าใจการเกิดปรากฏการณ์ทาง ธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิต และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ อย่างปลอดภัย	๖	๓

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๔	มนุษย์กับ สิ่งแวดล้อม	ส๕.๒ ป๖/๑ ป๖/๒ ป๖/๓	สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติมี ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทาง สังคม การเปลี่ยนแปลง สภาพ ธรรมชาติในประเทศไทยจากอดีต ถึงปัจจุบัน ย่อมทำให้เกิดผลต่อ ประชากร เศรษฐกิจ สังคม อาชีพและวัฒนธรรมจึงควรมี แผนการใช้ทรัพยากรอย่าง เหมาะสม	๖	๖
รวมระหว่างปี				๘๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๘๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๑๖๑๐๒ ประวัติศาสตร์
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๔๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

อธิบายความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ภูมิปัญญา ไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียน โดยสังเขปยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆสมัยรัตนโกสินทร์ นำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายในการทำความเข้าใจเรื่องราวสำคัญในอดีต โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม ทักษะการสำรวจ ทักษะการสังเกต ทักษะการสืบค้นข้อมูล ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการเรียงลำดับ ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการสรุปย่อ เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ป.๖/๑ , ป.๖/๒

ส ๔.๒ ป.๖/๑ ,ป.๖/๒

ส ๔.๓ ป.๖/๑ ,ป.๖/๒ , ป.๖/๓ ,ป.๖/๔

รวมทั้งหมด ๘ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๑๖๑๐๒

วิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๔๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	การศึกษา ประวัติศาสตร์	ส๔.๑ ป๖/๑ ป๖/๒	การศึกษาประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการค้นคว้าข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ	๗	๒๐
๒	ประเทศเพื่อนบ้าน	ส๔.๒ ป๖/๑	ประเทศเพื่อนบ้านมีความแตกต่างและความคล้ายคลึงกัน ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสภาพสังคม รวมทั้งทำเลที่ตั้ง และอาณาเขตติดต่อ	๙	๒๐
๓	ความร่วมมือใน ภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้	ส๔.๒ ป๖/๒	ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่างก็มีความเป็นมาและมีการรวมกลุ่มจัดตั้ง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์หลักร่วมกัน หลายด้าน รวมทั้งความสัมพันธ์ ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	๔	๑๕
๔	พัฒนาการของไทย สมัยรัตนโกสินทร์	ส๔.๓ ป๖/๑ ป๖/๒	พัฒนาการสมัยรัตนโกสินทร์เป็นช่วงเวลาที่ชาตินิไทยนั้นมีปัจจัยหลายอย่างที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยมาจนถึงปัจจุบัน	๑๐	๒๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๕	ผลงานของบุคคล สำคัญสมัย รัตนโกสินทร์	ส๔.๓ ป๖/๓	การเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติและ ผลงานของบุคคลสำคัญสมัย รัตนโกสินทร์เพื่อนำแบบอย่างไป ปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และ เกิดความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษ	๕	๒๐
๖	ภูมิปัญญาสมัย รัตนโกสินทร์	ส๔.๓ ป๖/๔	ศิลปกรรม วรรณกรรม เป็นภูมิปัญญาไทยสมัย รัตนโกสินทร์ที่สืบ ทอดมาจาก อดีตซึ่งถือเป็น เอกลักษณ์ของ ชาติไทยคนรุ่น ปัจจุบันควร ภาคภูมิใจในความรุ่งเรือง และ ช่วยกันสืบทอด	๕	๑๕
รวมระหว่างปี				๔๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๔๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๑๑๐๑ สังคมศึกษา ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

.....

ศึกษาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติในเรื่อง อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ขาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ สวดมนต์แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม ต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง อธิบายประวัติ ความสำคัญและปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

ศึกษาและลงมือปฏิบัติในเรื่องปฏิบัติตนตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน แสดงถึงการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน โดยสังเขป วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอัยการในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔, ม.๑/๕, ม.๑/๖, ม.๑/๗, ม.๑/๘, ม.๑/๙, ม.๑/๑๐, ม.๑/๑๑

ส ๑.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔, ม.๑/๕

ส ๒.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔

ส ๒.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

รวมทั้งหมด ๒๓ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๑ วิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ปี จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต
 สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	พระพุทธ	ส ๑.๑ ม.๑/๑ ส ๑.๑ ม.๑/๒ ส ๑.๑ ม.๑/๓ ส ๑.๑ ม.๑/๔ ส ๑.๑ ม.๑/๕ ส ๑.๑ ม.๑/๙ ส ๑.๑ ม. ๑/๑๐ ส ๑.๑ ม. ๑/๑๑	- การสังคายนา - การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ - สถาบันหลักของสังคมไทย - สภาพแวดล้อมที่กว้างขวางและครอบคลุมสังคมไทย - การพัฒนาตนและครอบครัว - สรรพและวิเคราะห์พุทธประวัติ - ประสูติ - เทวทูต ๔ - การแสวงหาความรู้ - การบำเพ็ญกุศลกริยา - พุทธสาวก พุทธสาวิกา - ชาดก - ศาสนิกชนของศาสนาต่างๆ - มีการประพฤติปฏิบัติตนและวิธีการดำเนินชีวิตแตกต่างกันตามหลักความเชื่อและคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ - ประวัติ ความสำคัญและการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ	๑๐	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๒	พระธรรม	ส ๑.๑ ม.๑/๕ ส ๑.๑ ม.๑/๖ ส ๑.๑ ม.๑/๗ ส ๑.๑ ม.๑/๘	- พระรัตนตรัย - พุทธคุณ ๙ - อริยสัจ ๔ - ทุกข์(ธรรมที่ควรรู้) - ชันธ์๕ - ธาตุ๕ - สมุทัย (ธรรมที่ควรละ) - หลักกรรม - อบายมุข ๖ - นิโรธ (ธรรมที่ควรลู) - สุข ๒ (กายิก,เจตสิก) - คิหิสุข - มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) - ไตรสิกขา - กรรณฐาน ๒ - ปธาน ๔ - โกศล ๓ - มงคล ๓๘ - ไม่คบคนพาล - คบบัณฑิต - บูชาผู้ควรบูชา - พุทธศาสนสุภาษิต - ย เว เสวติตาทีโส คบคน เช่นใดเป็นคนเช่นนั้น - อตตนา โจทยตตาน จง เตือนตน ด้วยตน - นิสมม กรณ เสยโย ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี - ทุรวาสา ฆรา ทุกขา เรือน ที่ครองไม่ดี นำทุกข์มาให้ - โยนิโสมนสิการ - วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-คุณค่า เทียม - วิธีคิดแบบคุณ-โทษ - สวدامนตฺ์แปลและแผ่เมตตา	๑๐	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			- วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา การฝึกบริหารจัดการและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐานเน้นอานาปานสติ - นำวิธีการบริหารจัดการและเจริญปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน		
๓	พระสงฆ์	ส ๑.๑ ม. ๑/๑๐ ส ๑.๑ ม. ๑/๑๑ ส ๑.๒ ม.๑/๑ ส ๑.๒ ม.๑/๒ ส ๑.๒ ม.๑/๓ ส ๑.๒ ม.๑/๔	- การปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ - ตัวอย่างบุคคลในท้องถิ่นหรือประเทศที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์หรือมีผลงานด้านศาสนสัมพันธ์ - การบำเพ็ญประโยชน์และบำรุงรักษาวัด - วิถีชีวิตของพระภิกษุ - บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา เช่น การแสดงธรรม ปาฐกถาธรรม การประพฤติตนให้เป็นแบบอย่าง - การเข้าพบพระภิกษุ - การแสดงความเคารพ การประนมมือ การไหว้ การกราบ การเคารพพระรัตนตรัย การฟังเจริญพระพุทธมนต์ การฟังสวดพระอภิธรรม การฟังพระธรรมเทศนา - ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ - การจัดโต๊ะหมู่บูชา แบบหมู่ ๔ หมู่ ๕ หมู่ ๗ หมู่ ๙ - การจัดรูปเทียน การจัดเครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา	๑๐	๑๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๔	พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	ส ๒.๑ ม.๑/๒ ส ๒.๑ ม.๑/๔ ส ๒.๒ ม.๑/๓	- บทบาทและหน้าที่ของเยาวชน ที่มีต่อ สังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ เช่น เคารพกติกาสังคม ปฏิบัติตน ตามกฎหมาย มีส่วนร่วมและ รับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ รักษาสาธารณประโยชน์ - วิธีปฏิบัติตนในการเคารพใน สิทธิของตนเองและผู้อื่น	๑๐	๑๐
๕	กฎหมายใกล้ตัว	ส ๒.๑ ม.๑/๑ ส ๒.๒ ม.๑/๑ ส ๒.๒ ม.๑/๒	- กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิ ของบุคคล - กฎหมายการคุ้มครองเด็ก - กฎหมายการศึกษา - กฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภค - กฎหมายลิขสิทธิ์ - ประโยชน์ของการปฏิบัติตาม ตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิ ของบุคคล - หลักการ เจตนารมณ์โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ ปัจจุบัน	๑๐	๑๐
๖	วิถีไทย	ส ๒.๑ ม.๑/๓	- ความคล้ายคลึงและความ แตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทย กับวัฒนธรรม ของประเทศใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ - วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรือ อาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อ กัน	๑๐	๑๐
รวมระหว่างปี				๖๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๖๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๑๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๑
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

อธิบายและวิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เทียบเคียงตามระบบต่างๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์และระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล การรวบรวมข้อมูล กระบวนการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการ กระบวนการแก้ปัญหา และวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติที่มีความเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และผลกระทบที่มี ต่อสังคมไทย เข้าใจ และอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

ส ๔.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒

รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๒ วิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ประวัติศาสตร์ กาลเวลาและ วิธีการทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๑/๑ ส ๔.๑ ม.๑/๒ ส ๔.๑ ม.๑/๓	การแบ่งช่วงเวลาและการนับ ศักราชเป็นตัวเชื่อมโยงเหตุการณ์ ทางประวัติศาสตร์มี ความ ต่อเนื่องความรู้ที่ได้จาก ประวัติศาสตร์จะเป็นความรู้ที่ แท้จริงได้ต้องผ่านกระบวนการ ไตร่ตรองอย่างเป็น ระบบเป็น เหตุเป็นผลโดยอาศัยวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ในการศึกษา ค้นคว้า	๘	๓๐
๒	พัฒนาการของรัฐ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	ส ๔.๒ ม.๑/๑ ส ๔.๒ ม.๑/๒	ดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มี มนุษย์ เข้ามาตั้งหลักแหล่งอาศัย อยู่ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และได้มีการพัฒนาตนเอง เรื่อยมาจนเข้าสู่สมัย ประวัติศาสตร์ที่เป็นรัฐ โดยอาศัย ปัจจัย สำคัญด้านต่างๆประกอบ กัน ซึ่งได้ส่งผลให้ดินแดนเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้กลายเป็น ดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรือง และเป็นแหล่งอารยธรรมสำคัญที่ สืบทอดเป็นมรดกโลกถึงชนรุ่น หลัง	๑๒	๔๐
รวมระหว่างปี				๒๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๒๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๑๑๐๓ สังคมศึกษา ๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาและอธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจศาสตร์ วิเคราะห์ค่านิยม และพฤติกรรม การบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ อธิบายความเป็นมา หลักการ และ ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของ สถาบันการเงินแต่ละประเภท และธนาคารกลาง ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขัน กันทางเศรษฐกิจในประเทศระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน อภิปรายผลของการมี กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

ศึกษาลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนียโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สามารถอธิบายเกี่ยวกับพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด ลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ ผลกระทบ แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย สามารถสำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทาง สังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย อภิปรายปัญหาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ได้อย่างถูกต้อง

รหัสตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

ส ๓.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔

ส ๕.๑ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

ส ๕.๒ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓, ม.๑/๔

รวมทั้งหมด ๑๔ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๓ วิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖๐ ชั่วโมง/ปี

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	เศรษฐศาสตร์ เบื้องต้น	ส ๓.๑ ม.๑/๑ ส ๓.๑ ม.๑/๓	- ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น - ความหมายของคำว่าทรัพยากร มีจำกัดกับความต้องการมีไม่จำกัดความขาดแคลน การเลือกและค่าเสียโอกาส - ความหมายและความเป็นมาของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรวมทั้งโครงการตามพระราชดำริ - หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง - การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต - ความสำคัญ คุณค่าและประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย	๑๐	๑๐
๒	การผลิตและ การบริโภค	ส ๓.๑ ม.๑/๒ ส ๓.๒ ม.๑/๒ ส ๓.๒ ม.๑/๓ ส ๓.๒ ม.๑/๔	- ความหมายและความสำคัญของการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ - หลักการในการบริโภคที่ดี - ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค - ค่านิยมและพฤติกรรมของการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมดังกล่าวความหมายและกฎอุปสงค์อุปทาน	๑๐	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์ และอุปทาน - ความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา - กฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป - ตัวอย่างการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละประเภท		
๓	การแลกเปลี่ยน การออมและ การลงทุน	ส ๓.๒ ม.๑/๑	- ความหมาย ประเภทและความสำคัญของสถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ - บทบาทหน้าที่และความสำคัญของธนาคารกลาง - การหารายได้รายจ่าย การออมการลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภคและสถาบันการเงิน	๑๐	๑๐
๔	เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์เบื้องต้น	ส ๕.๑ ม.๑/๑ ส ๕.๑ ม.๑/๒ ส ๕.๒ ม.๑/๑ ส ๕.๒ ม.๑/๒	- เครื่องมือทางภูมิศาสตร์(ลูกโลก แผนที่ แผนที่ภูมิฯลฯ) ที่แสดงลักษณะทาง กายภาพและสังคมของประเทศไทยและทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย - เส้นแบ่งเวลาของประเทศไทยกับทวีป ต่างๆ – ความแตกต่างของเวลามาตรฐานกับเวลาท้องถิ่น	๑๒	๑๕
๕	ภูมิศาสตร์เอเชีย ออสเตรเลียและ โอเชียเนีย	ส ๕.๒ ม.๑/๓ ส ๕.๒ ม.๑/๔	- ทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย เช่น ศูนย์กลางการคมนาคม - ปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของความคิดเทคโนโลยีสินค้าและประชากรในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย	๑๐	๑๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๖	การเปลี่ยนแปลง ทางธรรมชาติ	ส ๕.๑ ม.๑/๓ ส ๕.๒ ม.๑/๑ ส ๕.๒ ม.๑/๒	- ภัยธรรมชาติและการระงับที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย - การเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนีย - การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม - แนวทางการใช้ทรัพยากรของคนในชุมชนให้ใช้ได้นานขึ้นโดยมีจิตสำนึก รู้คุณค่าของทรัพยากร - แผนอนุรักษ์ทรัพยากรในทวีปเอเชีย - ความร่วมมือระหว่างประเทศในทวีปเอเชีย ออสเตรเลียและโอเชียเนียที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	๘	๑๐
รวมระหว่างปี				๖๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๖๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๑๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป และวิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ รวมถึงอิทธิพลของวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบันโดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล การรวบรวมข้อมูล กระบวนการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการแก้ปัญหา และวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติที่มีความเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๓ ม.๑/๑, ม.๑/๒, ม.๑/๓

รวมทั้งหมด ๓ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๔ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง/ปี จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต
สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค = ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ความเป็นมาและ การตั้งหลักแหล่ง ในดินแดน ประเทศไทย	ส ๔.๓ ม.๑/๑	จากสภาพแวดล้อมทาง ภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการตั้ง หลักแหล่งและค้าขาย อีกทั้งยัง อุดมสมบูรณ์ด้วย ทรัพยากรธรรมชาติของดินแดน ประเทศไทย ส่งเสริมให้มนุษย์ หลายเผ่าพันธุ์เข้ามาตั้งหลักแหล่ง เกิดการผสมผสานด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม สืบเนื่องต่อมาถึงรัฐ ไทย โดยแบ่งออกเป็นสมัยก่อน ประวัติศาสตร์และสมัย ประวัติศาสตร์ อารยธรรมโบราณ ในดินแดนประเทศไทยก่อนตั้งรัฐ ไทยมีอิทธิพลต่อความเจริญและ พัฒนาการของอารยธรรมไทย	๑๐	๓๕
๒	อาณาจักรสุโขทัย	ส ๔.๓ ม.๑/๑ ส ๔.๓ ม.๑/๒ ส ๔.๓ ม.๑/๓	ชนชาติไทยได้ตั้งถิ่นฐานและ พัฒนาขึ้นเป็น รัฐไทยก่อนการ สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และ เมื่ออาณาจักรสุโขทัยได้สถาปนา ขึ้นภายใต้การปกครองของ กษัตริย์ราชวงศ์พระร่วงก็ได้สร้าง ความเจริญรุ่งเรืองให้เกิดขึ้นแก่ ดินแดนในประเทศไทยโดยอาศัย ปัจจัยต่างๆ เป็นตัวประกอบที่ สำคัญ ความเจริญรุ่งเรืองของ อาณาจักรสุโขทัยใน ด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม วัฒนธรรม ได้รับการพัฒนาและสืบทอด เรื่อยมาจนกลายเป็นรากฐาน อารยธรรม ไทยในปัจจุบัน	๑๐	๓๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
รวมระหว่างปี				๒๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๒๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๒๑๐๑ สังคมศึกษา ๓
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาเรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับการพัฒนาชุมชน และการจัดระเบียบสังคม วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสตร์ของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนดอธิบายโครงสร้างและสาระโดยสังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิถีคิดแบบอุบายปลูกเร้าคุณธรรมและวิถีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลกและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ศึกษาการปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศ เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาทสิทธิเสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดี ตามวิถีประชาธิปไตย วิเคราะห์บทบาทความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมายวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมือง การปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๕, ม.๒/๖, ม.๒/๗, ม.๒/๘, ม.๒/๙, ม.๒/๑๐, ม.๒/๑๑

ส ๑.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔, ม.๒/๕

ส ๒.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔

ส ๒.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒

รวมทั้งหมด ๒๒ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๑ วิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง /ปี

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างปีการศึกษา : ปลายปี= ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	ประวัติและความ สำคัญของ พระพุทธศาสนา	ส ๑.๑ ม.๒/๑	-การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศเพื่อนบ้านและการนับถือพระพุทธศาสนาของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทยในฐานะเป็น - รากฐานของวัฒนธรรม - เอกลักษณ์และมรดกของชาติ - ความสำคัญของพระพุทธศาสนากับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม	๖	๗
๒	พุทธประวัติ พระสาวกและ ชาดก	ส ๑.๑ ม.๒/๕ ส ๑.๑ ม.๒/๖	- สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ - การผจญมาร - การตรัสรู้ - การสั่งสอน - พระสารีบุตร - พระโมคคัลลานะ - นางขุชชุตตรา - พระเจ้าพิมพิสาร - มิตตวันทุกขาดก - ราโฆวาทชาดก	๖	๗
๓	พระไตรปิฎกและ หลักธรรมทาง พระพุทธ ศาสนา	ส ๑.๑ ม.๒/๗ ส ๑.๑ ม.๒/๘ ส ๑.๑ ม. ๒/๑๑	- โครงสร้างและสาระสังเขปของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรม -พระรัตนตรัย - ธรรมคุณ ๖ - อริยสัจ ๔ - ทุกข์	๖	๗

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			- ชั้นธ๕ - आयตนะ - สมุทัย - หลักกรรม - สมบัติ๔ - วิบัติ๔ - อกุศลกรรมบถ ๑๐ - อบายมุข ๖ - นิโรธ - สุข ๒ - มรรค - บุญพนimit - มัชฌิมาปฏิปทา - ดรุณธรรม ๖ - กุลจิรัฏฐติธรรม ๔ - กุศลกรรมบถ - สติปัฏฐาน ๔ - มงคล ๓๘ - ประพตติธรรม - เว้นจากความชั่ว - เว้นจากการดื่มน้ำเมา - พุทธศาสนสุภาษิต - กมนุชา วัตตติโลกิ สัตว์โลก - ย้อมเป็นไปตามกรรม - กลยาณการีกกลยาณ ปาปการี จ - ปาปก ท ชาติได้ดีท าชั่วได้ชั่ว - สุขุ ปุณณสส อจจโย การสั่งสม - บุญน าสุขมาให้ - ปุชโก ลกเต ปุช วนทโก ปฏิน - ทน ผู้บูชาเขาย่อมได้รับ การบูชา - ตอบ ผู้ให้เขาย่อม ได้รับการให้ - ตอบ - การปฏิบัติตนตามหลักกรรม		

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๔	การบริหารจิตและ การเจริญปัญญา	ส ๑.๑ ม.๒/๙ ส ๑.๑ ม. ๒/๑๐	- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบ โยนิโสมนสิการ ๒ วิธีคือ วิธีคิด แบบอูบายปลุกเร้าคุณธรรม และ วิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ - สวดมนต์แปลและแผ่เมตตา - รู้และเข้าใจวิธีปฏิบัติและประโยชน์ ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา - ฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญา ตามหลักสติปัฏฐานเน้น อานาปานสติ -วิธีการบริหารจิตและเจริญปัญญาใช้ชีวิตประจำวัน	๖	๗
๕	หน้าที่ชาวพุทธ และมารยาท ชาวพุทธ	ส ๑.๒ ม.๒/๑ ส ๑.๒ ม.๒/๒	- การเป็นลูกที่ดีตามหลักทศเปื้องหน้าในทิศ ๖ - การต้อนรับ (ปฏิสันถาร) - มารยาทของผู้เป็นแขก - ฝึกปฏิบัติระเบียบพิธีปฏิบัติต่อพระภิกษุการยืน การให้ที่นั่ง การเดินสวน การสนทนา การรับสิ่งของ - การแต่งกายไปงานมงคล งานอวมงคล	๖	๗
๖	ศาสนพิธีและวัน สำคัญทาง พระพุทธศาสนา	ส ๑.๒ ม.๒/๓ ส ๑.๒ ม.๒/๔ ส ๑.๒ ม.๒/๕	- การทำบุญตักบาตร - การถวายภัตตาหาร สิ่งของที่ควรถวายและสิ่งของต้องห้ามสำหรับพระภิกษุ - การถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน - การถวายผ้าอาบน้ำฝน - การจัดเครื่องไทยธรรม เครื่องไทยทาน - การกรวดน้ำ	๖	๗

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			- การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า - หลักธรรมเบื้องต้นที่เกี่ยวข้อง ในวันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วัน อัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชาวัน ธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ - ศาสนพิธี/พิธีกรรม แนวปฏิบัติ ของศาสนาอื่น		
๗	กฎหมายในตัว	ส ๒.๑ ม.๒/๑ ส ๒.๒ ม.๒/๑	-กฎหมายเกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว - กฎหมายเกี่ยวกับ ความสามารถของผู้เยาว์ - กฎหมายบัตรประจำตัว ประชาชน - กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว และมรดก เช่น การหมั้น การ สมรส การรับรองบุตร การรับ บุตรบุญธรรมและมรดก -กฎหมายที่เกี่ยวข้องชุมชนและ ประเทศ - กฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร แสดงรายการภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา - กฎหมายแรงงาน - กระบวนการในการตรา กฎหมาย - ผู้มีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย - ขั้นตอนการตรากฎหมาย - การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรากฎหมาย	๖	๗

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๘	พลเมืองดีและ สิทธิมนุษยชน	ส ๒.๑ ม.๒/๒	- สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดี ตามวิถี ประชาธิปไตย - แนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตน เป็นพลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	๖	๗
๙	วิถีไทย	ส ๒.๑ ม.๒/๓ ส ๒.๑ ม.๒/๔	- บทบาทความสำคัญและความ สัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม เช่น สถาบันครอบครัว สถาบัน การศึกษา สถาบันศาสนา สถาบัน เศรษฐกิจ สถาบันทาง การเมือง การปกครอง	๖	๗
๑๐	การเมือง การปกครอง	ส ๒.๒ ม.๒/๒	- เหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง สำคัญของระบอบการปกครอง ของไทย - หลักการเลือกข้อมูลข่าวสาร	๖	๗
รวมระหว่างปี				๖๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๖๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๒๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

วิเคราะห์ และประเมินความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่างๆ อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย และเห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล การรวบรวมข้อมูล กระบวนการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการ กระบวนการแก้ปัญหา และวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติที่มีความเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และผลกระทบที่มี ต่อสังคมไทย เข้าใจ และอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓

ส ๔.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒

รวมทั้งหมด ๕ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค = ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๒/๑ ส ๔.๑ ม.๒/๒ ส ๔.๑ ม.๒/๓	หลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็น แหล่ง ข้อมูลสำคัญในการศึกษา ประวัติศาสตร์ เพราะเป็นสิ่งที่ แสดงร่องรอย เรื่องราว และ ความเกี่ยวข้องของเหตุการณ์ใน อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่หลักฐาน ทางประวัติศาสตร์อาจถูกสร้าง ด้วยอคติ ทศนคติ หรือเหตุผล ต่างๆ ของผู้สร้างหลักฐาน ผู้ ศึกษาประวัติศาสตร์จึงต้อง พิจารณาและใช้หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์อย่างรอบคอบ โดย การประเมินความน่าเชื่อถือของ หลักฐานก่อนนำหลักฐานนั้นๆ มา ตีความ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ ข้อเท็จจริง และความจริงทางประวัติศาสตร์ ที่ถูกต้องมากที่สุด	๘	๓๐
๒	พัฒนาการของ ภูมิภาคเอเชีย	ส ๔.๒ ม.๒/๑ ส ๔.๒ ม.๒/๒	ทวีปเอเชียเป็นทวีปที่มีขนาดใหญ่ ที่สุดในโลกทำให้ความหลากหลาย ทางเชื้อชาติ วัฒนธรรมและความ เชื่อซึ่งก่อกำเนิดลักษณะ ทาง สังคม ศิลปวัฒนธรรม และ ศาสนาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะในแต่ ละภูมิภาคโดย ภูมิภาคเหล่านี้ ต่างมีการตั้งถิ่นฐานมาตั้งแต่ สมัยก่อนประวัติศาสตร์และมีการ สร้างสรรค์ อารยธรรมต่างๆ ที่มี อิทธิพลต่อกาพัฒนาการของ มนุษยชาติมาจนถึงปัจจุบัน	๑๒	๔๐
รวมระหว่างปี				๒๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๒๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๒๑๐๓ สังคมศึกษา ๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค อภิปรายระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ยกตัวอย่างสะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิตและราคาสินค้า

ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาโดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน โดยใช้วิธีการสังเกต ตอบคำถามเชิงวิเคราะห์เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมสู่ประสบการณ์ใหม่ และใช้กระบวนการทางภูมิศาสตร์ในการสรุปความรู้เป็นแผนภาพความคิด กระตุ้นให้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย เพื่อร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม ส่งเสริมการทำงานกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม นำไปสู่การยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่นเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและตระหนักถึงการปฏิบัติตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมประชาธิปไตย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ มีแนวคิดที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง และมีความเข้าใจสภาพภูมิศาสตร์รอบตัว เลือกใช้และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

รหัสตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔

ส ๓.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔

ส ๕.๑ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓

ส ๕.๒ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓, ม.๒/๔

รวมทั้งหมด ๑๕ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค = ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	พฤติกรรม การ บริโภคและการ คุ้มครองผู้บริโภค	ส ๓.๑ ม.๒/๑ ส ๓.๑ ม.๒/๒ ส ๓.๑ ม.๒/๔	- ความหมายและความสำคัญของการลงทุนและการออมต่อระบบเศรษฐกิจ - การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน - ปัจจัยของการลงทุนและการออม คืออัตราดอกเบี้ย รวมทั้งปัจจัย อื่นๆ เช่น ค่าของเงิน เทคโนโลยีการคาดเดาเกี่ยวกับอนาคต - ปัญหาของการลงทุนและการออมในสังคมไทย - ความหมาย ความสำคัญและหลักการผลิตสินค้าและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ - สำรวจการผลิตสินค้าในท้องถิ่นว่ามีการผลิตอะไรบ้างใช้วิธีการผลิตอย่างไรมีปัญหาด้านใดบ้าง - มีการนำเทคโนโลยีอะไรมาใช้ที่มีผลต่อการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม - การรักษาและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค - กฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค - กฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค	๑๕	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			- การดำเนินกิจกรรมพิทักษ์สิทธิและผลประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะผู้บริโภค - การปกป้องสิทธิของผู้บริโภค		
๒	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ส ๓.๑ ม.๒/๓	- หลักการและเป้าหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - สำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการผลิตสินค้าและบริการในท้องถิ่น - ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๘	๑๕
๓	ระบบเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชีย	ส ๓.๒ ม.๒/๑ ส ๓.๒ ม.๒/๒ ส ๓.๒ ม.๒/๓ ส ๓.๒ ม.๒/๔	- ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ - หลักการและผลกระทบการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย - การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น น้ำมัน ป่าไม้ทองคำ ถ่านหิน แร่ - การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศ	๑๒	๑๕
๔	เทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์	ส ๕.๑ ม.๒/๑ ส ๕.๑ ม.๒/๒	- เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา - ลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรปและแอฟริกา	๑๐	๑๐
๕	ภูมิศาสตร์ทวีปยุโรปและแอฟริกา	ส ๕.๒ ม.๒/๑ ส ๕.๒ ม.๒/๒ ส ๕.๒ ม.๒/๓ ส ๕.๒ ม.๒/๔	- การเปลี่ยนแปลงประชากรเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของทวีปยุโรปและแอฟริกา - การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและแอฟริกาปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรปและแอฟริกา	๑๕	๑๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			- ปัญหาที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และแอฟริกา - ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และแอฟริกาต่อประเทศไทย		
รวมระหว่างปี				๖๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๖๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๒๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๔

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีในด้านต่างๆ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรีระบุมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรี และอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าวต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล การรวบรวมข้อมูล กระบวนการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการแก้ปัญหา และวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติที่มีความเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ความเป็นมาของชาติ ไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๓ ม.๒/๑, ม.๒/๒, ม.๒/๓

รวมทั้งหมด ๓ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๔ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค = ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	พัฒนาการของ อาณาจักรอยุธยา	ส ๔.๓ ม.๒/๑ ส ๔.๓ ม.๒/๒ ส ๔.๓ ม.๒/๓	อาณาจักรอยุธยาเป็นอดีตราช ธานีของไทยที่มีความ เจริญรุ่งเรืองยาวนานถึง ๔๑๗ ปี มีลักษณะสังคมที่มีความ หลากหลายทางวัฒนธรรม เนื่องจากพระมหากษัตริย์ของ อยุธยาเปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติ เข้ามาทำการค้าและพำนักอาศัย ในอาณาจักรชาวต่างชาติเหล่านี้ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยน ศิลปวัฒนธรรม ทั้งยังเป็นส่วน สำคัญในระบบเศรษฐกิจ บางยุค สมัยชาวต่างชาติได้เข้าไปมี บทบาทในราชสำนัก และมี อิทธิพลต่อสังคมอยุธยามากมาย หลักฐานที่แสดงถึงการหลอมรวม ทางวัฒนธรรมในอาณาจักร อยุธยา ยังคงปรากฏเป็นมรดกที่ ได้รับการส่งต่อมาจนถึงปัจจุบัน	๑๐	๔๐
๒	พัฒนาการของ อาณาจักรธนบุรี	ส ๔.๓ ม.๒/๑ ส ๔.๓ ม.๒/๓	อาณาจักรธนบุรีก่อตั้งขึ้น ภายหลังเหตุการณ์เสียกรุงศรี อยุธยาครั้งที่ ๒ ได้รับการสถาปนา ขึ้นเป็นราชธานีโดยสมเด็จพระ เจ้าตากสินมหาราช พระองค์เป็น ผู้รวบรวมบ้านเมืองที่แตกแยกให้ กลับมาเป็นปึกแผ่นอีกครั้ง โดย ตลอดระยะเวลา ๑๕ ปี ในการ ดำรงตำแหน่ง	๑๐	๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			พระมหากษัตริย์ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ยังคงมีการทำศึกสงครามอยู่เสมอ เพื่อเป็นการเสริมสร้างเสถียรภาพของอาณาจักรในฐานะรัฐอิสระ สภาพสังคมและศิลปวัฒนธรรมในสมัยธนบุรีจึงไม่เปลี่ยนแปลงจากสมัยอยุธยามากนัก		
รวมระหว่างปี				๒๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๒๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๓๑๐๑ สังคมศึกษา ๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

.....

ศึกษาเรื่องการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรม และความสงบสุขแก่โลก อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน วิเคราะห์พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือตามที่กำหนด วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด อธิบายสังคมและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาตนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานและการมีครอบครัว เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิถีคิดแบบอริยสัจ และวิถีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิต และเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตนไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคมและโลก หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวก และปฏิบัติตนต่อสาวกตามที่กำหนดได้ ถูกต้องปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาตามที่กำหนด ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง อธิบายประวัติวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ นำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ

ศึกษาเรื่อง อธิบายความแตกต่างของการกระทำความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในประเทศ และเสนอแนวคิดในการลดความขัดแย้ง เสนอแนวคิดในกาดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก อธิบายระบอบการปกครองแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบันวิเคราะห์เปรียบเทียบระบอบการปกครองของไทยกับประเทศอื่น ๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยและเสนอแนวทางแก้ไข

รหัสตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔, ม.๓/๕, ม.๓/๖, ม.๓/๗, ม.๓/๘, ม.๓/๙, ม.๓/๑๐

ส ๑.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔, ม.๓/๕, ม.๓/๖, ม.๓/๗

ส ๒.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔, ม.๓/๕

ส ๒.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔

รวมทั้งหมด ๒๖ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค = ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	การเผยแผ่และนับ ถือพระพุทธศาสนา	ส๑.๑ ม๓/๑ ม๓/๒ ม๓/๓	- การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทวีปเอเชีย - การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทวีปออสเตรเลีย - การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทวีปยุโรป - การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทวีปอเมริกา - ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์อารยธรรมและความสงบสุขให้แก่โลก - พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน	๖	๘
๒	พุทธประวัติ พุทธสาวก ชาดก	ส๑.๑ ม๓/๔ ม๓/๕	๑. ศึกษาพุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ๒. สรุปและวิเคราะห์พุทธประวัติ ๓. พุทธสาวก ๔. พุทธสาวิกา ๕. ชาดก ๖. พุทธศาสนิกชนตัวอย่าง	๖	๑๐
๓	หลักธรรม สำคัญทาง พระพุทธศาสนา	ส๑.๑ ม๓/๖ ม๓/๗	๑. พระรัตนตรัย ๒. อริยสัจ ๔ ๓. พุทธศาสนสุภาษิต ๔. เรื่องน่ารู้จากพระไตรปิฎก : พุทธปณิธาน ๔ ในมหาปรินิพพานสูตร	๑๐	๑๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๕. การปฏิบัติตนตามหลักธรรม ในการพัฒนาตนเพื่อเตรียมพร้อม สำหรับการทำงาน ๖. การปฏิบัติตนตามหลักธรรม ในการพัฒนาตนเพื่อเตรียมพร้อม สำหรับการมีครอบครัว ๗. การศึกษาเรียนรู้เรื่อง องค์ประกอบของ พระพุทธศาสนานำไปปฏิบัติและ เผยแผ่ตามโอกาส ๘. การศึกษาการรวมตัวของ องค์กรชาวพุทธ ๙. การปลูกจิตสำนึกในด้าน การบำรุงรักษาวัดและพุทธสถาน ให้เกิดประโยชน์		
๔	การบริหารจิตและ เจริญปัญญา	ส๑.๑ ม๓/๘ ม๓/๙	๑. วิธีคิดแบบอริยสัจ ๒. วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย ๓. การสวดมนต์แปลและแผ่ เมตตา ๔. การบริหารจิตและเจริญ ปัญญา	๕	๕
๕	ศาสนิกชนของ ศาสนาอื่น ๆ	ส๑.๑ ม.๓/๑๐ ส๑.๒ ม.๓/๑ ส๑.๒ ม.๓/๒ ส๑.๒ ม.๓/๓ ส๑.๒ ม.๓/๔	๑.วิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิก ชนศาสนาอื่น ๆ - พระพุทธศาสนา - ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู - ศาสนาอิสลาม - ศาสนาสิกข์ - ศาสนาคริสต์ ๒. หน้าที่ของพระภิกษุในการ ปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย และจริยวัตรอย่างเหมาะสม	๗	๗

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๓. การปฏิบัติตนต่อพระภิกษุ ในงานศาสนพิธีที่บ้าน ๔. การเป็นศิษย์ที่ดีตามทิศเบื้อง ขวาในทิศ ๖ ๕. การปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธ ตามพุทธปณิธาน ๔ ในมหา ปรินิพพานสูตร ๖. การปฏิบัติตนในศาสนพิธี - พิธีทำบุญงานมงคล และงานอวมงคล - ข้อปฏิบัติในวันเสด็จพระ		
๖	วันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา	ส๑.๒ ม.๓/๕ ส๑.๒ ม.๓/๖	๑. ประวัติวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา ๒. วันธรรมสวนะและเทศกาล สำคัญและการประพฤติปฏิบัติตน ๓. หลักปฏิบัติตนในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา ๔. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ : ระเบียบพิธีการแสดงตน เป็นพุทธมามกะ	๖	๕
๗	ระบอบการเมือง การปกครอง ในโลกปัจจุบัน	ส ๒.๒ ม.๓/๑	๑. ระบอบประชาธิปไตย ๒. ระบอบเผด็จการ	๔	๕
๘	วิเคราะห์ระบอบ ประชาธิปไตยของ ประเทศไทย	ส ๒.๒ ม.๓/๒ ส ๒.๒ ม.๓/๔	๑. การปกครองของไทย กับประเทศอื่น ๆ ๒. การพัฒนาประชาธิปไตย อย่างยั่งยืน	๔	๕
๙	กฎหมายกับชีวิต	ส ๒.๑ ม.๓/๑ ส ๒.๑ ม.๓/๒ ส ๒.๒ ม.๓/๓	๑. การกระทำความผิดทางอาญา ๒. การกระทำความผิดทางแพ่ง ๓. สิทธิมนุษยชน ๔. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย	๕	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑๐	วัฒนธรรมไทย ภูมิ ปัญญาไทย และ วัฒนธรรมสากล	ส ๒.๑ ม.๓/๓	๑. วัฒนธรรมไทย ๒. ภูมิปัญญาไทย ๓. วัฒนธรรมสากล ๔. การเลือกรับวัฒนธรรมสากล ที่เหมาะสม ๕. การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาไทย	๔	๕
๑๑	ร่วมกันสร้างสังคม สันติสุข	ส ๒.๑ ม.๓/๔ ส ๒.๒ ม.๓/๕	๑. ปัญหาความขัดแย้งในประเทศ ไทยและแนวทางแก้ไข ๒. การดำรงชีวิตในประเทศไทย และสังคมโลกอย่างมีความสุข	๓	๕
รวมระหว่างปี				๖๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๖๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๓๑๐๒ ประวัติศาสตร์ ๕
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

อธิบาย และวิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนความพยายามในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง และพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาค ต่าง ๆ ในโลกโดยสังเขป และการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่ตนสนใจ โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล การรวบรวมข้อมูล กระบวนการการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการแก้ปัญหา และวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติที่มีความเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน และผลกระทบที่มี ต่อสังคมไทย เข้าใจและอยู่ร่วมกันในภูมิภาคต่างๆ ในโลกที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒

ส ๔.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๒

รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๒ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

เวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค = ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	วิธีการทาง ประวัติศาสตร์กับ การศึกษา เหตุการณ์ทาง ประวัติศาสตร์	ส ๔.๑ ม.๓/๑ ส ๔.๑ ม.๓/๒	วิธีการทางประวัติศาสตร์เป็น กระบวนการในการแสวงหา ข้อเท็จจริงของสังคมมนุษย์ใน อดีต ซึ่งต้องอาศัยหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์และการวิเคราะห์ เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ	๕	๓๐
๒	พัฒนาการของภูมิ ภาคต่างๆ ของโลก	ส ๔.๒ ม.๓/๑ ส ๔.๒ ม.๓/๒	ดินแดนในภูมิภาคต่างๆของโลก ต่างมีพัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน ทำให้ เกิดการพัฒนาความเจริญ ทางด้าน ต่างๆทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม การศึกษา พัฒนาการของภูมิภาคต่างๆ ของ โลกก่อให้เกิดความเข้าใจในความ เป็นมาของ ประชาชนในแต่ละ ทวีปตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้ เป็นอย่างดีนอกจากนี้การพัฒนา ของสังคมได้นำไปสู่ความขัดแย้ง จนก่อให้เกิดสงคราม แต่ความ จำเป็นที่มนุษย์ต้องอาศัยอยู่ใน โลกร่วมกันจึงก่อให้เกิดความ ร่วมมือและความพยายามในการ ขจัดปัญหาดังกล่าว เพื่อให้ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ สุข	๑๕	๔๐
รวมระหว่างปี				๒๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๒๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๓๓๑๐๓ สังคมศึกษา ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาเรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐที่มีต่อบุคคล กลุ่มคนและประเทศ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงานและแนวทางแก้ปัญหา วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

ศึกษาเรื่อง วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ โดยเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้อย่างยั่งยืน ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

รหัสตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓

ส ๓.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔, ม.๓/๕, ม.๓/๖

ส ๕.๑ ม.๓/๑, ม.๓/๒

ส ๕.๒ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔, ม.๓/๕

รวมทั้งหมด ๑๖ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๓ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๖๐ ชั่วโมง

จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค = ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	กลไกราคาในระบบ เศรษฐกิจ	ส ๓.๑ ม.๓/๑	๑. ตลาดในระบบเศรษฐกิจ ๒. การกำหนดราคาในระบบ เศรษฐกิจ ๓. ความหมายและตัวอย่างของ อุปสงค์และอุปทาน ๔. หลักการปรับและ เปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและ บริการ	๔	๑๐
๒	เศรษฐกิจพอเพียง กับการพัฒนา ท้องถิ่นและระบบ สหกรณ์	ส ๓.๑ ม.๓/๒ ส ๓.๑ ม.๓/๓	๑. การพัฒนาท้องถิ่นตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒. ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ๓. แนวทางการแก้ไขและพัฒนา ท้องถิ่นตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ๔. แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง กับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ๕. เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบ สหกรณ์	๔	๑๐
๓	บทบาทหน้าที่ของ รัฐบาล	ส ๓.๒ ม.๓/๑ ส ๓.๒ ม.๓/๒	๑. บทบาทของรัฐบาล ในระบบเศรษฐกิจ ๒. บทบาทและกิจกรรม ทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๓. นโยบายและกิจกรรม ทางเศรษฐกิจของรัฐบาล	๔	๕
๔	ปัญหาเศรษฐกิจใน ระดับประเทศ	ส ๓.๒ ม.๓/๔ ส ๓.๒ ม.๓/๕	๑. ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด ๒. ปัญหาการว่างงาน	๔	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๕	การรวมกลุ่มทาง เศรษฐกิจและการ กีดกันทางการค้า ระหว่างประเทศ	ส ๓.๒ ม.๓/๓ ส ๓.๒ ม.๓/๖	๑. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ระหว่างประเทศ ๒. การค้าและการลงทุน ระหว่างประเทศ ๓. การกีดกันทางการค้าในการค้า ระหว่างประเทศ	๔	๑๐
๖	ทวีปอเมริกาเหนือ	ส ๕.๑ ม.๓/๑ ส ๕.๒ ม ๓/๑ ส ๕.๒ ม.๓/๒	๑. ลักษณะทางกายภาพ ๒. ลักษณะภูมิอากาศ ๓. ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ๔. ลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรม ๕. ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผล ต่อเศรษฐกิจ ๖. ปัจจัยทางกายภาพที่มีผลต่อ การกระจายของประชากร ๗. การเปลี่ยนแปลงสภาพ สังคมเมืองกับสังคมชนบท ๘. ท่าเลที่ตั้งและกิจกรรม ทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๓	๑๐
๗	ทวีปอเมริกาใต้	ส ๕.๑ ม.๓/๑ ส ๕.๒ ม ๓/๑ ส ๕.๒ ม.๓/๒	๑. ลักษณะทางกายภาพ ๒. ลักษณะภูมิอากาศ ๓. ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ๔. ลักษณะทางประชากร สังคม และวัฒนธรรม ๕. ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อ เศรษฐกิจ ๖. ปัจจัยทางกายภาพที่มีผลต่อ การกระจายของประชากร	๑๔	๑๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			๗. การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม เมืองกับสังคมชนบท ๘. ทำเลที่ตั้งและกิจกรรมทาง เศรษฐกิจที่สำคัญ		
๘	ภัยพิบัติทาง ธรรมชาติและการ จัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ส ๕.๑ ม.๓/๒ ส ๕.๒ ม.๓/๓ ส ๕.๒ ม.๓/๔ ส ๕.๒ ม.๓/๕	๑. ภัยพิบัติและการจัดการภัยพิบัติ ๒. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่เกิดจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับ สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และแนวทางในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ๓. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่เกิดจาก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับ สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ และ แนวทางในการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ๔. ความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	๑๓	๑๐
รวมระหว่างปี				๖๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๖๐	๑๐๐

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

ส๒๓๑๐๔ ประวัติศาสตร์ ๖
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่างๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย รวมถึงบทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย โดยใช้กระบวนการสืบค้นข้อมูล การรวบรวมข้อมูล กระบวนการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ข้อมูล กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการแก้ปัญหา และวิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติที่มีความเปลี่ยนแปลงจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

รหัสตัวชี้วัด

ส ๔.๓ ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔

รวมทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๔ รายวิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

สัดส่วนคะแนน ระหว่างภาค : ปลายภาค = ๗๐ : ๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	พัฒนาการของชาติ ไทยสมัย รัตนโกสินทร์	ส ๔.๓ ม.๓/๑ ส ๔.๓ ม.๓/๒	พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า จุฬาโลก มหาราชทรง ปราบดาภิเษกเป็นปฐมกษัตริย์ แห่งราชวงศ์จักรีทรงสถาปนากรุง รัตน โกสินทร์เป็นราชธานี การที่ ประเทศไทยมี ความมั่นคงและ เจริญรุ่งเรืองทุกวันนี้เพราะ พระ ปรีชาสามารถของ พระมหากษัตริย์ ราชวงศ์จักรี	๖	๒๐
๒	บทบาทของชาติ ไทยในสมัย ประชาธิปไตย	ส ๔.๓ ม.๓/๔	หลังการเปลี่ยนแปลงการ ปกครอง ๒๔๗๕ ประเทศไทย ปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยโดยมีคณะรัฐมนตรี เป็นผู้ บริหารประเทศภายใต้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้าน การเมืองการปกครอง การ บริหารประเทศ ของไทย เศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งความ สัมพันธ์กับต่างประเทศ โดย ร่วมมือกับนานาประเทศ ส่งผล ให้ไทยมีบทบาทเป็นที่ยอมรับ ใน เวทีสังคมโลกมากขึ้น	๙	๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๓	ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมไทย	ส ๔.๓ ม.๓/๓	ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยใน สมัย รัตนโกสินทร์เป็นสิ่งที่บรรพ บุรุษไทยคิดค้นขึ้นเพื่อนำมาใช้ใน การดำเนินชีวิตและแก้ไข ปัญหา เพื่อความผาสุกในช่วงก้าวเข้าสู่ ยุคปัจจุบัน ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาและ วัฒนธรรมมี จุดประสงค์ที่จะสร้างความรู้ ความเข้าใจและเกิดความ ภาคภูมิใจในความ เป็นไทยที่ บรรพบุรุษได้สั่งสมและถ่ายทอด จนเป็นมรดกตกทอดมาถึง ปัจจุบัน	๕	๒๐
รวมระหว่างปี				๒๐	๗๐
ปลายปี				-	๓๐
รวมตลอดทั้งปี				๒๐	๑๐๐

๑๙. เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาเป็น ๓ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑ เกณฑ์การจบระดับประถมศึกษา

- (๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
- (๒) ผู้เรียนต้องมียุทธศาสตร์ประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (๓) ผู้เรียนมียุทธศาสตร์ประเมินการอ่าน คณิตศาสตร์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (๔) ผู้เรียนมียุทธศาสตร์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๒ เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- (๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมไม่เกิน ๘๑ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด
- (๒) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๗๗ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๑๑ หน่วยกิต
- (๓) ผู้เรียนมียุทธศาสตร์ประเมิน การอ่าน คณิตศาสตร์ และเขียน ในระดับผ่าน เกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (๔) ผู้เรียนมียุทธศาสตร์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- (๕) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

๒๐.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้ถือปฏิบัติดังนี้

๑. แจ้งให้นักเรียนทราบมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เกณฑ์การผ่าน มาตรฐาน/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลเป็น ร้อยละ เป็นรายวิชา รายปี/ภาค ดังนี้

๑.๑ การวัดและประเมินระหว่างเรียน เป็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้น ระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยสัดส่วนของ

๑.๑.๑ คะแนนของตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

๑.๑.๒ คะแนนของการวัดและประเมินผลงานผู้เรียน

๑.๑.๓ คะแนนของพฤติกรรมผู้เรียน

๑.๑.๔ คะแนนการปฏิบัติอื่นๆที่ผู้สอนกำหนด

๑.๒ การวัดและประเมินผลปลายปี/ปลายภาค เป็นการวัดและประเมินผลจากการตรวจสอบ ภาพปฏิบัติหรือภาคความรู้ของผู้เรียนของแต่ละรายวิชาที่กำหนดระยะเวลาไว้ชัดเจนตามตารางการวัดและ ประเมินฝ่ายวิชาการกำหนด

๑.๓ การกำหนดสัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับปลายปี/ปลายภาคเป็น ๗๐ : ๓๐

๒. แจ้งให้นักเรียนทราบคุณลักษณะพึงประสงค์ของโรงเรียน วิธีการประเมินผลและเกณฑ์การตัดสิน โดย นักเรียนมีพฤติกรรมในแต่ละคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนด และผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอก ห้องเรียนและมีผลการประเมินในระดับ “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติจนเป็นนิสัย และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อ ประโยชน์สุขของตนเองและชุมชน

ดี หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด

๓. แจ้งให้นักเรียนทราบมาตรฐานการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน วิธีการประเมินและเกณฑ์การตัดสิน โดยนักเรียนมีมาตรฐานการอ่านคติวิเคราะห์ผ่านการประเมินอย่างต่อเนื่อง และหรือ การประเมินปลายปี/ภาค และมีผลการประเมิน ในระดับ “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ดังนี้

ดีเยี่ยม หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนที่มี คุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ

ดี หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับ

ผ่าน หมายถึง มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน ที่มีข้อบกพร่องบางประการ

๔. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้ พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของผู้เรียนโดยก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้องตรวจสอบความรู้ ทักษะและความรู้ต่างๆ ของผู้เรียนที่เป็นพื้นฐานของเรื่องใหม่ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม

๕. ระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้สอนประเมินผลการเรียนของนักเรียนเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบพัฒนาการของนักเรียนว่าบรรลุผลมาตรฐาน / ตัวชี้วัด / ผลการเรียนรู้ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อมีนักเรียนไม่ผ่านการประเมินให้ครูจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมหรือพัฒนาอย่างต่อเนื่องและประเมินจนกว่าจะผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด

๖. ใช้ตัวเลขแสดงผลการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ โดยนำผลการประเมินระหว่างเรียนรวมกับคะแนนประเมินปลายปี/ภาค ตามสัดส่วนที่โรงเรียนกำหนด แล้วนำมาเปลี่ยนเป็นระดับผลการเรียนโดยใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียน ๘ ระดับคือ “๔” “๓.๕” “๓” “๒.๕” “๒” “๑.๕” “๑” “๐” ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนน
๔	ดีเยี่ยม	๘๐ - ๑๐๐
๓.๕	ดีมาก	๗๕ - ๗๙
๓	ดี	๗๐ - ๗๔
๒.๕	ค่อนข้างดี	๖๕ - ๖๙
๒	ปานกลาง	๖๐ - ๖๔
๑.๕	พอใช้	๕๕ - ๕๙
๑	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	๕๐ - ๕๔
๐	ต่ำกว่าเกณฑ์	๐ - ๔๙

๗. ให้ใช้คำว่า “ดีเยี่ยม” “ดี” และ “ผ่าน” ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการประเมินความสามารถในการอ่าน คณิตศาสตร์ และเขียน สำหรับการประเมินในแต่ละรายวิชา